



XX. Kerületi

Kossuth Lajos Gimnázium

1204 Budapest, Ady Endre u. 142. Tel/fax.: 283 1270

E-mail: kossuth@klgbp.hu

Internet: www.klgbp.hu

„Kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egykettőre elpárolog, ha minden nemzedék újra meg újra meg nem szerzi magának.”

Kodály Zoltán

A Kossuth Lajos Gimnázium Pedagógiai Programja

Tartalomjegyzék

<u>Bevezetés</u>	5
<u>Nevelési program</u>	
<i>A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai</i>	13
<i>Osztálytípusaink</i>	13
<i>A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok</i>	17
<i>A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok</i>	19
<i>A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok</i>	20
<i>A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai</i>	22
<i>A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje</i> .	24
<i>A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje</i>	29
<i>A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái</i>	30
<i>A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei</i>	33
<i>A felvétel és az átvétel helyi szabályai</i>	36
<i>Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv</i>	37

<u>Helyi Tanterv</u>	39
<i>A választott kerettanterv</i>	
<i>A kerettanterv és a helyi tanterv kapcsolata</i>	
<i>A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám</i>	42
<i>Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét</i>	43
<i>Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei</i>	45
<i>A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok</i>	
<i>helyi megvalósításnak részletes szabályai</i>	47
<i>A kulcskompetenciák fejlesztése</i>	52
<i>A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja</i>	69
<i>A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek</i>	71
<i>A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusválasztás szabályai</i>	71
<i>A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei</i>	72
<i>Az egészségnevelés és környezeti nevelés elvei</i>	73
<i>A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja; diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének elvei</i>	80
<i>A tanulói teljesítmény ellenőrzése, mérése, értékelése külső és belső mérések útján</i>	82

<i>Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai. Az írásbeli beszámoltatások szerepe és súlya a tanulók tudásának értékelésében.....</i>	<i>84</i>
<i>Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, valamint e feladatok korlátai.....</i>	<i>85</i>
<i>Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a tanulók közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja.</i>	
<i>A helyi tantervi követelmények, amelyek teljesítése mellett a tanulók a választható érettségi vizsgatárgyból érettségi vizsgát tehetnek.....</i>	<i>87</i>
<i>A középszintű érettségi vizsga témakörei.....</i>	<i>88</i>
<i>A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok.....</i>	<i>103</i>
<i>A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....</i>	<i>103</i>
<i>A tanuló jutalmazásának elvei.....</i>	<i>105</i>
<i>A tantestület által szükségesnek tartott további elvek.....</i>	<i>106</i>
<i>Felhasznált irodalom.....</i>	<i>107</i>
<i>Finanszírozás.....</i>	<i>109</i>
<i><u>Záró dokumentumok</u>.....</i>	<i>110</i>

**A Kossuth Lajos Gimnázium
Bevezetés**

Az iskola bemutatása

Az iskola rövid története arculata és képzési kínálata

A Kossuth Lajos Gimnázium (KLG) nyolc évtizedes története során sikeresen alkalmazkodott az adott kor kihívásaihoz. Már a korai évek fiúgimnáziuma az idegen nyelvek színvonalas oktatását tekintette egyik alapvető célkitűzésének. A hatvanas évek átmeneti elszurkúlése után a német nemzetiségi tagozat befogadása hozott új szintet. Ennek – a német kisebbség önálló oktatási intézményének megalapításakor bekövetkezett – távozása 1990-ben, a rendszerváltoztatással egy időben vetette fel egy új struktúra szükségességét. A nyelvtudás iránti igény, valamint a Kossuth Lajos Gimnázium tantestületének évtizedes tapasztalata a két tanítási nyelvű oktatás irányába mutatott. Az új korszak sikerlistáját így az ötéves (nyelvi előkészítéssel folyó) magyar-német kétnyelvű osztályok vezetik, de eredményességben alig maradnak el tőlük az angol/német emelt haladó szintű és a (speciális tantervű osztályaink örökébe lépett) nyelvi előkészítő évfolyamos tanulócsoporthoz. Az előbbieket – a végzett évfolyamok tanúsága szerint – az érettségi vizsga évében 80-90 százalékos továbbtanulási aránnyal és végzősönként csaknem kettő (ebből legalább egy felsőfokú) állami nyelvvizsgálattal büszkélkedhetnek, az emelt haladó osztályok esetében ezen adatok kb. 60-70 százalékos továbbtanulást és fejenként legalább egy, (a tanulók egyharmadánál felsőfokú) nyelvvizsgát mutatnak. Nyelvi előkészítő osztályunk először a 2014-2015-ös tanévben végez: az ő esetükben a két tanítási nyelvűsöket megközelítő eredménnyel számolunk. A megcélzott egyetemek és főiskolák, illetve felvételi tantárgyaik skálája széles, így elmondható, hogy az egyes tantárgyak oktatásának szakmai munkája sokat fejlődött az elmúlt esztendőknél. Először a kétnyelvű, majd a többi osztályok tanulóinak és szüleinek igényei miatt jöttek létre és váltak általánossá a nemzetközi diákcserek is.

A külvilág változása folyamatos alkalmazkodást követelt intézményünkötől: elsősorban a nyelvoktatás szerkezete és lehetőségei bővültek. Noha az elmúlt évtized közepén felmerült az elképzelés, hogy az emelt szintű osztályt hat osztályos magyar-német két tanítási nyelvű osztállyal váltsuk fel, **a szerkezetváltást a jelen körülmények között nem tartjuk időszerűnek, s a fejlődés útjait a meglévő struktúra keretei között keressük.**

Intézményünk a szakképzésbe nem kíván bekapcsolódni. Lehetőségeink függvényében helyet adnánk azonban olyan önköltséges tanfolyamoknak (pl. gépjárművezető- vagy idegenvezető-képzés), amelyek elvégzésével könnyebbé válhat a felsőoktatásba bekapcsolódni csak később kívánó tanulóink munkába állása. Ezt a célt szolgálja az ECDL vizsgára való felkészítés is.

Az iskola környezete

1919 őszén alapított gimnáziumunk, a 20. század közepéig önálló státuszú, 1950-ben – Soroksárral együtt – Nagy-Budapest XX. kerületévé lett Pesterzsébet elsőként létrehozott középiskolája, hosszú évtizedekig nagyrészt a helybéli családok gyermekei középfokú iskoláztatásának színtere volt.

A távolabbról érkező tanulók beáramlásának tendenciája 1970 után, a német nemzetiségi tagozat létrehozásával alakult ki, majd a rendszerváltoztatás után – a jelenlegi, alapvetően tehetséggondozást célzó kínálat kialakításával – annyira felerősödött, hogy mai diákjaink több mint 80 százaléka Pesterzsébet határain kívül lakik: elsősorban Pest déli kerületeiben és az agglomeráció községeiben, de néhány gyerekkel több fővárosi kerület, sőt egy-egy távolabbi település is képviselteti magát.

Iskolánk 1993-ban (a helyi önkormányzati testület pénzügyi indíttatású döntése alapján) a Fővárosi Önkormányzat fenntartásába került, s húsz év alatt tökéletesen integrálódott a fővárosi fenntartású középiskolák rendszerébe. 2013. január elsején – az ország összes önkormányzati iskolájához hasonlóan – gimnáziumunk fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ lett. A két tanítási nyelvű oktatási forma közös feladataiból adódóan a Kossuth Lajos Gimnázium a hasonló gimnáziumokkal és a kétnyelvű szakközépiskolákkal alakított ki szoros együttműködést.

Gimnáziumunk jelenlegi, sorrendben immáron harmadik otthona, az 1963-ban elkészült épület, Pesterzsébet központjától nem messze, családi házakkal körülvett nyugodt, csendes környezetben áll.

Az iskola tanulói közössége és a szülői háttér

Intézményünknek a romló országos demográfiai adatok ellenére sincs gondja a beiskolázással: összességében ötszörös, az angol első idegen nyelv esetében ennél is nagyobb túljelentkezés biztosítja a megfelelő utánpótlást. Lemorzsolódás és osztályismétlés alig van, a tanév végén megbukott tanulók aránya 5 százalék körüli. Az intézményből eltávozó másik középiskolába kerülnek, s csekély számú szabaddá váló férőhelyével gimnáziumunk is rendelkezésére áll az átvételt kérőknek, ha megfelelő eredményekkel kopogtatnak. E szabad férőhelyek betöltésekor a jelentkezőknek felvételi vizsgát kell tenniük, s bár iskolánk helyi tanterve biztosítja az iskolaváltást, szükség esetén különbözeti vizsgákra is szükség lehet.

Az iskola működésének legfontosabb feltétele a megfelelő számú, jó képességű és szorgalmas tanuló beiskolázása, intézményünk esetében tanévenként mintegy 100 fiatalé. A beiskolázás utóbbi évtizedben kialakult gyakorlatán nincs okunk változtatni. A következő tanévről szóló

tájékoztatót a tanév rendjében megjelölt időpontig – tantestületi döntés alapján – közzétesszük. A néhány évvel ezelőtt kötelezővé vált központi írásbeli felvételi eredményeit az általános iskolai eredmények figyelembe vételével és alapos szóbeli felvételi vizsgával egészítjük ki.

A beiskolázás minősége az intézmény külvilággal fenntartott kapcsolatainak múlik. A naprakész tájékoztató kiadványokon kívül fontos az érdeklődők emberi hangú és személyre szabott informálása fórumokon és egyénileg, az általános iskolákkal való kapcsolattartás, az őszi hónapokban megrendezett „Nyílt napok” eseménysorozata. Régi igényt elégítünk ki azzal, hogy felvételi előkészítő tanfolyamot tartunk, a 2012-2013. tanévtől ingyenesen, hogy a részvétel a gyengébb anyagi helyzetű családok gyermekei számára se okozzon nehézséget. A leghasznosabb hírverés továbbra is az intézmény eredményes tevékenysége, nyitottsága és segítőkészsége. Az ezredforduló idején a külvilág tájékoztatásának egyik legfontosabb eszközévé vált az intézmény naprakész, sokszínű és érdekes internetes honlapja.

A gondos kiválasztás alapján felvett, magas neveltségi szintű tanulók jó hangulatú, emberséges, komoly fegyelemsértésektől mentes tanulói közösséget alkotnak, így a tantestület teljes egészében a nevelés és az oktatás feladataira összpontosíthatja energiáit. A kemény munkára szükség is van, mert diákjaink túlnyomó többségének célja a színvonalas egyetemeken való továbbtanulás megalapozása, a versenyképes középfokú általános műveltség, mindenekelőtt a nyelvtudás megszerzése.

A személytelenné vált világban alapvető törekvésünk a legfontosabb partnereinkhez, a tanulókhöz és szüleikhez fűződő személyes kapcsolat. A gyerekek és a szülők számára a nyílt napok, fórumok, egyéni beszélgetések során igyekszünk emberközelbe hozni az iskolát. Kihasználjuk a pályaválasztási kiadványokban való megjelenés lehetőségét; pontos, világos megfogalmazású tájékoztató anyagainkat időben nyilvánosságra hozzuk.

Az elmondottakból adódik, hogy a szülői háttér általában megfelelő segítséget nyújt munkánkhoz. A kommunikáció a tantestület, a diákok és a szülők háromszögében is zökkenőmentes. A formális elemeket a lehetséges minimum szintjére szorítottuk. A kölcsönös bizalom, az emberi hang csodákra képes: bonyolult problémák megoldása is könnyebbé válik általa.

Mind a Szülői Munkaközösség, mind a Kossuth Diákok Köre (a diákönkormányzat) jól szervezett, rugalmas és kellő szabályozottsággal rendelkezik. Mindkét szervezet megfelelően védelmezi a szülői, ill. a diákololdal érdekeit; konstruktív, gyorsan mozgósítható tárgyalópartnere az iskola vezetésének és a tantestületnek a felmerülő problémák megoldásában.

Az intézmény egykori tanulói szívesen keresik fel az alma matert, sokan kollégaként térnek vissza. Az öregdiákok P. KOBÁK Egyesülete immár több mint két évtizede működik, fontos szerepet játszván az intézménnyel kapcsolatos tárgyak, dokumentumok, visszaemlékezések gyűjtésében és publikálásában, a hagyományok ápolásában.

Az iskola külső kapcsolatai

Iskolánk nyitott, szakszerű, megbízható és barátságos partnere a külső szervezeteknek és magánszemélyeknek egyaránt.

Szerteágazó kapcsolatrendszerünkben prioritást élvez a mindenkori fenntartó fűződő viszony, amely a kölcsönös szakmai hozzáértésen, egymás tiszteletén, a korrekt és kiszámítható, gyakran barátinak nevezhető együttműködésen alapul. Közös célunk, a megfelelően szabályozott, hatékony (intézményi és fenntartói) működés elérésében helyes úton járunk. E kapcsolat még olajozottabban működhet a KIR információs hálózat beindulása óta.

Ápoljuk iskolánk volt fenntartójához, jelenlegi működtetőjéhez, a Fővárosi Önkormányzathoz, valamint Pesterzsébet Önkormányzatához fűződő hagyományosan jó kapcsolatainkat is.

Példás együttműködés alakult ki az ország két tanítási nyelvű iskolái, ezen belül középiskolái, mindenekelőtt pedig a fővárosban működő gimnáziumok és szakközépiskolák között a Kétnyelvű Iskoláért Egyesület keretében. Az egyesület az utóbbi évtizedek során az egyik legsikeresebb szakmai szervezetté vált. Együttes tevékenységünk a két tannyelvűség elméleti alapjaira vonatkozó kutatómunkától a közös felvételi vizsgák tanulságainak elemzéséig terjed. Munkánk elismerését jelenti, hogy e szép sikereket felmutató oktatási formát érintő jogszabály-alkotás előkészítésekor az oktatási kormányzat az egyesület szakértőire is támaszkodik: így volt ez a Kétnyelvű oktatási irányelve, a kerettantervek és a kétszintű érettségi vizsga esetében is. Iskolánk az egyesület útján kapcsolódik be a magyar oktatásügy megújítását célzó központi döntések előkészítésébe, az említetteken kívül kollégáink tankönyvfejlesztési, valamint a terület speciális továbbképzési kínálatát megteremtő tevékenységével.

Állandósultak kapcsolataink a középiskolát megelőző iskolafok képviselőivel, az általános iskolákkal. Ez nagyon fontos, hiszen gimnáziumként az ő munkájukra kell építenünk.

Gyakorló iskolai tevékenységünk intézményesítette szoros kötődésünket a felsőoktatáshoz. Az ELTE Természettudományi és Bölcsészettudományi Kara, Angoltanár-képző Intézete, valamint a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kara végzősei hosszú

időn át szerezték meg iskolánkban tanítási-nevelési tapasztalataikat. E tevékenység átalakítása az előttünk álló időszak feladata.

Az intézményünkkel kapcsolatban álló szervezetek közül kiemelendő még a Kossuth Szövetség. Iskolánk névadójának hazánk történetében és közgondolkodásában játszott szerepe kötelez bennünket arra, hogy erőnk szerint részt vállaljunk a Kossuth-kultusz ápolásában.

Végzőseink egyetemi-főiskolai pályafutásának követése sok haszonnal jár. E feladat természetesen az osztályfőnökökre hárul

Iskolánk és Európa

Másfél évtizede szervezünk diákcsereket németországi partneriskoláinkkal. A cserekapcsolatok sokkal többet nyújtanak egyszerű turistautaknál: megteremtik annak lehetőségét, hogy a részt vevő nemzetek tanulói a diákpartneren és annak családján keresztül nyerjenek bepillantást a másik ország életébe.

A Német Szövetségi Köztársaság vendégtanár-programja keretében intézményünkben egy negyedszázadon át két német kolléga dolgozott, mindkét fél teljes megelégedésére. E tanévtől a DSD vizsga lebonyolításáért is felelős lektor segít nekünk. A kölni székhelyű Zentralstelle für das Auslandsschulwesen (a külföldnek nyújtott oktatásügyi segítséget szervező kormányhivatal) intézményünket 1997-ben a DSD der KMK. Stufe II elnevezésű nyelvvizsga vizsgaiskolájaként ismerte el és „Schwerpunktschule”-ként, azaz a hosszú távú támogatásra érdemes intézmények között tartja számon. Tanáraink e tényekből ösztöndíjak rendszeres elnyerésével profitálhattak, az intézmény igazgatója pedig rendszeresen meghívást kap hazai és németországi konferenciákra; az ágazati minisztérium delegálása révén többször is képviseltethettük magunkat az Európai Nyelvek Intézetében, Grazban, ill. kétoldalú tanácskozáson Németországban.

Nemzetközi kapcsolataink eddigi, a német nyelvterület államaira, a skandináv országokra, Luxemburgra kiterjedő skáláját az utóbbi évtizedben Spanyolországba, ill. Nagy-Britanniába vitt tanulócsoportok révén bővítettük. Közép-európai partneriskolával szeretnénk bővíteni a diákcserek választékát is.

Ha mindehhez hozzászámítjuk az Internet által nyújtott lehetőségeket, büszkén állapíthatjuk meg azt, ami egy évtizede csak álom volt: megvalósult az iskola európai kompatibilitása. Erre az Európai Unióhoz való csatlakozásunkat követően nagyobb szükségünk van, mint valaha.

A lehetőségeknek sajnos gátat szab a családok anyagi helyzete; az iskolának tehát továbbra is mindent el kell követnie új finanszírozási források felderítése érdekében.



Kossuth Lajos Gimnázium
1204 Budapest, Ady Endre u. 142. Tel/fax.: 283 1270
E-mail: kossuth@klgbp.hu
Internet: www.klg.sulinet.hu

*„A boldogság titka nem az, hogy többet
szerezzünk, hanem az, hogy örüljünk annak,
amink van, s kitöltsük életünk üres kereteit.”*

Szent-Györgyi Albert

A Kossuth Lajos Gimnázium Nevelési Programja

A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Kossuth Lajos Gimnázium tantestülete legfontosabb pedagógiai alapértékeként az erkölcsiséget, (mindenekelőtt a humanitást, a szolidaritást és a felelősségtudatot), az együttműködést és a minőséget határozza meg. Ezek háttérével kívánja kiemelt pedagógiai céljait megvalósítani.

Az iskola a gyermekekért van. A felnőtté válás élhető helyszíne a kedves iskola; használható ismereteket nyújt a jó iskola; a kettő együtt az emberséges alma mater, az ifjúkor felejthetetlen színtere.

A tantestület nevelő-oktató munkája céljának tekinti az emberfők kiművelésének; a személyiség szabad kibontakozásának; a tanulók hasznos, felelős, tisztességes, hazáját szerető polgárrá nevelésének; alkotásra és boldogságra képes emberré válásának ügyét. A Kossuth Lajos Gimnázium a közvetített értékekben nagyjából a hagyományokra kíván támaszkodni, míg az átadott ismeretek tekintetében a lehető legkorszerűbb kíván lenni. A lexikális ismeretek megszerzése mellett elengedhetetlen a képességek és készségek (kompetenciák) fejlesztése.

A Nemzeti köznevelési törvény előírásainak megfelelően biztosítjuk a vallási, ill. világnézeti információk tárgyilagos közvetítését.

Nevelési céljaink felölelik a Nemzeti alaptantervben meghatározottakat. Az erkölcsi nevelés, a nemzeti öntudat és hazafiság jelentőségének hangsúlyozása, a demokráciára való nevelés, az önismeret és a társas kultúra fejlesztése mellett kellő súllyal foglalkozunk a családi életre, testi és lelki egészségre, felelősségvállalásra, környezettudatosságra való neveléssel. Korunkban megkerülhetetlen feladat a pályaorientáció közvetítése, a gazdasági és pénzügyi ismeretek, a médiatudatosság fejlesztése is. A tanulás tanítása teheti képessé a tanulók az élethosszig való önművelésre.

Alapvető céljaink megvalósításakor szem előtt tartjuk tanulóink mindenek felett álló érdekeit, személyiségük tiszteletét, az esélyegyenlőség megteremtését, és a hátrányos megkülönböztetés elkerülését.

Pedagógiai alapelvünk, hogy iskolánkban a nevelés személyre szabottan, de természetesen közösségi keretekben folyjék. A nevelés feladatait, színtereit, eljárásait e helyen, valamint a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés címszavak alatt részletezzük. Az intézmény minden pedagógusának (bizonyos körülmények között a nem pedagógus dolgozóknak is)

kötelessége az együttműködés valamennyi tanuló nevelésében. A nevelő munka központi, legnagyobb felelősséget viselő alakja minden tanuló esetében az osztályfőnök.

A Kossuth Lajos Gimnáziumban folyó oktatás célja – amint azt a gimnázium hagyományos szerepével összhangban a NAT is megfogalmazza – elsősorban az érettségi vizsgára, a felsőfokú tanulmányokra, kisebb részben a szakképzésbe való bekapcsolódásra és a munkavállalásra történő felkészítés.

A Nemzeti Alaptantervvel és a középfokú nevelés-oktatás kerettanterveivel való kompatibilitás szem előtt tartásával alakítottuk ki az intézmény tantárgyi struktúráját és óratervét, amelyet a helyi tantervben részletezünk. Magyar-német két tanítási nyelvű osztályunk esetében figyelembe vettük a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvében foglaltakat is.

A nevelő-oktató munka feladatai. Az Európai Unió 1995-ben megjelent Fehér Könyve szerint a tanulás és tanítás előtt álló három meghatározó kihívást az információs társadalom, a globalizálódás, valamint a tudományos és technikai ismeretek gyorsuló bővülése és terjedése jelenti. A társadalomnak azok lehetnek sikeres tagjai, akik önállóan képesek értelmezni az információkat. A nevelés-oktatás részterületeiről a Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításnak részletes szabályai című fejezetben szólunk részletesen.

Osztálytípusaink

A bevezetésben leírtak szellemében a tantestület az utóbbi két évtized sikeresnek bizonyult osztálytípusait kívánja megtartani.

A négy évfolyamos gimnáziumi oktatás, a nyelvi előkészítéssel folyó magyar-német két tanítási nyelvű képzés és a nyelvi előkészítő emelt szintű nyelvoktatású képzés egyaránt a nyolc évfolyamos általános iskola munkájára épül.

Az intézmény három tanulócsoport-típusa közül **az egyéves nyelvi előkészítésű magyar-német két tanítási nyelvű osztály** bír a legfőbb vonzerővel. Ezen oktatási forma eddigi tapasztalatai világosan jelzik a hazánk közoktatási rendszerében jelen lévő alkotó energiákat; eredményei nemzetközi összehasonlításban is meggyőzőek. A kibocsátott – és túlnyomórészt egyetemi diplomát szerző – fiatalok képességeik, szorgalmuk, nyelvtudásuk révén országunk európai integrációjának zálogát jelentik. Mivel ezen osztálytípusban a 9/KNY évfolyam főként intenzív német nyelvoktatással telik, a tanulók – A két tanítási nyelvű iskolai oktatás

irányelvében megfogalmazott lehetőséggel élve – öt évfolyam elvégzése után tehetnek érettségi vizsgát. Az Irányelv rendelkezik arról, hogy a célnyelvet, valamint a célnyelven tanított tantárgyak oktatását csoportbontásban kell megszervezni.

Az eddigi gyakorlatnak megfelelően célnyelven tanítjuk – immáron négy éven át, a 9-12. évfolyamon – a célnyelvi civilizáció, a matematika, a történelem tantárgyakat, míg a földrajz három évfolyamon át szerepel az óratervben. Szükség esetén, és a lehetőségek megteremtésével visszatérhetünk a fizika és a biológia célnyelvű oktatásához is – természetesen az e Program és Tanterv által megszabott időkeretek határain belül.

A két tanítási nyelvű középiskolai oktatás azon vonzereje, hogy a célnyelvi érettségi vizsga – eredményétől függően – a felső- (C1 szintű) vagy középfokú (B2 szintű) állami nyelvvizsgálattal egyenértékű, továbbra is megmarad. Németországi partnereink jóvoltából egy nagyon fontos lehetőségnek is birtokában vagyunk: az 1996-97. tanévben vizsgaiskolája lettünk a „Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz. Stufe II” elnevezésű – a tartományi kultuszminiszterek állandó konferenciája által létrehozott – fontos egynyelvű nyelvvizsgának, amelynek bizonyítványát végzős kétnyelvű évfolyamaink tanulói kevés kivétellel megszerzik. Ez a vizsga (és az ilyen típusú vizsgák általában) igen fontosak európai integrációnk szempontjából: német nyelvterületen való továbbtanulás vagy munkavállalás esetén bizonyítják a szükséges magas szintű nyelvismeret meglétét. Két tanítási nyelvű osztályunk tanulóinak többségét második idegen nyelvükből is hozzásegítjük a B2, kisebb részüket a C1 szintű nyelvvizsga megszerzéséhez.

Egyéves nyelvi előkészítéssel folyó emelt szintű nyelvtanítású osztályt indítottunk a 2010-2011. tanévtől azon tanulók számára, akik az angol vagy a spanyol nyelvet kívánják kezdő szintről tanulni. (Az ezt megelőző, a 2013-2014. tanévben kifutó tanulócsoporthoz speciális tantervűnek neveztük.) Az itt megszerzett nyelvtudás nemcsak az államilag elismert középfokú nyelvvizsgálattal egyenértékű emelt szintű érettségi letételének szolgálhat alapjául; szándékunk szerint az első idegen nyelv esetében – legtehetségesebb tanulóink számára – reális cél lehet a felsőfokú nyelvvizsga szintjének elérése. Ezen osztályunk tanulóit is hozzásegítjük, hogy tanult második idegen nyelvükből B2 szintű nyelvvizsgát szerezzenek. Ezzel három tanulócsoporthoz közül immár kettőben lehetővé válik végzőseink számára az, hogy egyik nyelvvizsgájuk felsőfokú legyen!

Az évfolyamok harmadik típusú tanulócsoporthoz is az első idegen nyelv számára kívánunk a 9-12. évfolyamon **az emelt szintű oktatás** kerettantervi kritériumainak megfelelő óraszámot biztosítani. Ezen osztály keretében indítjuk az **angol és a német haladó csoportot**. Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy az angolosok mintegy fele C1 szintű nyelvvizsgát,

a többiek, és az osztály németes fele B2 szintű nyelvvizsgát szerez. Jelentős azok száma és aránya is, akik második idegen nyelvükből is eljutnak a B2 szintig. Az emelt szintű oktatás terén továbbra is szóba jöhetnek a humán és a természettudományos szféra tantárgyai, valamint a készségtárgyak egyaránt, természetesen az óraterv adta lehetőségeken belül.

Dokumentált adataink alapján kijelenthetjük, hogy a jelentős számú tanuló C1 szintű nyelvtudása olyan eredmény, amelyet a magyar köznevelés rendszerének sem az eddig hatályos, sem a most hatályba lépő jogszabályi háttére nem követel meg a rendszerből kilépő tanulóktól – még a két tanítási nyelvű osztály esetében sem. Ugyanez a helyzet a második idegen nyelv B2 (sőt: néhány tanuló esetében C1!) szintjével is. A jövőben – ha a beiskolázott tanulók általános iskolából hozott nyelvtudása ezt indokolja – újabb csoportok esetében is szóba kerülhet a haladó szintről való indulás. Hasonlóképpen lehetséges az emelt szintű oktatás feltételeinek megteremtése más tantárgyak esetében is, valamint az emelt szinten oktatott első idegen nyelvek arányainak módosítása.

Összegzésül: a Kossuth Lajos Gimnáziumot a 2013-2014. tanévben 13 tanulócsoporthal, a 2014-2015. tanévtől 14 tanulócsoporthal (egy kétnyelvű előkészítő osztály, egy nyelvi előkészítő osztály, valamint évfolyamonként egy-egy db magyar német két tanítási nyelvű, angol/német emelt szintű haladó és angol/spanyol emelt szintű osztály) kívánjuk működtetni. Az iskola tanulóinak létszáma a 2013-2014. tanévben maximálisan 452, a 2013-2014 tanévtől maximálisan 476 fő lehet.

A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai kiválasztásakor is szem előtt tartjuk, hogy iskolánk kínálata alapvetően tehetség gondozó jellegű. A tehetség kibontakoztatásának – e tárgykörnek külön fejezetet szentelünk – a kiemelt óraszámokon kívül hatékony eszköze a nem osztálykeretben, hanem kisebb csoportokban folyó oktatás. A tanórákon nagy szerepet kapnak az önállóságot követelő és fejlesztő egyéni, valamint csoportos munkaformák szóbeli és írásbeli változatai egyaránt. (Kreativitást igénylő feladatok megoldása egyénileg, pármunkában és csoportkeretben, egymás megoldásainak megbeszélése, értékelése, a használható ötletek átvétele.) Ugyanez érvényes a kiemelkedő tanulók versenyekre és vetélkedőkre történő felkészítésére. Törekszünk a színvonalas szakköri foglalkozások számának gyarapítására. Az iskolai pályázatok témáinak kiválasztásakor gondosan ügyelünk arra, hogy a dolgozatok elkészítése kreativitást igényeljen. Nagy gonddal tervezzük meg a kisebb-nagyobb iskolai közösségek számára a kirándulásokat, a múzeum-, színház- és koncert-látogatási alkalmakat. Ma még beláthatatlan reményekre jogosít a már – nemzetközi

szintéren is – bevált projekt módszer sokrétű és rendszeres alkalmazása. A projektnapokat – tanévente legfeljebb 6 napot - az intézmény éves munkatervében tervezzük. Ezen napokat – tantestületi egyeztetés és az adott diákcsoporttal való megbeszélés alapján – osztály- vagy csoportkeretben valamelyik szaktanár vagy az osztályfőnök tölti meg tartalommal. E tartalom lehet tantárgyon belüli, tantárgyak határterületeit célzó, de akár iskolán kívüli program is. Immár évtizedes múltra tekintenek vissza a több ország diákcsoportjainak együttműködésével megvalósuló projektek. Ezek száma európai csatlakozásunk révén – reményeink szerint – a jövőben tovább nő. Az egyes tantárgyak helyi tantervei részletesen szólnak az adott feladatok teljesítésekor alkalmazható eszközökről és eljárásokról. A tanárok módszertani kultúrájának fejlesztése a szakmai munkaközösségek együttműködésének és a továbbképzéseknek is egyik legfontosabb feladata. **A folyamatos önképzés mellett a továbbképzéseken, szakmai konferenciákon (vagy bármely egyéb elnevezés alatt megtartott hasonló célú összejöveteleken) való rendszeres részvételt igen fontosnak tekintjük, s az ilyeneken való részvételt mindenféle módon – anyagi eszközökkel is – támogatjuk.**

A tantestület – a tanév rendjében meghatározottak szerint – általában legkésőbb október 31-éig dönt arról, mely idegen nyelveket (vagy egyéb tantárgyakat) oktatjuk a következő tanévben induló osztályokban nyelvi előkészítő csoportokban vagy emelt óraszámban. E döntés alapján tesszük közzé tájékoztató anyagainkat.

A két tanítási nyelvű, nyelvi előkészítő és emelt szintű nyelvvoktatású osztályokban az első és a második idegen nyelv heti óraszámát választható órákat is magában foglal. Ezen órákon a tanulók részvétele – a 20/2012. számú EMMI rendelet 14. § (3) bekezdésében megfogalmazottak szerint – kötelező. Erre a tényre már jóval a jelentkezés előtt, az írásos tájékoztató anyagokban és a fórumokon egyaránt felhívjuk leendő tanulóink és szüleik figyelmét. A kellő tájékoztatás után az iskolába történő beiratkozás a választható órákon való részvétel elfogadását jelenti.

Az iskolánkba történő jelentkezéskor a tanuló meghatározza az általa preferált osztályok sorrendjét, valamint a tanulni kívánt első idegen nyelvet. A szóbeli felvételi vizsga részét képező ismerkedő beszélgetés egyik fontos témaköre ezen választás összehangolása a tanuló lehetőségeivel – elsősorban a felvételi vizsgán elért eredményétől függően.

A felvételről szóló értesítésben újra tájékoztatjuk a tanulót és szüleit a második idegen nyelv megválasztásának lehetőségeiről, rámutatva arra is, hogy egy adott nyelvi csoport beindulása az adott nyelvet és szintet választók létszámától is függ.

A második nyelvként tanult angol és német esetében – a jelentkezők számától függően – kezdő és haladó csoport is indul. A kezdő, ill. a haladó csoportba történő beosztásról – tudásfelmérést követően – a tanév kezdetén a szaktanárok határoznak.

A 20/2012. számú EMMI rendelet 14-15. §-ában meghatározottak szerint az igazgató minden év április 15-éig teszi közzé az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő (vagy bármely más) választható foglalkozásokról szóló tájékoztatót, amely – lehetőség szerint – a foglalkozást tartó pedagógusok nevét is tartalmazza. Az írásos tájékoztatót minden érintett tanuló és szülei megkapják. A tanuló május 20-áig adhatja le ezzel kapcsolatos írásos döntését, kiskorú tanuló esetében szülője aláírásával hitelesítve.

A tantárgyválasztással és annak módosításával összefüggő eljárási kérdéseket részletesen a Tanulói házirendben szabályozzuk.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók személyiségének fejlesztése komplex, a közösség fejlesztésétől elválaszthatatlan feladat. Ennek során, a NAT 2012 által meghatározott fejlesztési feladatok szem előtt tartásával, színes és változatos iskolai élet keretében értékeket kívánunk felmutatni. Ezen értékek – amelyek legalapvetőbbikének az emberi méltóság tiszteletben tartását tekintjük – felölelik az élet tiszteletét, a saját személyiség harmóniáját, a társas kapcsolatok egyensúlyát, a társadalmi eredményesség elérését célzó pozitívumokat és a humanizált világnézet alkotóelemeit egyaránt.

Az iskolának mindent meg kell tennie az alábbi célok elérése érdekében – tanórai, tanórán és iskolán kívüli nevelő-oktató tevékenysége teljes eszköztárát latba vetve:

A tanulóknak tudniuk kell, hogy személyiségük fejlesztésének alapja az önmaguk alapos megismerésére irányuló törekvés.

A tanulókat fel kell ruházni a boldogságra való képességgel, rá kell irányítani figyelmüket a boldogság igazi forrásaira: a család tiszteletére, az emberség kiteljesítésére, a közösség szolgálatára, az alkotás örömére, a harmóniára való törekvésre.

Hangsúlyozni kell a tolerancia rendkívüli szerepét a másik ember megítélése, a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadó magatartás terén; valamint más népek, kultúrák megismerésével és elfogadásával kapcsolatban.

Erősíteni kell a tanulók hazafiságát, magyarságuk tudatát, elsősorban nemzeti nyelvünk, történelmünk és kultúránk torzítástól mentes megismertetésével.

Rá kell döbbsenteni a tanulókat a szolidaritás eszméjének fontosságára, a közösségi szolgálat jelentőségére az egyének és közösségeik életében.

El kell fogadtatni velük a tényt, hogy – habár a globalizáció ma feltartóztathatatlan folyamatnak tűnik – csak nemzeti sajátosságaink megőrzésével válhatunk az egységesülő Európa egyenrangú és hasznos polgáraivá.

Tudatosítani kell bennük, hogy az emberi civilizáció gazdasági hátterének fenntartása csak úgy valósítható meg, ha felelősen bánnak környezetükkel.

El kell sajátíttatni velük a demokrácia működésének szabályait, s beléjük kell oltani a jó ügyek szolgálatának vágyát.

Fontossá kell tenni a jellem és az akarat fejlesztését, nagy elődeink példájának tiszteletét.

Meg kell ismertetni velük az emberi együttélés szabályait, a családi és társadalmi helyzetekben szükségszerűen kialakuló konfliktusok kezelésének módját.

El kell érni, hogy az iskolát önálló munkára képes és kész, az alkotásban örömet lelő fiatalok hagyják el.

Világossá kell tenni számukra, hogy a tanulás időszaka nem zárulhat le az iskolával, de az egyetemmel sem. Az egész életen át tartó tanulás keretében képesnek és késznek kell lenniük új ismeretek megszerzésére.

Rá kell döbbsenteni őket, hogy a szépség és a harmónia létfontosságú, az egészséges létet és fejlődést szolgáló kategóriák.

Lélektanilag is fel kell készíteni őket az előttük álló nehézségekre, hiszen ezekkel önbizalom, kiegyensúlyozottság és derű nélkül megbirkózni nem lehet.

E sokrétű feladat tantárgyi alapjait a tantervekben, más részeit az osztályfőnöki órák és a tanórán kívüli nevelés programjaiban tervezzük.

Az érzelmi intelligencia jelentősége

A mentális kórképek és pszichoszomatikus betegségek elleni védekezés fontos eszköze a tanulók személyiségének fejlesztése. A kellő önismeret kialakítása, a követhető és követendő minták felkínálása révén hozzásegíthetjük tanulóinkat embertársaikkal való kapcsolataik helyes kezeléséhez, egészséges életmódjuk kialakításához, világszemléletük megszilárdításához, és a környezetükkel való felelős viszony kimunkálásához.

Az utóbbi évtizedek kutatásai nyilvánvalóvá tették, hogy a hagyományos (mégoly magas színvonalú) iskolák az emberi intelligenciának csupán két területére, a verbális és a matematikai-logikai intelligenciára támaszkodnak, tanulóikat alapvetően ilyen ismervek alapján választják ki, ezeket a területeket kívánják (és képesek) fejleszteni. Szükséges, hogy az intelligencia e körön kívül eső területeit, a művészetek iránti fogékonyságot, a mozgáskultúra harmóniáját, s mindenekelőtt az emberi

közösség szervezéséhez, vezetéséhez elengedhetetlen érzelmi intelligenciát, tudatosan beemeljük az iskola által fontosnak ítélt területek közé.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségnevelés legfőbb irányai és tennivalói

Az egészségnevelés hagyományos színtereit jelentő természettudományos tantárgyakba folyamatosan integráljuk az egészségnevelés új elemeit. A helyi tantervek átdolgozásakor ezen elemeket beépítjük.

A gyakorlati tudnivalókat kísérletek, mérések és sokoldalú szemléltetés segítségével igyekszünk a tanulók számára érdekessé tenni. Kiemelt szerepet játszanak a mindennapi élethez kapcsolható vonatkozások. Fejlesztjük az egészségnevelés módszertani kultúráját.

A tizenévesekre zúduló szellemi megterhelést továbbra is egészséges sporttal kívánjuk ellensúlyozni. Biztosítjuk tanulóink számára a mindennapos testedzés lehetőségét, a rászorulóknak pedig a szakszerű könnyített és gyógytestnevelést. Igyekszünk tanulóinkat rávezetni az önállóan végzett sporttevékenység fontosságára. Hangsúlyozzuk az élsport jelentőségét is, de rámutatunk a rendkívüli megterhelés gyakori egészségkárosító hatásaira.

Továbbra is kihasználjuk a humán szféra és a művészeti nevelés tantárgyai által nyújtott lehetőségeket ember és környezete harmonikus kapcsolatának bemutatására, a felmerülő etikai kérdések sokoldalú interpretálására.

A kereszttantervi lehetőségeken túlmenően – főként az osztályfőnöki órák keretében és vendég-előadók meghívásának kapcsán – igyekszünk tanulóink számára – a hagyományos tantárgyi szétszabdaltságon felülemelkedve – az egyén és a társadalom egészségének problematikáját átfogóan, egészsként közvetíteni.

A délutáni foglalkozások kínálatának kialakításakor figyelembe vesszük a tanulók egészségvédelemmel kapcsolatos érdeklődését.

A tanulókat felruházzuk az információk önálló gyűjtésének, csoportosításának, értékelésének, elemzésének, a megfelelő következtetések levonásának képességével, és biztosítjuk számukra az ehhez szükséges kereteket.

A tanórán és azon kívül különböző munkaformákat alkalmazunk: kiselőadást, házi dolgozatot, faliújság, poszter, szórólap és számítógépes bemutató készítését.

Felhívjuk a figyelmet a fogyasztói társadalom által kínált káros mintákra az egyén és a társadalom egészségével kapcsolatosan.

Az iskolai pályázatok meghirdetésekor gondosan mérlegeljük egészségvédelmi témák bevonását. Folyamatosan figyeljük a külső pályázati lehetőségeket, és harcba szállunk az elnyerhető támogatásokért.

A külső előadók meghívásakor ügyelünk arra, hogy a kínálatban egyaránt jelen legyen a természettudományi és a társadalomtudományi megközelítés.

Ragaszkodunk az iskolán kívüli osztály- és csoportprogramokhoz. A jól megválasztott kiállítás, film, zenemű, színdarab és egyéb művészeti alkotás közös megtekintése jelentős pedagógia lehetőségeket tartogat az egészségnevelés terén is. Kihasználjuk az osztály- és csoportkirándulásokban az egészséges életmód kialakításának terén rejlő lehetőségeket.

Nemzetközi kapcsolataink alakításakor, diákcserék előkészítésekor sem feledkezünk meg az egészségre nevelés szempontjairól.

A szaktárgyi, tantárgyközi, iskolai és nemzetközi projektek kiválasztásakor, megtervezésekor igyekszünk a kínálatban az egészségnevelésre alkalmas tevékenységformákat is szerepeltetni.

Az iskola öregdiákjai P. KOBÁK Egyesületének orvos és biológus tagjait is bevonjuk az egészségnevelés munkájába. Az iskola egészségnevelési tevékenységét megjelenítjük az intézmény internetes honlapján, a diákönkormányzat által működtetett iskolarádióban és iskolaújságban.

A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével

kapcsolatos feladatok

Az nevelő-oktató munka, a személyiségfejlesztés ideális kerete a közösség. (Ezért a magántanulói jogviszony létrehozására irányuló szándék esetén felhívjuk a szülő figyelmét, mit veszíthet gyermeke a közösségben történő nevelés elmulasztásával.)

El kell érniük, hogy megszerzett tudásukat tanulóink kisebb-nagyobb csoportokban, teamekben való együttműködés során képesek legyenek sokoldalúan és zökkenőmentesen hasznosítani, a csapatmunka során akár különböző típusú (vezetői vagy egyszerű csoporttagi) szerep betöltésével.

Az alkalmi csapatmunkán túlmenően a tanulóknak át kell érezniük igazi emberi közösségek létrehozásának igényét, és képesnek kell lenniük ilyen közösségek fenntartására. E tapasztalataik alapjául szolgálhatnak a felnőtt társadalom civil szervezeteiben való későbbi helyállásuknak.

A szerető család mellett az iskolai közösségben tapasztalt bizalom bír a legnagyobb jelentőséggel a kölcsönösséget, szolidaritást, együttműködési készséget tanúsító érett emberi személyiség, végső soron a társadalmi tőke létrehozásában. A szociológia elfogadott álláspontja szerint „A társadalmi beállítottságú személyek a letéteményesei a valóban demokratikus, egymással szolidáris közösségeknek, amelyek egy-egy ország, régió vagy kontinens történelmének kiváltságos évtizedeit jellemzik.” (Skrabski, Árpád – Kopp, Mária: Társadalmi beállítottság, társadalmi tőke, In: Századvég, Budapest, 2000., 135. oldal)

A közösségi tevékenység szinterei és lehetőségei

Az iskolai, ill. osztálykeretű közösségi élet és tevékenység hagyományos szinterei, a kirándulások; színház-, mozi- és múzeumlátogatások; klubdélutánok mellett fontos a tantárgyi rendezvények (Német hét, Angol hét, Spanyol napok) megtartása, a kétnyelvű osztályok karácsonyi színelőadása, a neves művészek és tudósok meghívása, az olyan vidám, zenés programok, mint a gólyabál, a farsangi bál vagy az iskolai zenekarok koncertjei. Az izmosodó nemzetközi kapcsolatok hívták életre az országhatárokat átívelő csoportos és az egyre gyakoribbá váló egyéni diákcsereket. Mindezen közösségi megmozdulásokat továbbra is határozottan támogatjuk. Kidolgoztuk azt a rendet, amely szerint az ünnepélyeket az egyes évfolyamok méltó módon megrendezik. Továbbra is kiemelten kezeljük az iskolánk névadója, Kossuth Lajos személyével összefüggő történelmi évfordulókat.

Az egészséges életmódra nevelést szolgálják az olyan – sporttevékenységre épülő – közösségi programok, mint a sítábor, a vízitúra és a kerékpártúra.

Az iskola, mint általában az emberi együttműködés terepei, szükségszerűen vet fel kisebb-nagyobb konfliktusokat. Ez természetes jelenség. A közösséget és annak tagjait minősíti, hogyan tudják a konfliktusokat kulturált módon kezelni. A kulturált konfliktuskezelés képessége az egyik legnagyobb adomány, amit a fiatal iskolájától kaphat.

A közösségi tevékenység új eleme a közösségi szolgálat, amelynek teljesítését első ízben a 2015-2016. tanév tavaszi érettségi időszakában vizsgázóknak kell igazolniuk. Ezen tevékenység megszervezése az intézmény feladata. A nevelőtestület, elsősorban az iskola vezetése, a közösségi szolgálatot koordináló pedagógus, az osztályfőnökök igyekeznek olyan sokrétű kínálatot felmutatni, amelyből minden tanuló kiválaszthatja a területet, tevékenységi formát, amelyet a saját személyisége számára a legmegfelelőbbnek érez. A közösségi szolgálat olyan önkéntes feladatvállalás, amely fejleszti az empátiás készséget, a felelősségvállalást, a mások megsegítésére kész és képes ember ideájának megvalósítását, de hozzájárulhat a problémamegoldás fejlesztéséhez és elősegítheti a pályaorientációt is.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok kötelességeit és jogait a jogszabályok szintjén a Nemzeti köznevelésről szóló törvény 62. és 63. §-a szabályozza.

A Kossuth Lajos Gimnázium szaktanárai intézményi tevékenységének kereteit az iskola alapvető dokumentumai, feladataikat a személyre szabott munkaköri leírás jelöli ki.

A pedagógusok megbízás alapján az alábbi feladatokat láthatják el:

Az osztályfőnök

A tanulók nevelésének kulcsszereplője, legnagyobb felelősséget viselő alakja az osztályfőnök. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettesekkel, az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és a Közalkalmazotti Tanács elnökével való konzultáció után az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök:

- koordinálja az osztályában folyó nevelő munkát;
- folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító pedagógusokkal, a szülőkkel és a diákönkormányzattal;
- előterjeszti javaslatát az osztályára vonatkozó mindazon ügyekben, amelyekben a döntés a saját hatáskörét meghaladja;
- részt vesz a tanórán kívüli osztályprogramok szervezésében; elvégzi az osztályával kapcsolatos adminisztrációs feladatokat, hetenként ellenőrzi az osztálynaplót;
- félév, ill. év vége előtt egy hónappal értesíti a valamely tantárgy(ak)ból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók szüleit.

Az osztályfőnöki órák tartalmát a kerettanterv alapján elkészített helyi tanterv jelöli ki. Az osztályfőnöki óra egyedülálló alkalom a beszélgetésre, az életünket meghatározó, a tantárgyi tantervekben nem kellő súllyal szereplő politikai, gazdasági, erkölcsi, egészségügyi, környezetvédelmi, művészeti tartalmak kötetlen formában történő megvitatására.

A szakmai munkaközösség vezetője

A munkaközösség-vezetőt az igazgató háromévi időtartamra bízza meg e teendők ellátásával, tiszteletben tartva a szakmai munkaközösség tagjainak titkos szavazáson kinyilvánított akaratát. A munkaközösség-vezető:

- előkészíti a munkaközösség éves munkatervét;

- munkaközösségének tagjaival együtt elkészíti, megőrzi és kollégáinak szükség esetén átadja a mintatanmeneteket;
- a munkaközösség tagjainak véleménye alapján javaslatot tesz a tantárgyfelosztásra, a korrepetálásokról, szakkörökről, valamint érettségi előkészítők beindítására;
- értékeli a munkaközösség tevékenységét és beszámol róla a nevelőtestület előtt;
- javaslatot tesz kitüntetésre, jutalmazásra és bérfejlesztésre;
- segíti az új, ill. a pályakezdő kollégákat szakmai beilleszkedésükben;
- szervezi az iskolai házi tanulmányi versenyeket és pályázatokat;
- javaslatot tesz eszközfejlesztésre;
- óralátogatásokat végez, bemutató órákat szervez;
- képviseli a munkaközösséget és az iskolát szakterületi iskolán kívüli megbeszélésein;
- részt vesz az oktató-nevelő munka belső ellenőrzésében.

A közösségi szolgálatot koordináló pedagógus – szorosan együttműködve az iskola vezetésével és az osztályfőnökökkel – szervezi a szolgálat ellátásának lehetőségeit, segítséget nyújt az adminisztráció lebonyolításában. Kiválasztásának fontos szempontja, hogy a diákok által elfogadott személy legyen, valamint hogy – lehetőség szerint – rendelkezzen tapasztalatokkal a civil önkéntes szolgálat területén.

A diákmozgalmat segítő tanár segítséget nyújt a Kossuth Diákok Körének a diákság felelős képviselőjében, az intézmény vezetésével, a nevelőtestülettel, a szülői közösséggel való kapcsolattartásban, iskolán belüli és kívüli programok szervezésében.

Az ifjúságvédelmi felelős kulcsszerepet játszik a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos – e programban rögzített – iskolai politika megvalósításában. A jogszabályokban előírt feladatain kívül a Szociális Bizottság elnöki tisztét is betölti.

A munkavédelmi felelős feladatait a Munkavédelmi Szabályzat tartalmazza.

A tűzvédelmi megbízott feladatait a Tűzvédelmi Szabályzat tartalmazza.

A szertárfelelős felel a rábízott szakmai munkaközösségi szertár leltáráért, annak szabályszerű működéséért.

A menzafelelős szervezi az ebédeltetés rendjét, beszedi az ebéd árát az az iskolában ebédelő tanulóktól.

Az Iskolai Sportkör (ISK) vezetője a sportkör alapszabálya szerint végzi munkáját.

A közönségszervező a közös színházlátogatások jegyeinek beszerzéséről gondoskodik.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A sajátos nevelési igényű tanulók

A sajátos nevelési igényű tanulók felvételével kapcsolatos végleges szabályozást az intézmény épületének teljes akadály-mentesítése után alkotjuk meg.

Az épület jelenlegi állapotában felvehető

olyan mozgáskorlátozott tanulók, akik társaik segítségével képesek az épület bármely helyiségét elérni;

olyan halláskárosult tanulók, akik hallókészülék segítségével képesek a tanórai munkába bekapcsolódni, és a követelményeket teljesíteni;

olyan gyengén látó tanulók, akik társaik segítségével képesek az épületben tájékozódni, valamint a Braille-írás használatára vonatkozó szabályok betartásával képesek a tanórai munkába bekapcsolódni, és a követelményeket teljesíteni.

Felvehetőek azok a tanulók is, akik – a hivatalos szakértői vélemény szerint – olyan súlyú problémával küzdenek (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, stb.), amely gimnáziumi tanulmányaikat elvben nem teszi lehetetlenné.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók egyre nagyobb számban jutnak el a gimnáziumokba is. Intézményünk fegyelmi helyzete azonban továbbra is öröndetesen jó. A gondosan kiválasztott tanulók kulturáltságának, családi hátterének, valamint az intézmény oldott légkörének, a tantestület tanulóiban bízó, őket igazi partnernek tekintő attitűdjének egyaránt betudható, hogy komoly fegyelemsértés ritkán akad. Külön öröm, hogy a korunkban az ifjúságra leselkedő legrombolóbb veszélyek, a fiatalkori bűnözés vagy a szenvedélybetegségek eddig csekély mértékben találtak utat a Kossuth Lajos Gimnáziumba járókhoz. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy intézményünk ki tudná vonni magát s a hozzá tartozókat az utóbbi esztendőknél negatív tendenciái alól: jelentős a csonka családban felnövő gyerekek száma és tömeges méreteket öltött az elszegényedés.

Noha a súlyosabb fegyelemsértések szerencsére ritkák, beilleszkedési, magatartási problémákkal találkozunk. Nagyon fontos, hogy az ilyen esetek kiszűrése és diagnosztizálása minél hamarabb – lehetőleg már a 9. évfolyamon, ill. a gondok jelentkezésekor – megtörténjen. Ez az osztályban tanító tanárok, mindenekelőtt az osztályfőnök feladata. Tapasztalataink szerint a zavarok jelentős része a szülő és a tanár együttműködésével

megoldható, különösen, ha a pedagógus jó empátiás készséggel rendelkezik, és így a szükséges bizalom megteremtődött közte s a tanuló között. Sokszor nagy tapasztalatot igényel azon esetek megítélése, amikor – a súlyosabb következményeket elkerülendő – már szakképzett pszichológushoz célszerű fordulni. A pszichés problémák hátterében sok esetben a családban meglévő munkanélküliség, szegénység, súlyos betegség áll: olyan tényező tehát, amely csupán jó szóval nem orvosolható. Az utóbbi két tanévben iskolánkat rendszeresen felkereste a GGSZ egyik pszichológus alkalmazottja. A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-jén hatályba lépő melléklete értelmében minden iskola jogosult pszichológusra. A drog- és alkohol-prevenció, a dohányzással kapcsolatos felvilágosító tevékenység, a családi életre nevelés, valamint a mentálhigiénés program alapvetően az osztályfőnöki és a biológia-órák keretében valósul meg, szükség esetén szakértő külső előadók bevonásával.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Mivel iskolánk tevékenysége alapvetően a tehetséggondozásra irányul, a tanulási kudarc tanulóink kisebbik, bár lassan gyarapodó részét fenyegeti.

A két tanítási nyelvű osztály nyelvi előkészítő évfolyama nagy megterhelést ró ugyan az intenzív németoktatásban részt vevőkre, de a problémák a csoportok megfelelő kialakításával, átalakításával, továbbá egyéni segítségnyújtással kezelhetők. Az évfolyamonként átlagosan 4-5 tanuló, aki az előkészítő év során nem képes megfelelő nyelvi szintet elérni, s így kiválik a kétnyelvű oktatásból, általában iskolánk más típusú osztályaiban folytatja és fejezi be tanulmányait. A kétnyelvű tagozat felsőbb osztályaiban a célnyelven tanult tantárgyak elsajátítása komoly erőfeszítéseket kíván ugyan, de megfelelő tanári segítséggel a követelményeket – az utóbbi évtized tapasztalatai alapján – szinte valamennyi tanuló teljesíti.

A nyelvi előkészítő és az emelt szintű osztály 9. évfolyamán is megfigyelhető, hogy a tanulók jó része néhány hónapos kemény munkával képes alkalmazkodni a gimnáziumi tempóhoz; megerősíti az alapvető megismerő funkciók (érzékelés, emlékezés, képzelet, gondolkodás), a problémamegoldás, a motiváció, az érzelmi irányultság megfelelő mintáit, elsajátítja a szükséges tanulási technikákat. A mindezekben kudarcot vallók évente a tanulólétszám mintegy 1 százaléka) – a szülőkkel való alapos egyeztetés után – elhagyja iskolánkat. Ők más – kisebb követelményeket támasztó – középfokú tanintézetekbe kerülnek, s ott később jórészt sikeres érettségi vizsgát tesznek.

A tanév végén megbukott tanulók a létszám kb. 4-5 százalékát teszik ki; ők a javítóvizsgán döntő többségükben kiköszörülnek a csorbát.

Az utóbbi esztendőök nyugtalanító tendenciája, hogy az általános iskolában a tanulók egyre kevésbé szoknak hozzá az elmélyült önálló munkához, amely a megalapozott tudás megszerzésének alapfeltétele. E hiányosság korrekciója értékes időt és energiát emészt fel a gimnázium 9. és 10. évfolyamán.

A kiemelten tehetséges tanulók

Osvát Ernő megfogalmazása szerint „Tehetséges az, aki többet tud, mint amennyit tanult.” Minden gyerek tehetséges valamiben. Mi azokat keressük, akik a felsőoktatást kívánják megcélozni, s komoly vonzódást éreznek az idegen nyelvek iránt. Iskolánk számára a megfelelő képességű „alapanyagot” a központi írásbeli és a helyi szóbeli vizsgán alapuló felvételi rendszer biztosítja.

A Kossuth Lajos Gimnázium pedagógiai kínálata az átlagosnál jobb adottságokkal rendelkező tanulóknak szól, azaz a tehetség kibontakoztatását szolgálja. A két tanítási nyelvű oktatás, az egyéves nyelvi előkészítéssel, vagy anélkül folyó emelt szintű oktatás, a NAT és a kerettantervek által támasztott követelményeknek való megfelelés együttesen eredményezik a – természetesen a választható órákkal együtt számított – magas heti óraszámokat. A gondosan kiválasztott tanulók – az elmúlt évtized tapasztalatai alapján – önként vállalják és jól viselik ezt a terhelést, amelynek tényére már jóval jelentkezésük előtt, az írásos tájékoztató anyagokban és a fórumokon egyaránt felhívjuk az ő és szüleik figyelmét. (A választható foglalkozásokra való jelentkezés eljárási rendjét a Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a Tanulói házirend is rögzíti.) A tehetséggondozásnak a kiemelt óraszámokon kívül hatékony eszköze a nem osztálykeretben, hanem kisebb csoportokban folyó oktatás.

A csoportbontással a KLG tantestülete továbbra is élni kíván, alapvetően a Nemzeti köznevelési törvény és a Két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelve által megszabott mértékben.

Az intézményünkben kialakult gyakorlat szerint csoportbontásban oktatjuk az idegen nyelveket, a matematikát, a számítógéppark korlátozottsága miatt az informatikát, a két tanítási nyelvű osztályokban a célnyelven tanított tantárgyakat.

A tehetség kibontakoztatásának további formája a felkészítés az iskolai és iskolán kívüli tanulmányi versenyeken és pályázatokon, vetélkedőkön való részvételre. Iskolai pályázataink minden évben színvonalas munkára adnak lehetőséget több – állandó, ill. évente változó – területen is. A kemény munkáért járó méltó díjazást általában a Sacculus Ludovici Alapítvány biztosítja. Intézményünk nem tekinti magát „versenyistállónak”. Tiszteletben tartjuk tanulóinknak az igazi ifjúkorhoz való jogát, s csak a legérettebbek, legképzettebbek esetében

vetjük fel az iskolán kívüli megméretés legfontosabb színterén, az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen való részvétel lehetőségét. (Az OKTV-n saját elhatározásukból indulni kívánókat természetesen nem korlátozzuk, és mindenben segítjük.)

A tanórán kívüli foglalkozások legjellemzőbbike a szakkör. A lehetőségek függvényében továbbra is élni kívánunk vele. Megfigyeléseink szerint a tanulók nagy részének terhelhetősége – az utóbbi esztendő társadalmi, életmódbeli és egyéb változásai miatt – romlik.

A Köznevelési törvény által biztosított lehetőséget kihasználva – tanévenként legfeljebb 6 projekt-nap formájában – tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozásokat szervezünk.

A kilencvenes évek közepén vettünk részt első nemzetközi projektünkben. Tapasztalataink szerint európai uniós forrásokat egyre inkább nem osztálykeretben szervezett „turistautak”, hanem több ország hasonló érdeklődésű fiataljainak közös tevékenységét igénylő projektek útján lehet megpályázni. A magyar fiatalok földrészünk vérkeringésébe való bekapcsolódásának láttán joggal érezhetünk büszkeséget.

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Iskolánkba aránylag kevés hátrányos helyzetű tanuló jár, halmozottan hátrányos helyzetű csupán elvétve. Természetesen készen állunk a hátrányos helyzet tőlünk telhető kompenzálására.

A Kossuth Lajos Gimnáziumba jelentkező valamennyi tanulóra azonos felvételi követelmények vonatkoznak, de a felvételtől szóló döntés meghozatalakor azonos felvételizsga-eredményt elérő tanulók esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat és a hátrányos helyzetű tanulókat részesítjük előnyben.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatása integráltan történik. Azon halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára, akik esetében fennáll a veszély, hogy az előírt követelményeket valamely tantárgy(ak)ból nem teljesítik, az iskola képesség-kibontakoztató képzést szervez.

A képesség-kibontakoztató képzésre történő felvételtől és a képzés tantárgyairól az osztályfőnök javaslatára az osztályban tanító tanárok közössége a tanév első hónapjának végéig dönt. A képzés az osztályfőnök és az érintett szaktanárok által készített egyéni fejlesztési terv alapján történik. A képzésben való részvétel a tanuló számára kötelező mindaddig, amíg az osztályban tanító tanárok közössége azt szükségesnek látja. A képzés tanórán kívüli foglalkozás(ok) keretében történik. A képzésben részt vevő tanuló előmenetelét

az osztályban tanító tanárok közössége a félévi és év végi osztályozó konferencián, ill. mindkét félév közepén értékeli. Az értékelésbe be kell vonni a tanuló szülőjét, az ifjúságvédelmi felelőst, indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság, ill. a nevelési tanácsadó képviselőjét.

Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Tanulóink leginkább Pest déli kerületeiből és az agglomerációból érkeznek, a kétnyelvű osztályokba azonban jóval messzebből is eljönnek. A pesterzsébetiek aránya 20 százalék alatt állandósult. Kevés az igazán veszélyeztetett tanuló, magas azonban a csonka családok aránya, és a szülők közül sokan halnak meg döbbenetesen fiatal korban. A veszélyeztetettség leginkább anyagi természetű.

Az ifjúságvédelmi felelős, az osztályfőnökök és a szaktanárok egyaránt igyekeznek idejében felismerni a tanulók veszélyeztetettségét és lehetőség szerint segítséget nyújtani. Az ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak ifjúságvédelmi munkáját. Feladata különösen: az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételét kezdeményezi az iskola igazgatójánál, tájékoztatást nyújt a tanulók, a szülők és a pedagógusok részére.

Az ifjúságvédelmi munka alapfeltétele a szülőkkal, a tanulókkal, valamint szervezeteikkel való őszinte és folyamatos együttműködés. A kapcsolattartás szervezeti előfeltételei – az intézmény alapvető dokumentumaiban, elsősorban a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzítetten – a kilencvenes évtized eleje óta adottak. Ennél is lényegesebb az a közvetlen, informális kapcsolat, amely a legkényesebb problémák megbeszélését is lehetővé teszi. Az intézmény jó kapcsolatokat ápol az ifjúságvédelem területén működő hatóságokkal, külső szervezetekkel is, noha segítségükre ritkán van szükség.

Tantestületünk mindennél fontosabbnak tartja a megelőzést, a szenvedélybetegségekkel, a fiatalkori bűnözéssel és az egyéb reális veszélyekkel kapcsolatosan egyaránt. Az utóbbi esztendő egyik legégetőbb társadalmi gondja a drogfogyasztás, ezért aránylag csekély érintettségünk ellenére átfogó programot indítottunk. Ennek leglényegesebb eleme, hogy a tanulók által elfogadott szakértő tart előadást, amelyet őszinte (általában tanár jelenléte nélküli) beszélgetés követ. Mivel – európai felmérések és saját tapasztalataink szerint egyaránt – hazánkban a tizenéves korosztályt a szenvedélybetegségek közül leginkább a dohányzás és az alkoholfogyasztás érinti, (és mert ezek évente több tízezer honfitársunk

sajnálatosan korai halálához vezetnek) napirenden tartjuk a dohányzástól való elrettentést célzó ismeretterjesztő előadásokat is. A megelőző tevékenység központi színtere közösségi szinten általában az osztályfőnöki óra, az egyének szintjén a nyílt, személyes beszélgetés. Mindennek háttere az oldott, nyugodt, szeretetteljes iskolai légkör, amely a tanulót nemcsak a védelmező közösség tagjává avatja, de a tőle elvárható teljesítményekre is ösztönzi.

Örömmel tapasztaljuk, hogy a drogokkal kapcsolatos technikai ismereteket és a probléma kriminalizásából adódó elrettentést a középpontba állító központi programok mellett megjelent a drogprevenció gyökeresen eltérő felfogása. Az ezt képviselő szakemberek szerint a szenvedélybetegségekkel szembeni védelmet az értelmes emberi élet lehetőségeinek felmutatása, az önismeret fejlesztése, a konfliktushelyzetek feloldásában, a pszichiátriai betegségek kivédésében kapott segítség jelenti.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók szervezett véleménynyilvánításának legfőbb fóruma a Kossuth Diákok Köre (KDK: az iskola diákönkormányzata) évente legalább egy alkalommal ülésező diákközgyűlése. A fórummal egybekötött eseményen tanácskozási joggal részt vesz az iskola vezetése és nevelőtestülete.

A KDK elnöksége, ill. a közgyűlés vagy a választmány által választott delegáció részt vehet az iskolai közösségek azon ülésein, amelyeken a diákönkormányzat véleményező jogkörébe tartozó ügyeket tárgyalnak.

Fontos iskolai ügyek megtárgyalásakor az igazgató kezdeményezheti az iskola igazgatósága vagy nevelőtestülete, az SZMK elnöksége vagy választmánya, ill. a KDK elnöksége vagy választmánya együttes ülését. Hasonló kezdeményezésre jogosult az SZMK elnöksége és a KDK elnöksége.

Az iskola igazgatója szükség esetén – de legalább félévente két alkalommal – konzultációt tart a KDK elnökségével és/vagy választmányával. Konzultációt összehívására jogosult az igazgatóhelyettes, ill. az osztályfőnök is. A konzultáció kezdeményezője lehet a KDK elnöksége is.

A KDK pénzvagyónával összefüggő kérdések eldöntésére az iskola vezetése és a KDK elnöksége együttes ülést tart a KDK Alapszabálya VII. fejezetének 8. és 9. pontjában meghatározottak szerint.

Az osztályok egészét érintő alapvető kérdéseket a KDK osztály-alapszervezetei osztálygyűlésen tárgyalják meg. Az osztálygyűlésre meg kell hívni a nem KDK-tag tanulókat is, tanácskozási joggal meghívható az igazgató, az igazgatóhelyettes, a diákmozgalmat segítő tanár és az osztályfőnök.

A felmerülő problémák megoldásában a KDK osztályelnöksége elsősorban az osztályfőnök segítségét kérje. Az osztályfőnök hatáskörén túlmutató ügyekben felkereshető a diákmozgalmat segítő tanár, az igazgatóhelyettes és az igazgató.

Az intézmény biztosítja a diákönkormányzat működésének alapvető feltételeit:

- anyagi támogatást az intézményi ellátmány keretein belül;
- zárható helyiséget az iskolarádió műsorainak szerkesztésére és továbbítására alkalmas berendezésekkel;
- az iskolaújság szerkesztésének és sokszorosításának technikai hátterét.

A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei

kapcsolattartásának formái

A személytelenné vált világban tevékenységünk alapvető momentuma a legfontosabb partnereinkhez, a tanulókhöz és szüleikhez fűződő személyes kapcsolat. Az iskolánkban ritka, kollégiumban lakó tanulók esetében együttműködünk a nevelőtanár-kollégákkal. A gyerekek és a szülők számára a nyílt napok, fórumok, egyéni beszélgetések során igyekszünk emberközelbe hozni az iskolát. Kihasználjuk a pályaválasztási kiadványokban való megjelenés lehetőségét; pontos, világos megfogalmazású tájékoztató anyagainkat időben nyilvánosságra hozzuk.

Törekvéseink szerint tanulóink egész iskolai pályafutásuk során megtapasztalhatják, hogy működik egy demokratikus és humánus közösség. A kommunikáció a tantestület, a diákok és a szülők háromszögében is zökkenőmentes. A formális elemeket a lehetséges minimum szintjére szorítottuk. (Ezért ritkán alkalmazzuk a kérdőíves felméréseket.) A kölcsönös bizalom, az emberi hang csodákra képes: bonyolult problémák megoldása is könnyebbé válik általa.

Iskolánk végzőseit minden eszközzel segítjük a felsőoktatási intézményekbe való bejutásban. Egykori tanulói szívesen keresik fel az alma matert, sokan kollégaként térnek vissza. Az öregdiákok P. KOBÁK Egyesülete immár csaknem negyedszázada működik, fontos szerepet játszva az intézménnyel kapcsolatos tárgyak, dokumentumok, visszaemlékezések gyűjtésében és publikálásában, a hagyományok ápolásában.

A pedagógus, a tanuló és a szülő közötti – a közös pedagógiai feladatok megoldását célzó – kapcsolat formális kereteit jelen dokumentum, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat jelöli ki. A tanulók személyiségének formálása szempontjából ezeknél fontosabbnak tartjuk az informális lehetőségeket. A gimnázium tanulója, ill. a tanuló szülője bármely tanulási, nevelési, családi és egyéb problémájával megkeresheti az intézmény bármely tanárát, aki az ügyet köteles legjobb tudása szerint, segítő szándékkal és az elvárható diszkrécióval kezelni.

A vezetők és az iskolai, szülői szervezet közötti kapcsolattartás formája

A KLG SZMK elnöksége, ill. a választmány által kiküldött delegáció részt vehet az iskolai közösségek azon ülésein, amelyeken a szülői szervezet egyetértési és véleményező jogkörébe tartozó ügyeket tárgyalnak.

Fontos iskolai ügyek megtárgyalásakor az igazgató kezdeményezheti az iskola igazgatósága vagy nevelőtestülete, az SZMK elnöksége vagy választmánya, ill. a KDK elnöksége vagy választmánya együttes ülését.

Hasonló kezdeményezésre jogosult az SZMK elnöksége és a KDK elnöksége.

Az igazgató tanácskozási joggal részt vehet a KLG SZMK választmányának ülésein, ill. kezdeményezheti a választmány ülését.

A KLG SZMK elnöksége kezdeményezheti az igazgatóval való konzultációt.

Az egyes osztályokat érintő problémák megoldásában a KLG SZMK osztályelnöksége elsősorban az osztályfőnök segítségét kérje. Az osztályfőnök hatáskörén túlmutató ügyekben az igazgatót kell megkeresni.

A Kossuth Lajos Gimnáziumban iskolaszék jelenleg nem működik.

A pedagógusok közösségei – a tanulók közösségei

A tanulók szervezett véleménynyilvánításának legfőbb fóruma a KDK évente legalább egy alkalommal ülésező diákközgyűlése. A fórummal egybekötött eseményen tanácskozási joggal részt vesz az iskola vezetése és nevelőtestülete.

A KDK elnöksége, ill. a közgyűlés vagy a választmány által választott delegáció részt vehet az iskolai közösségek azon ülésein, amelyeken a diákönkormányzat véleményező jogkörébe tartozó ügyeket tárgyalnak.

Fontos iskolai ügyek megtárgyalásakor az igazgató kezdeményezheti az iskola igazgatósága vagy nevelőtestülete, az SZMK elnöksége vagy választmánya, ill. a KDK elnöksége vagy választmánya együttes ülését. Hasonló kezdeményezésre jogosult az SZMK elnöksége és a KDK elnöksége.

Az iskola igazgatója szükség esetén – de legalább kéthavonta – konzultációt tart a KDK elnökségével és/vagy választmányával. Konzultációt összehívására jogosult a diákmozgalmat segítő tanár és az igazgatóhelyettes is. A konzultáció kezdeményezője lehet a KDK elnöksége is.

A KDK pénzvagyonával összefüggő kérdések eldöntésére az iskola vezetése és a KDK elnöksége együttes ülést tart a KDK Alapszabálya VII. fejezetének 8. és 9. pontjában meghatározottak szerint.

Az osztályok egészét érintő alapvető kérdéseket a KDK osztály-alapszervezetei osztálygyűlésen tárgyalják meg. Az osztálygyűlésre meg kell hívni a nem KDK-tag tanulókat is, tanácskozási joggal meghívható az igazgató, a nevelési igazgatóhelyettes, a diákmozgalmat segítő tanár és az osztályfőnök.

A felmerülő problémák megoldásában a KDK osztályelnöksége elsősorban az osztályfőnök segítségét kérje. Az osztályfőnök hatáskörén túlmutató ügyekben felkereshető a diákmozgalmat segítő tanár, az igazgatóhelyettes és az igazgató.

A pedagógusok közösségei – szülői szervezet

A KLG SZMK elnöksége, ill. a választmány által kiküldött delegáció részt vehet az iskolai közösségek azon ülésein, amelyeken a szülői szervezet véleményező jogkörébe tartozó ügyeket tárgyalnak.

Fontos iskolai ügyek megtárgyalásakor az igazgató kezdeményezheti az iskola igazgatósága vagy nevelőtestülete, az SZMK elnöksége vagy választmánya, ill. a KDK elnöksége vagy választmánya együttes ülését.

Hasonló kezdeményezésre jogosult az SZMK elnöksége és a KDK elnöksége.

Az igazgató tanácskozási joggal részt vehet a KLG SZMK választmányának ülésein, ill. kezdeményezheti a választmány ülését.

A KLG SZMK elnöksége kezdeményezheti az igazgatóval való konzultációt.

Az egyes osztályokat érintő problémák megoldásában a KLG SZMK osztályelnöksége elsősorban az osztályfőnök segítségét kérje. Az osztályfőnök hatáskörén túlmutató ügyekben az igazgatót kell megkeresni.

A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja

Az intézményt az igazgató képviseli, aki – munkaköri leírásának megfelelően – irányítja és koordinálja a hazai és nemzetközi partnerekkel való kapcsolattartást, és kijelöli a kapcsolattartásért felelős személyeket. Az igazgató felelős a fenntartóval, a Klebelsberg

Intézményfenntartó Központtal, ill. annak Budapest, XX. Kerületi Tankerületével, valamint a működtető Fővárosi Önkormányzattal, a Gimnáziumok Gazdasági Szervezete igazgatójával való kapcsolattartásért is. A Gimnáziumok Gazdasági Szervezetével (az intézmény működtetésének ügyeiben) való kapcsolattartás az Együttműködési Megállapodásban foglaltak szerint folyik.

A gyermekjóléti szolgálattal az iskolai ifjúságvédelmi munkatárs és az osztályfőnökök tartják a kapcsolatot.

Az iskolai ifjúságvédelmi munkatárs – az osztályfőnökök jelzései alapján – figyelemmel kíséri a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a bármilyen egyéb okból segítségre szoruló tanulókat, és szükség esetén kapcsolatba lép a gyermekjóléti szolgálattal és/vagy a családsegítő szolgálattal és/vagy az oktatásügyi közvetítői szolgálattal.

Az igazgató jelzi az iskolai ifjúságvédelmi munkatársnak és az osztályfőnöknek a valamely tanuló veszélyeztetettségére utaló megkeresés érkezését.

A veszélyeztetettség elhárításának lehetséges módjai ügyében az igazgató, a nevelési igazgatóhelyettes, az iskolai ifjúságvédelmi munkatárs és az osztályfőnök megbeszélést tart – szükség esetén a Szülői Munkaközösség és a Kossuth Diákok Köre illetékes tisztségviselőinek bevonásával.

Az egészségügyi szolgáltatók közül az üzemorvossal az igazgató, az iskolaorvossal, az iskola-fogorvossal, ill. a védőnővel az igazgatóhelyettes és az iskolatitkár tartja a kapcsolatot.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályairól a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. számú EMMI rendelet 64-71. §-a rendelkezik.

Javító vizsgát akkor tehet a tanuló, ha a tanév végén legfeljebb három tantárgyból kap elégtelen osztályzatot. Ennél magasabb számú bukás esetén az osztályt meg kell ismételnie.

A magántanuló – a magatartás és a szorgalom, valamint a készségtárgyak kivételével – a tanév végén, jellemzően a szorgalmi időszak utolsó hónapjában tesz osztályozó vizsgát. A vizsgák időpontjáról az osztályfőnök kellő időben levélben értesíti a tanulót és szülőjét.

Hasonlóképpen osztályozó vizsgákon kell számot adnia tudásáról annak a tanulónak, aki a fenti rendeletben megszabott maximális óraszámnál többet mulasztott, és akinek számára a nevelőtestület a vizsga letételét engedélyezte.

Az osztályozó vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. Az osztályozó vizsgák anyaga az adott tantárgy helyi tantervében meghatározott tananyag. A szaktanár tájékoztatja a tanulót a követelményekről, a vizsgára való felkészülésben a tankönyvön kívül felhasználható anyagokról, és segítséget nyújt számára a felkészülés problémáinak leküzdésében. A szaktanár és az osztályfőnök felhívja a szülő figyelmét az osztályozó vizsgák jelentőségére és nehézségeire.

Különbözeti vizsgára kerülhet sor a tanuló átvételének olyan speciális eseteiben, amikor a küldő iskola helyi tantervének adott évfolyamán valamely tantárgy oktatása nem szerepelt. (Ez az iskolák 2013. augusztus 31-éig hatályban lévő, az 1993. évi Köznevelési törvény és a 2003. évi Nemzeti Alaptanterv alapján elkészített pedagógiai programjában lehetséges volt, tehát ilyen esetekkel a következő négy tanév során még számolhatunk.) A különbözeti vizsga időpontját a szaktanár – a szakmai munkaközösséggel és az igazgatóval való konzultáció után – a pedagógiai elvek gondos érvényesítésével állapítja meg.

Az előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezés előfeltételeként a tanulónak az adott tantárgy helyi tantervi követelményeinek teljesítését az összes hátralévő évfolyam anyagából tanévi bontásban (esetleg legfeljebb két tanév anyagából összevontan) tett osztályozó vizsgán kell bizonyítania.

A sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett tanuló az adott tantárgy óráinak további látogatása alól automatikusan mentességet kap, az órákat azonban – igénye szerint – továbbra is látogathatja.

A középiskolai felvételi vizsgák eljárási szabályairól a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. számú EMMI rendelet 26-41. §-a rendelkezik.

A felvételi vizsga, különösen a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A felvételtől mindhárom osztály esetében az írásbeli vizsga, az általános iskolai eredmények és a szóbeli felvételi alapján döntünk.

Az iskolánkba jelentkező tanulóknak az általános tantervű képzésre szóló központi magyar és matematika felvételi tesztet kell megírniuk. Az elért eredményt kettővel megszorozzuk, így maximálisan 100-100, azaz összesen 200 pontot lehet szerezni.

Az általános iskolai eredmények közül a magyar nyelv, a magyar irodalom, a történelem, a matematika, a fizika és egy idegen nyelv hetedik osztályos év végi osztályzatát vesszük figyelembe. Maximálisan 30 pont.

A szóbeli felvételi vizsga

Szóbeli felvételi vizsga nélkül a tanuló nem vehető fel! A szóbeli vizsgára – az írásbeli vizsga és az általános iskolai eredmények összesített pontszámának sorrendjében – legalább háromszor annyi tanulót hívunk be, mint a felvehető létszám.

A szóbeli felvételin – az ismerkedésen túl – szövegértési, logikai készséget, anyanyelvi és matematikai ismereteket vizsgálunk.

A vizsga menete:

A tanuló egy legfeljebb A/4-es oldal terjedelmű szöveget és két rövid matematikai példát tartalmazó lapot húz, majd legalább 25 perc felkészülési idő áll rendelkezésére a szöveggel való ismerkedésre és a feladatok megoldására. A szöveg lapja és a matematikai feladatlap tartalmazza a feladatokat, amelyek megoldását a bizottság a rövid vizsga keretében kérheti. Ilyen feladatok lehetnek a szöveghez kapcsolódóan:

- a szöveg hangos felolvasása
- a szöveg tartalmának rövid összefoglalása
- a szöveggel kapcsolatos néhány pontos vázlat megalkotása
- a szövegben található logikai összefüggések felismerése
- a szöveg címének megalkotása
- a szöveg valamely mondatának mondattani elemzése
- a szöveg néhány szavának értelmezése, szófaji besorolása, rokon értelmű vagy ellentétes értelmű szavak megadása

A matematika területén az alábbiakat várjuk el:

- egyszerű szöveges, logikai és összeszámolási feladatok megoldása
- egyszerűbb számolások (pl. terület, százalék, arányosság, törtek)
- mértékegységek átváltása
- geometriai alapfogalmak ismerete
- grafikonok, diagramok elemzése
- függvények ábrázolása, helyettesítési érték kiszámítása

A matematikai feladatok megoldásához számológép használható!

A szóbeli vizsgán maximálisan megszerezhető: 50 pont.

A szóbeli vizsga keretében rövid ismerkedő beszélgetésre is sor kerül, amelynek fő célja annak megvilágítása, hogy a tanuló felvételi pontszáma – az általa megjelölt kódokon kívül –

mely osztályunkba való jelentkezéshez biztosítana nagyobb lehetőséget. Ezzel segíteni kívánjuk a szülők és a tanuló a pótlólag megjelölendő tanulócsoporthoz való jelentkezését.

A felvételi vizsga elérhető összpontszáma: 280 pont. Az iskola fenntartja magának a jogot, hogy a pontszámokon – a jogszabályokban meghatározott keretek között – változtasson. Kérjük, mindig kísérik figyelemmel az adott tanévre szóló felvételi tájékoztatót!

A nyelvi besoroló tesztéről

Az emelt szintű osztály haladó angol és német csoportjába jelentkező tanulóknak nyelvi besoroló tesztet kell írniuk. E feladatsor nyelvi szintfelmérő, amelynek eredménye a felvételi összpontszámnak nem része, de megfelelő szintű teljesítése nélkül első idegen nyelvi haladó csoportba bekerülni nem lehet!

A felvételi mintafeladatok az iskola honlapján megtekinthetők.

A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanulói jogviszony keletkezése és megszűnése. A tanulók felvétele

A tanulói jogviszony keletkezésével és megszűnésével kapcsolatos eljárási szabályokról az Nemzeti köznevelésről szóló törvény 49-53. §-a rendelkezik.

A Kossuth Lajos Gimnáziumba történő felvétel és átvétel feltétele az írásbeli és szóbeli felvételi vizsga sikeres teljesítése.

A nevelőtestület minden év őszén, a jogszabályban meghatározott határidőre elfogadja és közzéteszi a tanulók felvételéről, és a felvételi vizsga lebonyolításáról szóló tájékoztatót.

Az iskolánk iránt érdeklődő általános iskolás tanulók számára a felvételi vizsgát megelőző hónapokban felvételi előkészítő tanfolyamot szervezünk.

A felvételi tájékoztatóban meghirdetett alapelvek és követelmények érvényesek a tanulók más középiskolából történő átvételének esetére is. Átvételre akkor kerülhet sor, ha az adott osztály létszáma kisebb, mint az Nktv. 4. számú mellékletében meghatározott maximális létszám. Az átvételt kérő tanuló írásbeli és szóbeli részből álló felvételi vizsgát tesz magyar nyelv és irodalomból, matematikából, valamint az igazgató, az osztályfőnök és a szaktanár mérlegelésétől függően egyéb tantárgyakból (jellemzően a tanult idegen nyelvekből) is. A felvételi vizsgán a fenti tantárgyakból az átvételnél számba jöhető osztály helyi tantervében meghatározott követelményeket kell teljesíteni. Ha az átvétel ennek alapján lehetséges, de a

küldő iskola és a KLG helyi tantervének eltérései miatt különbözeti vizsgákra is szükség van, azok ütemezéséről az igazgató az adott osztályban tanító tanárokkal való konzultáció után dönt.

Speciális esetben (pl. hosszú idejű külföldi tartózkodás után hazatérő tanuló átvétele) az igazgató legfeljebb hathetes időtartamra engedélyt adhat a tanuló számára az illető osztály tanóráinak látogatására és a munkában való részvételre, majd az osztályban tanító tanárok véleményének figyelembe vételével dönt az átvételi kérelem elfogadásáról vagy elutasításáról.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

A statisztikák tanúsága szerint azon országokban, amelyek polgárai iskolai vagy egyéb szervezett keretek között használható elsősegély-nyújtási alapismereteket sajátítanak el (és ahol az intézményeket ellátják a szükséges technikai eszközökkel, pl. defibrillátorral), nagyobb eséllyel maradnak életben súlyos balesetek vagy a hirtelen szívhalál áldozatai a szakképzett egészségügyi személyzet helyszínre érkezéséig. Mindenképpen hasznos tehát, ha iskolánkban mód nyílik tanulóink számára e kiemelt fontosságú ismeretek megszerzésére, begyakorlására.

Az elméleti ismeretekkel való ismerkedés színtere a biológia tantárgy és az osztályfőnöki óra, a gyakorlati fogások elsajátítására a testnevelésóra alkalmas.

A biológia szakos tanárképzésnek hagyományosan nem része az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása, de az egyetemen elsajátított tudás megkönnyíti ezen ismeretek megszerzését. A biológia kerettanterv csak érintőlegesen foglalkozik az elsősegélynyújtás témakörével, amely az iskolánk által választott „B” változatban a bőr és mozgásszervek témakörébe integrálódott. E tantervi blokkra 5 órát ír elő a tanterv. A megadott ismeretanyag elsősegély-nyújtási ismeretekkel bővített közvetítése a szabad órakeret egy részét is igényli. A hallott, vetített képen látott ismeretek begyakorlása, kellő rutin kialakítása itt azonban nem valósítható meg.

(A kerettanterv „A” változatában két helyen van szó elsősegélyről. A keringési rendszernél előkerül az újraélesztésben alapszintű gyakorlottság elérése. Ez próbababán való gyakorlás lehetősége nélkül biztosan nem sajátítható el; ehhez a biológiatanárok szakirányú továbbképzése vagy egészségügyi szakszemélyzet bevonása szükséges. Ugyanez fokozottan igaz szív működési zavarok, keringésleállás esetén, mert a teendők elsajátítására a gépjárművezetés elsajátításába integrált alapfokú elsősegély tanfolyam sem vállalkozik. A

szakemberek gyakran óva is intik a laikusokat például a szívmasszázs kipróbálásától, hiszen annak rutin nélküli alkalmazása veszélyes lehet.)

Az elsősegélynyújtás témaköre része a középszintű biológia érettségi vizsga követelményrendszerének (a vázrendszerénél, a keringésnél és – utalás szintjén – a légzőrendszerénél). A középszintű érettségire készülőkkel külön foglalkozás keretében évek óta ismertetjük a követelményrendszerben szereplő tartalmakat: az égési sérülések, csonttörés, rándulás és ficam kezelését, a vérzéscsillapítás módjait, valamint a sebkezelést.

A legteljesebb körű elsősegély-nyújtási ismeretekkel az iskolaorvos és a védőnő rendelkezik. Kézenfekvő tehát, hogy az elméleti ismeretek közvetítéséből – az osztályfőnöki órákon rendszeresen tartott előadásaik alkalmával – részt vállaljanak. A gyakorlati jellegű oktatást szintén ők végezhetik a jövőben az e célra kijelölt testnevelésórákon. Ha a gyakorlati oktatást biztosító, szükséges számú tanóra megtartása az iskolaorvos és a védőnő lehetőségeit meghaladja, az ő közvetítésükkel (vagy egyéb kapcsolatok révén) biztosíthatjuk a szakembereket. Amennyiben a testnevelés-órai keretek nem bizonyulnak elegendőnek a feladat megoldására, szóba kerülhet kiscsoportos, néhány órás tanfolyam szervezése is.

(Az iskolában szervezett gépjármű-vezetői tanfolyamon részt vevők elsősegély-nyújtási alapismereteit továbbra is fejleszteni fogják, ez a lehetőség azonban csak a tanulók kisebb része számára elérhető.)

A Vöröskereszttel kialakított munkakapcsolat szintén hozzájárulhat az alapvető elsősegélynyújtási ismeretek megfelelő szintű biztosításához.

A Kossuth Lajos Gimnázium

Helyi Tanterve

Heti óraterv

Összefoglaló heti óratervi táblázat

Tantárgyi tantervek

**A tantárgyak előírt tananyaga és követelményei az
óratervben meghatározott sorrendben.**

A választott kerettanterv

A kerettanterv és a helyi tanterv kapcsolata

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama **(Az egyes tantárgyak helyi tantervei mellékletben)**

A Kossuth Lajos Gimnázium helyi tanterveinek alapját A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 3., 4. és 7. számú mellékletében található, valamint a Két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvéről szóló ... mellékleteiként közzétett célnyelvi és célnyelvi civilizáció tantárgyi tantervek képezik. Mivel a kerettantervek az adott tantárgy időkeretének 90 százalékát fedik le, a fennmaradó 10 százalékot a helyi igényeknek megfelelően kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal töltöttük meg.

A tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözetét (választható órák első csoportját) osztálybontáshoz, egyes tantárgyak heti óraszámainak növeléséhez, tehetséggondozás céljára vettük igénybe úgy, hogy ezen órák – a heti órátáblázatban megszabottak szerint – a tanuló számára kötelezőek.

A választható órák másik csoportját az emelt szintű érettségi vizsgákra előkészítő foglalkozások megszervezéséhez használjuk fel. Ezen órákat – a 11. és a 12. évfolyamon – a tanuló szabadon választhatja.

A 9. évfolyamon heti 1 órában (a kötelező választás megvalósításával) Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyat iktattunk be.

A kerettantervi tantárgyi struktúra óratervi táblázatában a Művészetek soron lévő heti óraszámából 1 órát a 11. évfolyamon az Ének-zene tantárgy tanításához, 1 órát a 11. évfolyamon a Vizuális kultúra tantárgy tanításához rendeltünk.

Az iskola tehetséggondozó jellegéből adódóan mindenképp szükségesnek tartjuk, hogy a 12. (a terhelés egyenletesebb elosztása céljából esetenként a 11.) évfolyamon megőrizzük a Filozófia tantárgyat.

A természettudományos tantárgyak esetében a megjelöljük, hogy a szakmai munkaközösség a helyi tantervet a rendelkezésre álló kerettantervi változatok közül melyikre alapozza.

A nyelvi előkészítő osztály nyelvoktatásra fordítandó heti 18 órás keretéből 15 órát az első idegen nyelv, 3 órát a második idegen nyelv oktatására fordítunk.

A tantestületi választások és a szabad órakeretről hozott döntések – amelyek a heti órátáblázatban szemléletesen jelennek meg – együttesen határozzák iskolánk egyes osztálytípusainak nevelési-oktatási arculatát. Az osztálytípusok részletes bemutatása ezen program **A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei céljai, feladatai, eszközei, eljárásai** című fejezetének Osztálytípusaink alfejezetében történik.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

Bár korunkban a nevelés-oktatás munkáját megkönnyítő taneszközök és segédanyagok skálája egyre szélesebb, a legfőbb segítőtárs továbbra is a tankönyv.

A tankönyvek kiválasztásának itt felsorolt általános, valamint tantárgycsoportokra, ill. egyes tantárgyakra vonatkozó elvein alapul az egyéb taneszközök megválasztása is.

A tankönyv mindenképpen:

- idomuljon a tanterv tartalmához, célkitűzéseihez;
- adataiban legyen pontos, következtetéseiben logikus;
- törekedjen a tömörségre; tartalmilag legyen igényes, de ne tartalmazzon feleslegesen apró részleteket;
- stílusa legyen magyaros, érthető, pontos fogalmazású;
- feleljen meg az életkori sajátosságoknak;
- ne csak ismereteket közvetítsen, de fejlessze a képességeket és készségeket is, neveljen gondolkodásra;
- legyen sokoldalúan használható: az átlagos képességű tanuló sikeresen használhassa, de a kiváló képességűt is inspirálja újabb feladatok megoldására;
- lehetőleg önállóan, kevés tanári segítséggel is használható legyen;
- segítse elő a külső és belső vizsgákra való felkészülést;
- a hozzá tartozó munkafüzet vagy munkatankönyv ne mechanikusan megoldható, hanem gondolkodtató feladatokat tartalmazzon;
- szolgáljon alapul a megfelelő segédanyagokkal való kiegészítéshez;

- lehetőleg egymásra épülő kötetekből álló tankönyvcsalád tagja legyen, amelynek javításán, fejlesztésén a kiadó folyamatosan munkálkodik;
- legyen esztétikus, ízléses, megfelelően illusztrált, tartós, több tanéven át használható (az ingyenes tankönyvek könyvtári állományból történő biztosítására alkalmas) és könnyen kezelhető;
- ára legyen értékével arányos, a tanulók és szülei számára megfizethető.

A humán szféra, az idegen nyelvek, a művészeti oktatás tankönyve (de adott esetben a természettudományoké is):

- a polgári demokrácia szemléletét tükrözze, legyen toleráns, kiegyensúlyozott szemléletű, szélsőségektől mentes hangvételű;
- közvetítse a KLG pedagógiai programjában megfogalmazott nevelési céloknak megfelelő erkölcsi értékeket;
- szolgálja a hazafias nevelést, nemzeti kultúránk értékeinek tiszteletét.

A magyar irodalom oktatására használt tankönyv:

- legyen mértéktartó a „divatirányzatokkal” szemben, de tartson lépést a tudományos fejlődéssel;
- ragaszkodjon az értékek közléséhez.

A magyar nyelv tankönyve:

- legyen áttekinthető, logikusan felépített és rendszerező;
- tartalmazzon az elméleti ismeretek elsajátítását segítő gyakorlatokat is.

A történelem tankönyve:

- segítse elő a legfontosabb társadalmi, gazdasági, politikai összefüggések felismerését;
- mutassa be az egyén szerepét a történelemben (a példaképet, az elrettentő példát és az egyszerű embert egyaránt);
- megfelelő arányban tárgyalja az egyetemes és a magyar történelmet;
- forrásszemelvényeket is tartalmazzon.

A természettudományos tantárgyak tankönyve:

- mértéktartóan és az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten közvetítse az új tudományos eredményeket;
- térjen ki a gyakorlati felhasználás lehetőségeire.

A kétnyelvű oktatásban a célnyelven tanított tantárgyak tankönyve:

- szakmai kvalitásai mellett nyelvezete is legyen helyes, stílusos, igényes (ez különösen fontos, ha a mű valamely hazai tankönyv fordítása).

Az idegen nyelvek tankönyve:

- legyen alkalmas a négy alapkészség egyidejű fejlesztésére;
- fejlessze a tanulók kommunikatív kompetenciáját;
- igényesen mutassa be a célnyelvi országok civilizációját, kultúráját, mindennapjait;
- rendelkezzen jó minőségű hanganyaggal, esetleg mozgókép-anyaggal;
- legyen jól kombinálható a nyelv eszközként való használatát célzó, széles skálájú, gyakran nem tanítási céllal készült kiegészítő anyagokkal;
- tegye lehetővé az érettségi, felvételi vizsgára, valamint az államilag elismert nyelvvizsgára való felkészülést;
- legyen jól felépített, állandóan fejlesztett tankönyvcsalád tagja;
- megfelelő mennyiségű, érdekes, gondolkodtató feladatot és gyakorlatot tartalmazzon.

A szaktanár a fenti alapelvek szellemében szabadon választhat, de célszerű figyelembe vennie a szakmai munkaközösség ajánlásait, és kötelező figyelembe vennie a szülői közösség és a diákönkormányzat részére jogszabályokban biztosított jogosultságokat.

Az egyes tantárgyak helyi tanterve tartalmazhatja a felvázolt elvek alapján kiválasztott tankönyveket, taneszközöket és segédanyagokat. A tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések megválasztása tekintetében tiszteletben tartjuk a jogszabályokban megfogalmazott korlátozásokat. A megelőző tanév végén tájékoztatjuk a szülőket arról, mire lesz szükség a következő tanévben.

Iskolánk a tanulókat megillető ingyenes tankönyveket – a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény rendelkezéseinek alapján – tankönyvkölcsönzés keretében tudja biztosítani. A kölcsön kapott tankönyveket a tanév végeztével, megkímélt állapotban vissza kell adni. Az ehhez kapcsolódó pontos tudnivalókat az iskola dokumentumaiban megfogalmazzuk, ezekről a tanulókat és szüleiket folyamatosan tájékoztatjuk.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára lépés – a hagyományoknak megfelelő – alapvető feltétele, hogy a tanuló az általa tanult valamennyi tantárgyból teljesítse az elégséges osztályzathoz szükséges minimális követelményeket.

Javítóvizsgát a tanuló az esetben tehet, ha a tanév végén legfeljebb három tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot. Az ennél több elégtelen osztályzatot szerzett tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A tantárgyi tantervekben szereplő követelményeket 100 százaléknak tekintve a minimális követelmények hozzájuk viszonyított irányadó szintje tantárgyanként, ill. tantárgycsoportonként az alábbiak szerint alakul:

Magyar nyelv és irodalom: 35 %

Történelem: 40 %

Társadalomismeret: 40 %

Emberismeret és etika: 40 %

Bevezetés a filozófiába: 40 %

Német célnyelv: 60 %

Célnyelvi civilizáció: 50 %

Idegen nyelvek (angol, német, spanyol, orosz): 60 %

Matematika: 25 %

Fizika: 30 %

Földünk és környezetünk: 40 %

Biológia: 50 %

Kémia: 40 %

Informatika: 30 %

Rajz és vizuális kultúra: 40 %

Ének-zene: 30 %

Testnevelés és sport: 30 %

E százalékos értékek teljes pontossággal csak a tanulói teljesítmény mérésének jól számszerűsíthető eseteiben alkalmazhatók. Más esetekben komoly szerepet kap a pedagógiai elvek gondos szem előtt tartásával végzett tanári mérlegelés.

A minimális követelményekre vonatkozó, szövegesen megfogalmazott elvárásokat a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításnak részletes szabályai

A tantestület nevelő-oktató munkája céljának tekinti az emberfők kiművelésének; a személyiség szabad kibontakozásának; a tanulók hasznos, felelős, tisztességes, hazáját szerető polgárrá nevelésének; alkotásra és boldogságra képes emberré válásának ügyét. A Kossuth Lajos Gimnázium a közvetített értékekben nagyobb részben a hagyományokra kíván támaszkodni, míg az átadott ismeretek tekintetében a lehető legkorszerűbb kíván

lenni. A lexikális ismeretek megszerzése mellett elengedhetetlen a képességek és készségek (kompetenciák) fejlesztése.

A Nemzeti köznevelési törvény előírásainak megfelelően biztosítjuk a vallási, ill. világnézeti információk tárgyilagos közvetítését.

A pedagógiai célok a nevelés és az oktatás elválaszthatatlanul egybefonódó tevékenysége révén érhetők el. Az emberiség fejlettségének jelenlegi fokán a társadalom jövője szempontjából döntő, milyen eredményesen képesek a felnövekvő generációk elsajátítani a felhalmozott tudást. A civilizáció jogi, erkölcsi, magatartásbeli normáinak átörökítése szintén életbevágó, hiszen a rohamos technikai fejlődéssel a szellemi értékek zűrzavara és a fogyatkozó emberség áll szemben.

Hisszük, hogy Magyarországnak szabad polgárokra van szüksége. A polgár anyagilag és szellemileg független; dönteni képes, és vállalja elhatározása következményeit; felelős önmagáért, családjáért, közösségéért, nemzetéért. Bízunk igazában és ki is áll mellette. Becsületes, törvénytisztelő és demokrata, sem a szolgai alázatot, sem az elnyomó gőgöt nem ismeri. Élete során ízlést és erkölcsöt vár el és valósít meg.

Pedagógiai alapelvünk, hogy iskolánkban a nevelés személyre szabottan, de természetesen közösségi keretekben folyjék. A nevelés feladatait, színtereit, eljárásait e helyen, valamint a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés címszavak alatt részletezzük. Az intézmény minden pedagógusának (bizonyos körülmények között a nem pedagógus dolgozóknak is) kötelessége az együttműködés valamennyi tanuló nevelésében. A nevelő munka központi, legnagyobb felelősséget viselő alakja minden tanuló esetében az osztályfőnök.

A Nemzeti Alaptanterv műveltségi területei a nevelő-oktató munkában a tantárgyak formájában jelennek meg, így a dokumentumban kifejtett fejlesztési célok beépülnek az egyes műveltségi területek, ill. tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba.

Nevelési céljaink felölelik a Nemzeti alaptantervben meghatározottakkal: az erkölcsi nevelés, a nemzeti öntudat és hazafiság jelentőségének hangsúlyozása, a demokráciára való nevelés, az önismeret és a társas kultúra fejlesztése mellett kellő súllyal foglalkozunk a családi életre, testi és lelki egészségre, felelősségvállalásra, környezettudatosságra való neveléssel. Korunkban megkerülhetetlen feladat a pályaorientáció közvetítése, a gazdasági és pénzügyi ismeretek, a médiatudatosság fejlesztése is. A tanulás tanítása teheti képessé a tanulókat az élethosszig való önművelésre.

Az egyes területeken az eddigiekhez képest gyökeresen új elemeknek kell megjelenniük: ilyen az önismeret és társas kultúra fejlesztésében az érzelmi intelligencia szerepének hangsúlyozása; a felelősségvállalás, szolidaritás fejlesztésének terén az önkéntes munka kötelezettségének megjelenése; a fenntarthatóság fogalmának kimunkálásában annak felismerése, hogy a fogyasztás folyamatos növelésének vágyát fel kell adnunk, hiszen e nélkül az emberiség nem építhet fenntartható jövőt.

Alapvető céljaink megvalósításakor szem előtt tartjuk tanulóink mindenek felett álló érdekeit, személyiségük tiszteletét, az esélyegyenlőség megteremtését, és a hátrányos megkülönböztetés elkerülését.

A NAT hangsúlyozza, hogy „a fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele: az említett célok szolgálatába állított pedagógiai folyamat.”

A differenciált tanítás-tanulás megvalósításához fel kell ébresztenünk tanulóinkban a belső motivációt, cselekedtetnünk kell őket, aktivizálnunk kell előzetes ismereteiket, fejlesztenünk kell együttműködésüket. A tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás különös jelentőséget nyer a különleges bánásmódot igénylő gyerekek esetében, legyenek ők az átlagot meghaladóan tehetségesek, vagy éppen tanulási és magatartási problémákkal, szociális hátrányokkal küzdők. Meg kell tehát kísérelnünk, hogy minden tanulóból a legjobbat hozzuk ki. Ez azért nagyon nehéz feladat, mert – a hazai és külhoni szakértők egybehangzó álláspontja szerint – a magyar iskola hagyományosan gyenge pontja, hogy nem megfelelően képes csökkenteni a bármilyen okból hátránnyal indulók szerencsésebb társaikhoz képest mérhető lemaradását.

A Kossuth Lajos Gimnáziumban folyó oktatás célja – amint azt a gimnázium hagyományos szerepével összhangban a NAT is megfogalmazza – elsősorban az érettségi vizsgára, a felsőfokú tanulmányokra, kisebb részben a szakképzésbe való bekapcsolódásra és a munkavállalásra történő felkészítés.

A Nemzeti Alaptantervvel és a középfokú nevelés-oktatás kerettanterveivel való kompatibilitás szem előtt tartásával alakítottuk ki az intézmény tantárgyi struktúráját és óratervét, amelyet a helyi tantervben részletezünk. Magyar-német két tanítási nyelvű osztályunk esetében figyelembe vettük a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvében foglaltakat is.

Az Európai Unió 1995-ben megjelent Fehér Könyve szerint a tanulás és tanítás előtt álló három meghatározó kihívást az információs társadalom, a globalizálódás, valamint a tudományos és technikai ismeretek gyorsuló bővülése és terjedése jelenti. A társadalomnak azok lehetnek sikeres tagjai, akik önállóan képesek értelmezni az információkat. Az oktatás részterületeit elemző gondolatok bevezetéseként iskolánk nevelőtestülete az alábbi feladatokat kívánja hangsúlyozni:

Minden műveltségi terület és tantárgy területén, minden lehetséges eszközzel fejlesztendőnek tekintjük bármely (szóbeli, nyomtatott vagy elektronikus) forrásból származó információ megszerzésének, kezelésének, feldolgozásának, tárolásának alapkészségeit (szépirodalmi és dokumentum típusú szövegek olvasása, megértése, elemzése, tömörítése, átszerkesztése; a számítógép és az internet kapcsolatteremtést és feladatmegoldást célzó használata; az információk megadott szempontok szerinti csoportosítása, értékelése, belőlük szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozások létrehozása; önálló vélemény kialakítása; álláspontok szakszerű megvédése és kritikája, az anyanyelv és a tanult idegen nyelvek korrekt, stílusos használata szóban és írásban, stb.)

Elengedhetetlen az összefüggésekben és rendszerben való gondolkodás; olyan szemlélet kialakítása, amely – a hagyományos elkülönülés helyett – természetes egységben szemléli a társadalom- és a természettudományokat. Az értelmes tanulás alapfeltétele, hogy a tanár a tanult anyagot elhelyezze a tantárgy és az emberi kultúra rendszerében.

A lehetőség szerint személyre szóló fejlesztésnek támaszkodnia kell a tanulók képzeletére és számítania kell kreativitásukra.

A nyelvoktatás területén annak szellemében tevékenykedünk, hogy az idegen nyelvek elsajátítása cél helyett egyre inkább a nemzetközi érintkezés és a toleranciára nevelés eszközévé válik. Az iskolánkban legrégebben és különböző szinteken oktatott angol és német nyelv ismerete alapfeltétele annak, hogy a világ szóba tudjon állni velünk. A nyelvoktatás fontosságát az is kifejezi, hogy három osztálytípusunkat alapvetően az első tanított idegen nyelvek szerint határozzuk meg.

Az első idegen nyelvként tanított német, angol és spanyol mellett másodikként – természetesen az említetteken kívül – fel szeretnénk ébreszteni Csipkerózsika-álmából az orosz is, amennyiben erre igény mutatkozik. (Az utóbbi években – egyelőre szakköri formában – jó néhány tanulónk ismerkedik már vele.)

A humán szféra, elsősorban a magyar nyelv és irodalom, valamint a történelem sorsdöntő szerepet kapott és kap nevelési célkitűzéseink teljesítésében. Az elmúlt évtized változásai, a képi kultúra előretörése, a digitális világ és az informatika hallatlan expanziója azt a tévképzetet kelti sok kortársunkban, hogy a világ meglesz a kimondott szó, a magát élvezetes stílusban kifejezni tudó ember és a kézírás nélkül is. Érzékelvén e felfogásnak az emberi közösségekre és kultúrára jelentett óriási veszélyeit, továbbra is mindent elkövetünk annak érdekében (minden olyan szakórán, ahol erre lehetőség nyílik), hogy a tanulók szóban és írásban folyamatosan, pontosan és élvezetes stílusban fejezzék ki magukat.

A tantárgyi oktatás és a humanitás örök háttországát biztosító iskolai könyvtár fejlesztését, az általa kínált lehetőségek kihasználását kiemelt feladatunknak tekintjük.

Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy ne lennénk tisztában az info-kommunikációs technológia fontosságával. Az **informatika-oktatás** háttérét a központi, fenntartói és alapítványi forrásból beszerzett, állandó fejlesztés igénylő hardver és szoftver jelenti. Az adott keretek között reális célkitűzésnek a felhasználói ismeretek elsajátíttatása tekinthető. Az információs „anyanyelvi” ismeretek meglétét bizonyító, nemzetközi szinten is elismert ECDL-vizsga szövegszerkesztési, táblázatkezelési, internet-használati, valamint adatbázis-kezelési részterülete látszik feltétlenül elérendő célnak. A terület fontosságára való tekintettel a megváltozott óratervi ajánlások mellett is igyekszünk a szükséges óraszámot biztosítani. További órák esetleges átcsoportosításával bármely típusú osztályunkban kialakíthatók az emelt szintű oktatás feltételei, s ilyen körülmények között megcélozhatjuk a teljes ECDL-vizsgára történő felkészítést is. (Hasonló lehetőségeket biztosít az érettségi előkészítő is.)

A számítógép az elmúlt fél évtizedben mindennapjaink részévé vált. Ezért az informatika tantárgy mellett egyre fontosabb szerepet kívánunk adni az info-kommunikáció különböző szakórákon való megjelenésének. Törekvésünk személyi feltételeit az biztosítja, hogy tanáraink több mint fele rendszeresen használja munkájában a számítógépet és mindenekelőtt az Internetet, ilyen tárgyú továbbképzéseken vesz részt, valamint a többiek segítségét igénybe véve rendszeresen önképzést folytat.

Az utóbbi években multimédiás konfigurációval láttunk el több szaktantermet, és e programot folytatjuk. Az így felszerelt termekben órát tartó kollégák már el sem tudják képzelni az oktatást a multimédiás eszközök használata nélkül.

A **matematika és a természettudományok** jelentősége korunk tudományos-technikai forradalma idején felmérhetetlen. A matematika, fizika, kémia, biológia és földrajz sokszínű világa a jövőben is sok tanulónak kínál majd egész életre szóló kimeríthetetlen forrást, szellemi táplálékot. A tanítás során a tanárnak törekednie kell a megfelelő szemléltetés

biztosítására. A természettudományok művelése jelentősen hozzájárul az emberi ítélőképesség fejlesztéséhez, és segít kialakítani a rendszeres, elemző és kritikus gondolkodást. A biológia, az élet tudománya, rohamléptekkel fejlődik az utóbbi évtizedekben, s e fejlődés dicséretesen hamar megjelenik a középiskolások tananyagában is. A növények és állatok világának megfigyelése izgalmas tükröt tart elénk, s ráadásul itt tornyosul a hatalmas feladat: az ember lényegének megragadása. Külön kell szólni a matematikáról, amely az egész tudományos haladás nélkülözhetetlen eszköze. E diszciplína a műszaki alkotások, az automatizálás, a számítógépes gazdasági irányítás, a matematikai nyelvészet formájában és ezer más alakban van jelen mindnyájunk hétköznapijaiban, ugyanakkor önfegyelemre is nevel. Nem kétséges, hogy az önként vállalt fegyelem az emberi együttélés és együttműködés egyik legfontosabb alapfeltétele.

A tizenévesekre zúduló szellemi megterhelést egészséges sporttal kell ellensúlyozni. A felmenő rendszerben bevezetett **mindennapos testnevelés** lehetőséget biztosít a tanulók rendszerességre, önálló gyakorlásra való nevelésére és az akaraterő fejlesztésére, valamint hozzásegít a jól végzett munka öröméhez.

Intézményünk támogatja az ISK tevékenységet, az arra rászorulókat pedig szakszerű könnyített és gyógy-testnevelésben való részvételre irányítja.

Támogatjuk a tanulók egyesületi sportéletét, adott esetben – térítés ellenében – helyet biztosítunk speciális sporttanfolyamok számára.

A **mindennapos művészeti nevelés** közelebb viheti tanítványainkat a boldogságra képes ember ideájához, segítséget nyújthat nekik a korunkra jellemző természetellenes stressz egészségi károsodás nélküli oldásához, az anyagi javakért rohanó ember mellett felmutathatják számukra a közösséget teremtő, szépségekben részesülő ember képét. A művészi (zenei, képző- és iparművészeti) képességekkel megáldott tanulók önkifejezésének fejlesztése révén hangulatos színpadokkal gazdagíthatjuk az iskola épületét, belső tereit, meghittebbé tehetjük ünnepélyeinket. Fontos, hogy az iskolai tevékenységet hiteles művészek meghívása, ill. színvonalas művészi rendezvények látogatása tegye teljessé.

E program keretében került sor eddig is a klasszikus zene megszerettetését célzó, magyarázattal bevezetett zongorakoncertekre, a határon túli magyar irodalmat bemutató, rendkívül érdekes előadásokra. A tanulók körében fellendült a képzőművészeti és színjátszó körű tevékenység. Ez utóbbinak legfontosabb színtere a korunk meghatározó jelentőségű műfaja, a musical művelésére létrejött Társulat.

A köznevelési törvényben előírt módon biztosítjuk az iskolában a hit- és vallásoktatás lehetőségét. Az etika oktatása korábbi programunknak is fontos része volt. A jog szerepének

ismerete, a törvények tisztelete és betartása alapkövetelmény, de korántsem elegendő: ugyanilyen fontos a holnap felnőttjeinek erkölcsi magatartása, hiszen a társadalom működését önmagában a jog nem képes szabályozni.

E dokumentumban – a néhány éve megfogalmazott Egészségnevelési és Környezeti Nevelési Programban összefoglaltak alapján – megjelenik mindaz, amit e fontos területek nevelési feladataival kapcsolatosan eddig tettünk és tenni szándékozunk. Az eddig felsoroltakon kívül megfogalmazást nyer a tantárgyi tantervekben és az osztályfőnöki programokban fogyasztóvédelem, a közlekedéskultúra, a bűnmegelőzés, az áldozattá válás elkerülése, az erőszakmentes konfliktuskezelés technikáinak részletes kibontása történik. A nevelési feladatok megvalósításának színterei az iskolai és iskolán kívüli tevékenységformák teljes skáláját felölelik.

A kulcskompetenciák fejlesztése

Az Európai Unió országaiban az iskolai műveltség tartalmának meghatározó eleme az alábbi kulcskompetenciák rendszere:

1. Anyanyelvi kommunikáció: a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezése és értelmezése szóban és írásban.
2. Idegen nyelvi kommunikáció: az anyanyelvi kommunikáció elemeinek kifejezése idegen nyelveken.
3. Matematikai kompetencia: a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, az egyén felkészítése a mindennapok problémáinak megoldására.
4. Természettudományos és technikai kompetencia: annak képessége, hogy magyarázatokat találjunk, és előrejelzéseket tegyünk az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló folyamatokkal kapcsolatban.
5. Digitális kompetencia: az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.
6. Szociális és állampolgári kompetencia: a harmonikus életvitel, a közösségi beilleszkedés, a közügyekben való hatékony részvétel, a konfliktusmegoldás képessége, a közjó iránti elkötelezettség.
7. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: a kreativitás, az újtó hajlam, a kockázatvállalás, a tervek készítésének és hatékony teljesítésének képessége.

8. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség: az esztétikai megismerés képessége, valamint – lehetőség szerint – az egyén elképzeléseinek, élményeinek, érzéseinek kreatív kifejezése a művészetek nyelvén.
9. A hatékony, önálló tanulás: annak képessége, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni, az idővel és az információval hatékonyan gazdálkodni.

A kompetenciák fejlesztése a nevelés-oktatás során valósul meg. Az 1-5. és a 9. szám alatt felsorolt kulcskompetenciák elsősorban egy vagy több tantárgyhoz köthetők, a 6-8. kulcskompetenciát a tantárgyak összessége és a nevelés fejleszti.

A kulcskompetenciák bonyolult kölcsönhatásban állnak egymással és a kiemelt fejlesztési feladatokkal. A NAT műveltségterületeit iskolánkban a helyi tanterv tantárgyi struktúrája fedi le, ennek keretében jelenik meg a fejlesztés, az alábbiak szerint:

A kulcskompetenciák fejlesztésének megjelenése az egyes tantárgyak helyi tanterveiben

Magyar nyelv és irodalom (Művészetek)	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – műközpontú tanítás – gyakorlati írásbeliség – stílusgyakorlatok – induktív módszerek alkalmazása – koherencia-gyakorlatok – a globális és lineáris kohézió elengedhetlensége a megnyilatkozásban – több szempontúság – stílusvegyülés, a nyelvi rétegek elkülönülése – a befogadói kultúra fejlesztése – az sms-kultúra – a non-verbális „szótár”
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – a nyelv és a gondolkodás kölcsönhatása – fordítási munka – anyanyelvünk megismerése az idegen nyelv tanulása során – a komparatív módszer – fogalmi körök – az idegen nyelvek helyes használata
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – az esztétikai fogalmak rokonsága a matematika fogalmi körével

	<ul style="list-style-type: none"> – a tartalmi-logikai kapcsolatok szerepe az érvelésben
Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a természettudományok az irodalomban – földrajzi terek
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – az elektronikus könyvtárak használata, szakirodalom gyűjtése – a modern irodalom és a technika kapcsolata – információk gyűjtése az Interneten – a szövegszerkesztő alkalmazása a házi feladatok és házi dolgozatok elkészítésében – tanár és tanulók levelezése
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – az információs csatornák – a könyvtár használata – saját tanulási stratégia kialakítása – a vázlatírás készségének kialakítása
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – egyén és közösség viszonya az irodalomban – kiemelkedő irodalmi alakok társadalmi szerepének értelmezése
Kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – szerepjáték – szcenikai feladatok – a csoportmunka fejlesztése a tanórán
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkézség	<ul style="list-style-type: none"> – az önkifejezés különbözőségének megismertetése az eltérő művészeti ágakban – az irodalom határterületeinek megismerése – adaptációk összevetése – közös színházlátogatások – viselkedéskultúra – élményszerű műfeldolgozás

Történelem	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – hagyományos számonkérés – tanulói beszámolók készítése és előadása – érvelés
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – idegen nyelvű szakirodalom feldolgozása – a két tannyelvű oktatásban: az anyanyelvi kommunikáció szintjét megközelítő kommunikáció
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – diagramok, statisztikák elemzése – adatokból táblázatok készítése

Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a technikatörténet tanítása – a természettudományok fejlődésének hatása az emberi kultúrára és civilizációra – az ember és a természet viszonyának elemzése
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – információk és szakszövegek gyűjtése az Internetről – táblázatok, diagramok, ábrázolások készítése
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – esszé írás házi feladatként – könyvtárhasználat – tanulói előadások készítése
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a modernkori demokráciák történelmén keresztül a hatalmi ágak, működésük, funkciójuk megismertetése – az állampolgári jogok gyakorlása elképzelt helyzetekben – a vitakészség fejlesztése, döntéshozatal adott témákban
Kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – együttműködés csoportban – csapatversenyeken való részvétel
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkézség	<ul style="list-style-type: none"> – stílusirányzatok bemutatása – művészeti alkotások, pl. képek, fényképek, karikatúrák, filmek elemzése

Etika	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – igényes nyelvhasználat szóban és írásban – a gyakran használt fogalmak jelentésének árnyalása
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – idegen eredetű tudományos szakszavak bemutatása és eredetük magyarázata
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a matematikai statisztika, mint tudományos módszer jelentőségének bemutatása a társadalomtudományokban – személyiségvonások ábrázolása diagramokban

Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – az emberi viselkedés természettudományos alapjainak bemutatása
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – levelezési listák a tanár-diák kommunikáció megkönnyítésére – a házi dolgozatok esetében az Internet és a szövegszerkesztő használata
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – lélektani törvényszerűségek, személyiségjellemzők felismerése feladatlapokkal – esettanulmányok önálló elemzése
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – olyan készségek elsajátítása, amelyek a kulturált viselkedést, helyzetmegoldást, emberekkel való kapcsolattartást segítik – a társadalmi működés megértésének elősegítése
Kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a megfelelő véleménynyilvánítási lehetőség biztosítása – önálló témafelvetésre való késztetés
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	<ul style="list-style-type: none"> – az ember, mint esztétikai lény bemutatása – esztétikus tanórai környezet kialakítása – esztétikus füzetvezetés és feladatmegoldás elvárása, rendszeres ellenőrzése

Német célnyelv és célnyelvi civilizáció

Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – nyelvvizsga-felkészítés keretében idegen nyelvről magyarra fordítás – műfordítási pályázatok – tolmácsolási feladatok – összehasonlítás a magyar kultúra elemeivel
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – a négy alapkészség folyamatos erősítése – összefüggő beszéd, kreatív nyelvhasználat, interakció, véleménykifejtés vitában – hallott szövegek megértése, előadás-, beszéd-, interjúhallgatás, tv-felvételek és filmrészletek megértése – olvasás: újságcikkek, idegen nyelvű könyvek olvasása – írás: különböző szövegtípusok megírása, szövegek átfogalmazása

	<ul style="list-style-type: none"> – az anyanyelvi kommunikáció szintjét megközelítő színvonal szóban és írásban
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – logikus gondolkodásra szoktatás – szabályok felismerése nyelvhelyességi feladatokban – számok és műveletek tanulása – diagramok, grafikonok elemzése
Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a német nyelvterület országainak földrajzi, gazdasági téren történő megismerése – a társalgási témákban és a szövegértésben előforduló természettudományos elemek – Interneten való kutatás
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – az Internet által nyújtott tanulási és kommunikációs lehetőségek kihasználása – a szövegszerkesztő használata önálló feladatok, prezentációk elkészítésében – nemzetközi egyéni- és csapatversenyeken való részvétel
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – a nyelvtanulás hagyományosan sikeres stratégiáinak és elemeinek megismertetése – saját stratégia kialakíttatása – önálló szövegfeldolgozás – előadások, beszámolók készítése
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – érvelés viták során – szerepjátékok – együttműködés csoportban, munkamegosztás – felelősség más munkája iránt – hazai, célországbeli és európai intézmények ismerete – társalgási témák – szövegek
Kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – csoportmunka, pármunka – vezetői szerep vállalása – beszédhelyzetek – daltanulás – társalgási témák
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	<ul style="list-style-type: none"> – irodalmi művek olvasása német eredetiben – irodalmi művek elemzése, szekundér irodalom olvasása eredetiben – irodalmi művek írása iskolai pályázatokra – műfordítás iskolai pályázatokra – az egyes művészeti ágak és korszakok tanulmányozása – választékos, stílusos nyelvhasználatra való törekvés

Idegen nyelvek (angol, német, spanyol, orosz)	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – nyelvvizsga-felkészítés keretében idegen nyelvről magyarra fordítás – műfordítási pályázatok – tolmácsolási feladatok
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – a négy alapkészség folyamatos erősítése – összefüggő beszéd, kreatív nyelvhasználat, interakció, véleménykifejtés vitában – hallott szövegek megértése, előadás-, beszéd-, interjúhallgatás, tv-felvételek és filmrészletek megértése – olvasás: újságcikkek, idegen nyelvű könyvek olvasása – írás: levelek, történetek megírása, szövegek átfogalmazása – a két tannyelvű oktatásban: az anyanyelvi kommunikáció szintjét megközelítő kommunikáció szóban és írásban
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – logikus gondolkodásra szoktatás – szabályok felismerése nyelvhelyességi feladatokban – számok és műveletek tanulása
Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a társalgási témákban és a szövegértésben előforduló természettudományos elemek – Interneten való kutatás
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – az Internet által nyújtott tanulási és kommunikációs lehetőségek kihasználása – a szövegszerkesztő használata önálló feladatok, prezentációk elkészítésében
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – a nyelvtanulás hagyományosan sikeres stratégiáinak és elemeinek megismertetése – saját stratégia kialakíttatása – könyvtárhasználat – önálló szövegfeldolgozás – előadások, beszámolók készítése
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – érvelés viták során – szerepjátékok – együttműködés csoportban, munkamegosztás – felelősség más munkája iránt – hazai, a célországbeli és európai intézmények – társalgási témák

	– szövegek
Kezdeményezőkéesség és vállalkozói kompetencia	– csoportmunka, pármunka – vezetői szerep vállalása – beszédszituációk – daltanulás – társalgási témák
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkéesség	– irodalmi művek olvasása – irodalmi művek írása iskolai pályázatokra – műfordítás iskolai pályázatokra – választékos, stílusos nyelvhasználatra törekvés

Matematika	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	– szövegértés, szöveges feladatok; – szimbólumok nyelvi megfogalmazása; – precíz fogalmazás
Idegen nyelvi kommunikáció	– szaknyelvi kifejezések használata (görög, latin) – a két tannyelvű oktatásban: az anyanyelvi kommunikáció szintjét megközelítő kommunikáció
Matematikai kompetencia	– maga a tantárgy lényege: számolás, mérés, becslés, problémamegoldás, alkalmazás
Természettudományos kompetencia	– a matematika alapja a természettudományoknak, ezért a tanulóknak jól alkalmazható eszközként kell tudniuk bánni vele
Digitális kompetencia	– segédprogramok használata: függvényábrázoló, geometriai szerkesztő, stb. – számítógép és számológép használata: statisztikai számítások, táblázatok
A hatékony, önálló tanulás	– rendszeres, változó nehézségű házi feladatok elvégzése – anyagrészek önálló feldolgozása, majd prezentálása
Szociális és állampolgári kompetencia	– logikus gondolkodásra és érvelésre nevelés – az állítások igazolására való igény felkeltése (bizonyítások)
Kezdeményezőkéesség és vállalkozói kompetencia	– nyitott matematikai feladatok felvetése – kreatív megoldások – együttműködés gyakorlása

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	<ul style="list-style-type: none"> – utalások a művészetekben (pl. a zenében) alkalmazott matematikára – egy-egy gondolatmenet „szépségének” érzékeltetése
---	--

Informatika	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – szövegszerkesztés (pályázatok, önéletrajz formai és tartalmi elemzése) – csoportmunka
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – idegen nyelvű szoftverek használata – Internet: idegen nyelvű anyagok keresése – angol, német és spanyol nyelvű iskolai weboldal készítése
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – matematikai programcsomagok használata (CALC, GRAFEQ, Maple...) – Excel-függvények, grafikonok készítése – matematikai modellek
Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – más tantárgyakban felmerülő problémák modellezése (Excel, ACCESS) – bemutatókészítés
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – digitális eszközök használata (scanner, projektor, digitális kamera, fényképezőgép) – kép- és videoszerkesztő szoftverek használata.
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – SDT-használat. – tanulást segítő portálok használata – könyvtárhasználat
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – Internet: ehhez kapcsolható anyagok célzott keresése
Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – csoportmunka, projektek készítése – csapatversenyeken való részvétel
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	<ul style="list-style-type: none"> – esztétikus dokumentumok (plakátok, többoldalas dokumentumok, beszámoló) – képszerkesztés

	– weblapszerkesztés
--	---------------------

Filozófia	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – hagyományos számonkérés – tanulói beszámolók készítése és előadása – érvelés
Idegen nyelvi kommunikáció	– idegen nyelvű szakirodalom feldolgozása (mindenek előtt a két tanítási nyelvű osztályokban)
Matematikai kompetencia	– a logika és a filozófia kapcsolata
Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a természettudományok és a filozófia kapcsolata – az ember és a természet viszonyának elemzése
Digitális kompetencia	– információk és szakszövegek gyűjtése az Internetről
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – esszék írása házi feladatként – tanulói előadások készítése
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a filozófia és az államelméletek kapcsolata – a vitakészség fejlesztése, döntéshozatal adott témákban
Kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – együttműködés csoportban – csapatversenyeken való részvétel
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkézség	– az esztétika és a filozófia kapcsolata

Fizika	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	– fizikai fogalmak, természeti jelenségek, törvények összefüggő kifejtése szóbeli feleletek formájában

Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – idegen szakkifejezések, fogalmak értelmezése – a két tannyelvű oktatásban: az anyanyelvi kommunikáció szintjét megközelítő kommunikáció
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – fizikai jelenségek ok-okozati viszonyainak leírása matematikai formulákkal, majd ezekből újabb következtetések, törvények, jelenségek ismertetése
Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – megfigyelések, kísérletek és tanulói kísérletek alapján modellek alkotása, következtetések levonása, általánosítása
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – fizikai jelenségek, bonyolultabb kísérletek bemutatása videó- és dvd-filmek segítségével – az Internetről gyűjtött információk felhasználása
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – könyvtár, kézikönyvek, lexikonok használata – tudományos cikkek önálló elemzése – hatékony gazdálkodás az idővel
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – kísérleti anyagok, hulladékok, sugárzó anyagok egészségügyi hatásainak ismertetése – aktuális balesetek, katasztrófák elemzése – a környezetvédelem fontosságának hangsúlyozása
Kezdeményezőkétség és vállalkozói kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – egyszerű kísérletek önálló tervezése, végrehajtása
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	<ul style="list-style-type: none"> – esztétikai élmények a tudományban, a természet törvényeivel kapcsolatban – a modern fizika törvényeinek paradoxonjai

Biológia	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – igényes nyelvhasználat szóban és írásban
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – idegen eredetű tudományos szakszavak bemutatása és eredetük magyarázata – a két tannyelvű oktatásban: az anyanyelvi kommunikáció szintjét megközelítő kommunikáció

Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – genetikai és populációgenetikai példák – tápanyag-összetétel és energiatartalom – légzésszám és légzési térfogat – az időegység alatt átáramló vér mennyiségének kiszámítása
Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – az ismeretek beágyazása egy általános, tudományos, ismeretelméleti keretbe – tudományos módszerek bemutatása – a gyakorlati jelentőség és felhasználás következetes bemutatása
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – levelezési listák a tanár-diák kommunikáció megkönnyítésére – a házi dolgozatok esetében az Internet és a szövegszerkesztő használata
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – a témakörök feldolgozása kis csoportban végzett önálló adatgyűjtéssel kezdődik – tanulás-módszertani tanácsok – a témakörök végén egyénileg elvégezhető, külön értékelt összefoglaló feladatok – a tanulók bevonása a tananyag-tervezésbe
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – szoros koncentráció az etika tantárggyal – következetes munka az egészséges életre és környezettudatos életmódra nevelés területén – a biológia társadalmi életre gyakorolt hatásának bemutatása
Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a megfelelő véleménynyilvánítási lehetőség biztosítása – önálló adatgyűjtés, házi dolgozatok, összefoglaló feladatok esetében választási lehetőség
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség	<ul style="list-style-type: none"> – esztétikus tanórai környezet kialakítása – a füzetvezetés és az önálló munkák produktumainak rendszeres ellenőrzése

Kémia	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – kémiai fogalmak, természeti jelenségek kifejtése szóbeli és írásbeli feladatok során – a természettudományos gondolkodás alkalmazása
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – idegen szavak értelmezése – a nemzetközi kémiai jelrendszer megismerése
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – kémiai számítási feladatok során a tanult törvények gyakorlása – a megismert törvények jelentésének mélyítése

Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – megfigyelések és kísérletek alapján modellek alkotása anyagi részecskékről – elemek, vegyületek tulajdonságainak felismerése, értelmezése
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – kémiai jelenségek, bonyolultabb kísérletek bemutatása videó- és dvd-filmek segítségével – az Internetről gyűjtött információk felhasználása
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – könyvtár, kézikönyvek, lexikonok használata – tudományos cikkek önálló elemzése – hatékony gazdálkodás az idővel
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – vegyszerek egészségügyi hatásainak ismertetése – aktuális balesetek, katasztrófák elemzése – a környezetvédelem fontosságának hangsúlyozása
Kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – egyszerű kísérletek önálló tervezése, végrehajtása
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkézség	<ul style="list-style-type: none"> – esztétikai élmények a tudományban, a természet törvényeivel kapcsolatban – az atommodellek „a józan ész” számára érthetetlen paradoxonjai

Földrajz	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – természet- és társadalom-földrajzi, valamint gazdasági szakkifejezések használata magyar nyelvi környezetben
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – idegen nyelvű földrajzi-gazdasági kifejezések használata – a két tannyelvű oktatásban: az anyanyelvi kommunikáció szintjét megközelítő kommunikáció
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – diagramok és táblázatok készítése – gazdasági, környezetvédelmi és statisztikai adatok matematikai pontosságú kezelése

Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a földrajzi-környezeti állapot változásainak megfigyelése és befolyásolása – környezettudatos technikák alkalmazása
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – kereső tevékenység végzése az Interneten gazdasági és földrajzi jelenségekre vonatkozóan – prezentációk létrehozása e témakörökben
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – az információhordozók közötti választás képességének megszerzése – önálló természetföldrajzi-gazdasági ismeretszerzés a fentiek segítségével
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a makro- és mikrokörnyezet beillesztése a világ természet- és társadalomföldrajzi rendszerébe
Kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a kutatás, felfedezés, innováció örömeinek felfedezése a természet- és társadalomföldrajz területén
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkézség	<ul style="list-style-type: none"> – a természeti környezet harmonijában rejlő értékek felismerése és megóvása

Ének-zene (Művészetek)	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – A zenei kifejezések elsajátítása segíti a sokrétű nyelvismeret kialakulását.
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – A zenei terminológia jelentős része az olasz nyelvhez kapcsolódik. A címek latin és német szavai gyakran megjelennek.
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – A hangok távolságánál kerül előtérbe, különösen a szolmizációnál.
Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – A hangok tulajdonságainak vizsgálatánál utalunk a fizikai jellemzőkre. – A hangszerkészítés alapvető eleme a felhasznált anyagok tulajdonságainak pontos ismerete.
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – A digitális hangtárolással kapcsolatos ismeretek elsajátítása, ezek gyakorlatban való alkalmazása.

A hatékony, önálló tanulás	– A zenetörténet és a zenei idézetek megtanulásakor döntően az otthoni tanulásra támaszkodunk.
Szociális és állampolgári kompetencia	– A nemzeti énekek és a népdalok elsajátítása erősíti a magyar nemzethez és hazánkhoz való tartozás tudatát.
Kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia	– Csapatversenyek és referátumok esetében jelenhet meg.
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkézség	– A művészeti oktatás szempontjából legfontosabb kompetencia. Alapvető cél az énekek megtanulása, reprodukálása, a zenei idézetek meghallgatára és felismerése.

Vizuális kultúra Mozgóképkultúra és médiaismeret (Művészetek)	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	– művészeti és művészettörténeti szakkifejezések használata magyar nyelvi környezetben
Idegen nyelvi kommunikáció	– idegen nyelvű művészeti és művészettörténeti szakkifejezések beillesztése a magyar nyelvi környezetbe
Matematikai kompetencia	– térbeli kompozíciós problémák megoldása az ábrázoló geometria szabályainak alkalmazásával (építészet, térábrázolás, stb.)
Természettudományos kompetencia	– természeti törvények felismerése és művészi tartalommal való megtöltése
Digitális kompetencia	– kereső tevékenység végzése az Interneten

	<ul style="list-style-type: none"> – prezentációk létrehozása – művészi célú alkotások létrehozása számítógépes programok használatával (pl. animációk)
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – az információhordozók közötti választás képességének megszerzése – saját művészi kifejező erő elérése az információk segítségével
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – művészi eszközök használata társadalmi, morális problémák bemutatására
Kezdeményezőkéesség és vállalkozói kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – a kísérletező, avantgard szellemiség elfogadása
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkéesség	<ul style="list-style-type: none"> – a művészetek társadalomformáló erejének bizonyítása saját művek és prezentációk révén

Testnevelés és sport	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – a testnevelés szaknyelvének ismerete – szakkifejezések, szakszavak használata – (a szóbeli érettségi vizsgára való felkészülés, felkészítés mindezt nélkülözhetlenné teszi) – a mozgásos ismeretekhez közvetlenül kapcsolódó szabályok, biztonsági ismeretek, magyarázatok, hibajavítások, kifejezések értelmezése szóban
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – külföldi iskolai programok, pl. sítúrák alkalmával
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – táborok szervezése kapcsán (vízi, álló, kerékpáros, stb.) nyújtott ismeretek
Természettudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – táborok szervezése kapcsán (vízi, álló, kerékpáros, stb.) nyújtott ismeretek – A testnevelő a mozgás tanításakor (pl. dobások, ugrások, stb.) biomechanikai, fizikai ismereteket is közvetít (erő, erőkar, stb.) amely segíti a vizuális

	képzésközpontot és a mozgások helyes elsajátítását.
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – filmezések: filmre vett mozgások elemzése – elemzésből kiinduló mozgás elsajátítását segíti elő – a különböző hanganyagok, a zene – tánc összehangolása a mozgáskultúra fejlesztését célozza. – a teljesítmények, mérési adatok számítógépen való nyilvántartása
A hatékony, önálló tanulás	<ul style="list-style-type: none"> – A mindennapos testmozgás biztosításával az egyéni teljesítőképesség fokozása a cél. – a tanult ismeretek, mozgások alkalmazása a hétköznapi életben – Minél szélesebb körben váljon alapszükségletté a rendszeres mozgás.
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – A testnevelés nyitott más területek felé. A tantárgy kapcsán a mozgásos ismereteken kívül etikai, egészségügyi, fittségi, higiéniai, együttműködési képességeket is fejlesztünk, valamint a szervezői, vezetői képességeket is.
Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – A csapatjátékok fejlesztik az együttműködés képességét, a kreativitást, a problémamegoldást.
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	<ul style="list-style-type: none"> – Alapkövetelmény az esztétikus megjelenés a tanórán, a tiszta ruházat elvárása. – a különböző korok sporttal kapcsolatos művészeti alkotásaira való figyelemfelhívás

Osztályfőnöki óra	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – Dominál a szóbeliség, a vita, a vélemény kifejtése, az érvelés és az értékelés. (Adott témákról történő beszélgetések során, ill. osztályprogramok megbeszélése során, a diákönkormányzat működésében, iskolai programok előkészítésekor.)
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – Szintén a szóbelisége a vezető szerep. A cserekapcsolatok segítenek más kultúrák megismerésében, saját kultúránk megismertetésében.
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – A problémamegoldásban kap szerepet: alpműveletek,

	logika, matematikai modellek szükségesek a különböző kalkulációk (kirándulás, színházlátogatás, stb.) készítésekor.
Természettudományos kompetencia	– Természettudományos témák helyet kapnak az osztályfőnöki órákon (környezettudatos nevelés). A természet megfigyelésére kiválóan alkalmasak az osztálykirándulások.
Digitális kompetencia	– Kapcsolattartás egymással, osztályhonlap készítése, osztályprogramokban információk keresése, ünnepi megemlékezések anyagának összeválogatása, szerkesztése.
A hatékony, önálló tanulás	– A tanulásmódszertan elméletének és gyakorlatának megismertetése. (9. évfolyam), ill. folyamatos segítségnyújtás az egyéni stratégiák kialakításában. Az időbeosztás megbeszélése osztályfőnöki órán. A motiváció megkeresése.
Szociális és állampolgári kompetencia	– Osztályfőnöki órán, ill. tanórán kívüli foglalkozásokon. Egymás segítése a tanulásban, a közös munkában; a konfliktuskezelés gyakorlása szerepjátékokkal, valódi konfliktusok megoldása.
Kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia	– A tanulók bevonása az osztályprogramok megtervezésébe, szervezésébe, lebonyolításába, értékelésébe. Fokozatosan egyre nagyobb önállóság biztosítása. (projekt, diákönkormányzat, Kossuth-napok, iskolai ünnepélyek)
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkézség	– Az osztályterem közös dekorálása, annak közös megtervezésével; folyamatos karbantartás, szépítés. Múzeum-, színház-, mozilátogatás, stb. Képzőművészeti szakkörök népszerűsítése.

Életvitel és gyakorlat	
Kulcskompetenciák	Fejlesztésük területei, módja, eszközei a helyi tantervben
Anyanyelvi kommunikáció	– Dominál a szóbeliség, a vita, a vélemény kifejtése, az érvelés és az értékelés. (Adott témákról történő beszélgetések során, ill. osztályprogramok megbeszélése során, a diákönkormányzat működésében, iskolai programok előkészítésekor.)
Idegen nyelvi kommunikáció	– Szintén a szóbelisége a vezető szerep. A cserekapcsolatok segítenek más kultúrák megismerésében, saját kultúránk megismertetésében.
Matematikai kompetencia	– A problémamegoldásban kap szerepet: alpműveletek,

	logika, matematikai modellek szükségesek a különböző kalkulációk (kirándulás, színházlátogatás, stb.) készítésekor.
Természettudományos kompetencia	– Természettudományos témák helyet kapnak az osztályfőnöki órákon (környezettudatos nevelés). A természet megfigyelésére kiválóan alkalmasak az osztálykirándulások.
Digitális kompetencia	– Kapcsolattartás egymással, osztályhonlap készítése, osztályprogramokban információk keresése, ünnepi megemlékezések anyagának összeválogatása, szerkesztése.
A hatékony, önálló tanulás	– A tanulásmódszertan elméletének és gyakorlatának megismertetése. (9. évfolyam), ill. folyamatos segítségnyújtás az egyéni stratégiák kialakításában. Az időbeosztás megbeszélése osztályfőnöki órán. A motiváció megkeresése.
Szociális és állampolgári kompetencia	– Osztályfőnöki órán, ill. tanórán kívüli foglalkozásokon. Egymás segítése a tanulásban, a közös munkában; a konfliktuskezelés gyakorlása szerepjátékokkal, valódi konfliktusok megoldása.
Kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia	– A tanulók bevonása az osztályprogramok megtervezésébe, szervezésébe, lebonyolításába, értékelésébe. Fokozatosan egyre nagyobb önállóság biztosítása. (projekt, diákönkormányzat, Kossuth-napok, iskolai ünnepélyek)
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkézség	– Az osztályterem közös dekorálása, annak közös megtervezésével; folyamatos karbantartás, szépítés. Múzeum-, színház-, mozilátogatás, stb. Képzőművészeti szakkörök népszerűsítése.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelést iskolánkban az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotát a testnevelő tanárok minden tanévben egy alkalommal, április-május hónapban mérik. A mérés a Hungarofit teszt-rendszer 1+4 típusú vizsgálati módszerének pontértékelése segítségével, az alábbiak szerint történik:

1. 2000 méteres síkfutás max. 77 pont
 2. Helyből távolugrás – 3 cm-enként 1 pont
 3. Mellső fekvőtámasz – lányoknál: 1 db 1 pont, fiúknál 2 db 1 pont
 4. Hason fekvésből törzsemelés – 4 db 1 pont
 5. Hanyattfekvésből törzsemelés térdérintéssel – db 1 pont
- Összesen: max. 140 pont**

Az általános fizikai teherbíró-képesség értékelése

0 – 20,5 pontig	igen gyenge
21 – 40,5 pontig	gyenge
41 – 60,5 pontig	kifogásolható
61 – 80,5 pontig	közepes
81 – 100,5 pontig	jó
101 – 120,5 pontig	kiváló
121 – 140,0 pontig	extra

A módszerek pontos leírása, a tanulók fizikai állapotából adódó teendők részletezése a testnevelés tantárgy helyi tantervében megtalálható.

A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusválasztás szabályai

A két tanítási nyelvű, nyelvi előkészítő és emelt szintű nyelvvoktatású osztályokban az első és a második idegen nyelv heti óraszámra választható órákat is magában foglal. Ezen órákon a tanulók részvétele – a 20/2012. számú EMMI rendelet 14. § (3) bekezdésében megfogalmazottak szerint – kötelező.

Erre a tényre már jóval a jelentkezés előtt, az írásos tájékoztató anyagokban és a fórumokon egyaránt felhívjuk leendő tanulóink és szüleik figyelmét. A kellő tájékoztatás után az iskolába történő beiratkozás a választható órákon való részvétel elfogadását jelenti.

A választható órák keretében oldjuk meg az emelt szintű érettségire való felkészítést. A 20/2012. számú EMMI rendelet 14-15. §-ában meghatározottak szerint az igazgató minden év április 15-éig teszi közzé az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő (vagy bármely más) választható foglalkozásokról szóló tájékoztatót, amely – lehetőség szerint – a foglalkozást tartó pedagógusok nevét is tartalmazza. Az írásos tájékoztatót minden érintett tanuló és szülei megkapják. A tanuló május 20-áig adhatja le ezzel kapcsolatos írásos döntését, kiskorú tanuló esetében szülője aláírásával hitelesítve.

Az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő foglalkozások meghirdetésekor közzétesszük az azokat tartó pedagógusok nevét. Amennyiben az adott tárgyból több csoport is indul, a tanulónak joga van azok között – a pedagógus alapján – választani.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontással a KLG tantestülete továbbra is élni kíván, alapvetően a Nemzeti köznevelési törvény és a Két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelve által megszabott mértékben.

Az intézményünkben kialakult gyakorlat szerint csoportbontásban oktatjuk az idegen nyelveket, a matematikát, a számítógéppark korlátozottsága miatt az informatikát, a két tanítási nyelvű osztályokban a célnyelven tanított tantárgyakat.

A két tanítási nyelvű oktatás német célnyelve esetében az előkészítő év során először a német nyelvet már tanult, ill. még nem tanult tanulók kerülnek közös csoportba, ám a gyors előrehaladás miatt a két csoport tudása hamar közeledik egymáshoz, s a csoportok összeállítása –pedagógiai megfontolások alapján – több ízben változik.

A második idegen nyelv esetében a nyelvi előkészítő és az emelt haladó osztálytípus tanulóit közös csoportokat alkotnak. Az angol és a német nyelv esetében ily módon lehetőség nyílik kezdő és haladó csoport létrehozására. A haladó csoportba járó tanulók nagyobb eséllyel jutnak el a B2 (esetenként a C1) szintű nyelvtudásig.

A többi tantárgy esetében nem teljesítmény alapján történik a bontás. Kivételt képezhetnek az emelt szintű érettségi előkészítők, amennyiben valamely tantárgyból két csoportot indítunk.

A testnevelés-órai fiúk-lányok csoportbontást az utóbbi évtizedben nem alkalmaztuk, de párhuzamos osztályok közös időpontra helyezett testnevelés-óráival ez is megoldható.

A tanórán kívüli foglalkozások

A pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó, a mindenki számára előírt tananyag megismerését, feldolgozását, a mindennapi testedzést szolgáló, tanórán és intézményen kívüli foglalkozások ingyenesek.

Az iskola által szervezett, nem a fenti körbe tartozó, tanórán és intézményen kívüli foglalkozások önköltségesek és nem kötelezőek.

A szülők időben írásos értesítést kapnak arról, hogy az adott foglalkozás milyen típusú.

Az iskola alapítványi és pályázati források kiaknázásával igyekszik támogatni a rászoruló tanulóknak az önköltséges foglalkozásokon való részvételét.

A Szülői Munkaközösség és a Kossuth Diákok Köre meghatározhatja azt a legmagasabb összeget, amelyet az intézmény által szervezett, nem ingyenes szolgáltatások körébe tartozó program megvalósításánál nem lehet túllépni.

Az egészségnevelés és környezeti nevelés elvei

Az egészségnevelés

Az egészségre nevelés magában foglalja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének, a betegségek megelőzésének elősegítését, az egészséges állapot, a harmonikus életvitel értékékként való tisztelésének közvetítését, a veszélyeztető tényezők és veszélyhelyzetek helyes kezelésének, a szenvedélybetegségek és a mentális kórképek elkerülésének megismertetését, a családi életre, az emberi társadalom fennmaradásához szükséges ésszerű cselekvésre való felkészítést.

Az egészségnevelés színterei az iskolai és iskolán kívüli nevelő-oktató munkában

Az egészségre nevelés hagyományos színterei a biológiaórák. E tárgy keretében ismerkednek meg a tanulók az emberi lét biológiai alapjaival, az egészségvédelemmel, a betegségek megelőzésének és gyógyításának lehetőségeivel, itt sajátítják el a kiegyensúlyozott családi élet megteremtésének alapvető tudnivalóit.

Az etika tantárgy együttműködik a biológiával az ember lényegének megismertetésében, a lélektani és erkölcsi kérdések megválaszolásában.

Az osztályfőnöki órák tanmenetében valamennyi évfolyamon szerepel az egészséges életre és a családi életre nevelés. Itt (és természetesen a biológia tantárgy keretében) foglalkozunk a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, igyekszünk a tanulókat a felelős párkapcsolatokra és a harmonikus családi életre felkészíteni.

Az osztályfőnöki óra a felmerülő etikai és mentálhigiéniai problémák megvitatásának terepe is. Elsősorban az osztályfőnök kamatoztathatja itt osztályával ápolt bizalmas kapcsolatait, de vendégek is megjelenhetnek: az igazgató, más tanárok, külső előadók.

A földrajzórák és az osztályfőnöki órák keretében megismertetjük a tanulókat a ténnyel, hogy a világ fejlett országai (köztük hazánk) demográfiai mutatóinak romlása miatt néhány évtizeden belül ezen társadalmak működőképessége kerülhet veszélybe, s hogy az új nemzedék felnevelésében való részvétel tömeges elutasítása az egész civilizáció jövőjét teheti kérdésessé.

A matematika biztosítja az ehhez szükséges statisztikai háttérrel.

Minden természettudományi és társadalomtudományi tantárgy hozzájárulhat az egyén és a társadalom egészséges állapotának felrajzolásához, a gondok megoldásához.

A művészeti oktatás a problémakört művészi alkotások tükrében vizsgálja, ezáltal téve teljessé a tudományos feldolgozás nyújtotta képet.

Fontos szintér minden olyan szaktárgyi óra, ahol van idő a beszélgetésre. Az élő idegen nyelvek viszonylagos tanórábősége kínálja a lehetőséget célzottan kiválasztott eredeti szövegek elemzésére, társalgási témák feldolgozására.

Az informatika órán (és minden alkalommal, amikor az Internetet használjuk információk gyűjtésére) szintén előtérbe kerülhetnek a célzottan keresett egészségnevelési anyagok.

A testnevelés tantárgy kiemelkedő jelentőséggel bír. Optimális esetben ellensúlyt képez a tanulók egyoldalú elméleti megterhelésével szemben. A mindennapos testnevelés lehetőségét biztosítjuk. A heti öt testnevelés óra általánossá válásával – fenntartói segítséggel – meg kell oldanunk a helyszín kérdését, hiszen egy tornateremben öt munkanapon – napi 9 órával számolva is – csupán 45 testnevelés-óra tartható. A valamely sportágban tehetséges tanulók az iskolai csapatokban bizonyíthatják rátermettségüket. A gyógy-testnevelési foglalkozásokat – az utóbbi években kialakult gyakorlat szerint – kerületi szervezésben biztosítjuk.

A szakórákon kívül a könyvtárban, a délutáni foglalkozásokon, a Kossuth-napokon is felmerülnek az egészségneveléshez kapcsolódó gondolatok.

Az évente meghirdetett és a Kossuth-napokon alapítványi forrásból díjazott intézményi pályázatok között minden évben akadnak ide sorolható kiírások. Folyamatosan figyeljük a külső pályázati lehetőségeket: rendszeresen sikerrel szállunk harcba a sporttáborok megszervezésére kiírt támogatásokért.

Intézményünk internetes honlapján a földrajz, a rajz és vizuális kultúra, valamint az emberismeret és etika tantárgyhoz kapcsolódva már megjelentek az egészségvédelemmel kapcsolatos anyagok. Sporttáborainkat jelentős fényképanyag segítségével dokumentáljuk.

Az iskolán kívüli programok többsége alkalmas az egészségnevelésre: kihasználjuk e lehetőséget a múzeum-, színház- és mozilátogatásokon, az osztálykirándulások, a nyári és téli sporttáborok alkalmával.

A mindennapos testnevelés biztosítása és a tanulók fizikai állapotának mérése

A mindennapos testnevelést a Nemzeti köznevelési törvény 27. §-ában megszabott módon szervezzük meg.

A tanulók fizikai állapotát a testnevelő tanárok minden tanévben két alkalommal, a tanév első és utolsó hónapjában a Hungarofit teszt-rendszer 1+4 típusú vizsgálati módszerének pontértékelése segítségével mérik.

Az iskolai közétkeztetés és a büfé

Az intézmény melegítőkonyhával, étkezővel és büféhelyiséggel rendelkezik. Iskolánk tanulóinak általában harmada (mintegy 130 fő), valamint a dolgozók (jelenleg 12 fő) ebédel az iskolában. Az ebédet hosszú idő óta a Junior Gyermekétkeztetési Vállalat biztosítja.

Tanulóink délelőtti étkezésének meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. A büfét hosszú idő óta – a helyiséget bérlő – magánvállalkozó üzemelteti. Tevékenységével az intézmény dolgozói és tanulói elégedettek. A büfé vezetője a kínálatot – főként a tanulók kéréseinek megfelelően – folyamatosan fejleszti, így abban jelentős súllyal szerepelnek az egészséges táplálkozás elemei, köztük a tejtermékek és rostos gyümölcslevek is.

A szenvedélybetegségek

A szenvedélybetegségek ügyében tantestületünk mindennél fontosabbnak tartja a megelőzést. Az utóbbi esztendő egyik égető társadalmi gondja a drogfogyasztás, ezért aránylag csekély érintettségünk ellenére átfogó programot indítottunk. Ennek leglényegesebb eleme, hogy a tanulók által elfogadott szakértő tart előadást, amelyet őszinte (általában tanár jelenléte nélküli) beszélgetés követ. Fontos szerepet játszik drogkoordinátor is. Mivel hazánkban a tizenéves korosztályt a szenvedélybetegségek közül – európai felmérések és saját tapasztalataink szerint egyaránt – leginkább a dohányzás és az alkoholfogyasztás érinti, (és mert e szenvedélyek évente több tízezer honfitársunk sajnálatosan korai halálához vezetnek) napirenden tartjuk a dohányzástól és a mértéktelen alkoholfogyasztástól való elrettentést célzó ismeretterjesztő előadásokat is. A megelőző tevékenység fő színtere közösségi szinten általában az osztályfőnöki, a biológia és az etikaóra, az egyének szintjén a nyílt, személyes beszélgetés. Mindennek háttere az oldott, nyugodt, szeretetteljes iskolai légkör, amely a

tanulót nemcsak a védelmező közösség tagjává avatja, de a tőle elvárható teljesítményekre is ösztönzi.

Az iskolában mindenki számára tilos a dohányzás. A tilalom betartását rendszeresen ellenőrizzük. A dohányzást tiltó feliratok minden szükséges helyszínen jelen vannak.

Mentális kórképek és pszichoszomatikus betegségek

Noha a súlyosabb fegyelemsértések szerencsére ritkák, beilleszkedési, magatartási problémákkal időnként találkozunk. Nagyon fontos, hogy az ilyen esetek kiszűrése és diagnosztizálása minél hamarabb – lehetőleg már a 9. évfolyamon, ill. a gondok jelentkezésekor – megtörténjék. Ez az osztályban tanító tanárok, mindenekelőtt az osztályfőnök feladata. Tapasztalataink szerint a zavarok jelentős része a szülő és a tanár együttműködésével megoldható, különösen, ha a pedagógus jó empátiás készséggel rendelkezik, és így a szükséges bizalom megteremtődött közte s a tanuló között. Sokszor nagy tapasztalatot igényel azon esetek megítélése, amikor – a súlyosabb következményeket elkerülendő – célszerű pszichológushoz fordulni. Sajnos a pszichés problémák hátterében sok esetben a családban meglévő munkanélküliség, szegénység, súlyos betegség áll: olyan tényező tehát, amely csupán jó szóval nem orvosolható. Nem elhanyagolható azonban a túlzott mértékű iskolai megterhelés okozta rendellenességek aránya sem.

Az utóbbi esztendőkből – az állandósult káros stressz következtében – a felnőtt-társadalom tagjaihoz hasonlóan a tanulóknál is tömegesen jelentkeznek olyan betegségek, mint a vegetatív neurózis, a bulímia, az anorexia, a depresszió, a pánikbetegség és a (környezet szennyezettségével is szorosan összefüggő) allergia. Nagy előrelépés, hogy a köznevelési törvény előírásai szerint a 2013-2014. tanévtől minden iskolában kötelező a pszichológus alkalmazása.

Az iskola-egészségügyi szolgálattal és más szervezetekkel való együttműködés

Az iskolaorvost és a védőnőt intézményünk részére az előírások szerint a főváros XX. kerülete, Pesterzsébet iskola-egészségügyi szolgálata biztosítja. Ők hetenként három tanítási napon (rendszerint hétfőn) tartózkodnak iskolánkban, és – tanévre vonatkozó, az intézménnyel egyeztetett – munkaterv alapján folyamatosan végzik az előírt szűrővizsgálatokat, küldik szakorvoshoz a rászoruló tanulókat. A legfontosabb alapelv a betegségek megelőzése. A vizsgálatok során különös hangsúlyt kap, hogy az egészség érték, és hogy az egyénnek komoly szerepe van egészségének megőrzésében. A tanulók elsajátítják az önvizsgálat legfontosabb módszereit, és egyéni tanácsadásban részesülnek.

Az iskolaorvos és a védőnő – az osztályfőnöki órákon – rendszeresen egészségnevelési előadásokat tart. Az előadások tematikája a tanulók életkorához és az adott tanév fő feladataihoz igazodik. Általában kiemelt tennivalóként jelenik meg a szexuális kultúra és a drogok témaköre. (Az orvostudomány a nikotint is a drogok közé sorolja.)

Az iskolafogászati szűrésre a tanulók osztálykeretben, osztályfőnökük kíséretében, előre egyeztetett időpontban mennek. Az egyeztetés munkáját mind az iskolaorvos, mind a fogorvos esetében az igazgatóhelyettes végzi.

Kapcsolatot tartunk a Magyar Vöröskereszt képviselőjével is. Felhívjuk a tanulók figyelmét a közérdekű és hasznos egészségvédelmi akciókra. Pályázatfigyelő tevékenységünk révén feltárjuk a kínálkozó lehetőségeket és igyekszünk kihasználni azokat.

Figyelemmel kísérjük más közoktatási intézmények egészségnevelési tevékenységét, és iskolánkban meghonosítjuk a hasznos kezdeményezéseket. Készek vagyunk a kölcsönös előnyökkel kecsegtető együttműködésre a területen működő hivatalos szervezetekkel és civil szervezetekkel egyaránt.

A környezeti nevelés

Az iskolai környezeti nevelés során a tanulókat felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

A környezeti nevelés megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő, ill. élettelen környezettel; kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére; képessé tesz a környezet jelzéseinek felfogására, összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a problémák okainak megértésére; az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben; a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

Az intézmény és környezete

Az intézmény otthona – mint azt a Pedagógiai programban vázoltuk – hatvanas évekbeli, funkcionális stílusú épület. A külváros csendessége, a szomszédban lévő sportpálya, a környék növényzete kedvező adottság. Az udvar kézi- és kosárlabdapályaként szolgáló nagyobbik részét nemrégiben felújították. A kisebbik részt ápolt fű és murva borítja. E területet néhány szép fa és egy virágágyás díszíti. Az iskolaudvar nyáron kellemes látvány nyújt, télen meglehetősen kopár.

Az épület belseje az otthonosság egyre több jelét mutatja. Az utóbbi esztendőök ráfordításai révén megújult a földszinti traktus, az aula, a könyvtár, a tanári helyiségek, az ebédlő, a büfé és néhány osztályterem. A nyílászárók cseréje megtörtént. A következő fontos lépés az épület szigetelése és a magas épületszárny árnyékoló-tetejének elkészítése lenne. A jelentős energia-megtakarítás mellett ezen munkálatok megteremtenék az épület fűtési és elektromos rendszere teljes felújításának előfeltételeit. A bútorgyártások nyomán esztétikus padok jelentek meg a folyosókon, ergonomikus székek és formatervezett tanulóasztalok az osztálytermekben. Sok cserepes virág is jól tűri a belső tereket.

Megtettük az első lépéseket az intézmény működésének környezetbaráttá alakítása terén. Az iskolai kémia- és biológiaoktatás során használt vegyszereket szigorú szabályok betartásával kezeljük, selejtezésükkor e célra szakosodott szervezetek segítségét vesszük igénybe. A konyha, az ebédlő és a büfé átalakítása már a HACCP európai minőségbiztosítási rendszer jegyében történt. A kiselejtezett bútorokat és elektronikai eszközöket erre a tevékenységre szakosodott vállalkozókkal szállítatjuk el. Az iskola környezetében a szelektív hulladékgyűjtés is folyamatosan megvalósul, a használt elemeket és akkumulátorokat az aulában elhelyezett konténerben gyűjtjük. Az iskola működtetését ellátó GGSZ igyekszik a tisztítószerek választékából környezetbarát termékeket választani.

Feladatok a környezeti nevelés iskolai és iskolán kívüli színterein

A környezeti nevelés hagyományos színtereit jelentő természettudományos tantárgyakba folyamatosan integráljuk és a helyi tantervek átdolgozásakor beépítjük a környezeti nevelés új elemeit.

A gyakorlati elemeket kísérletek, mérések és sokoldalú szemléltetés segítségével igyekszünk a tanulók számára érdekessé tenni. Kiemelt szerepet játszanak a mindennapi élethez kapcsolható vonatkozások.

Folyamatosan fejlesztjük a környezeti nevelés módszertani kultúráját.

Továbbra is kihasználjuk a humán szféra és a művészeti nevelés tantárgyai által nyújtott lehetőségeket ember és környezete harmonikus kapcsolatának bemutatására, a felmerülő etikai kérdések sokoldalú interpretálására.

A keressztervvi lehetőségeken túlmenően – főként az osztályfőnöki órák keretében és vendég-előadók meghívásának kapcsán – igyekszünk tanulóink számára – a hagyományos tantárgyi szétszabdaltságon felülemelkedve – ember és környezete problematikáját átfogóan, egészsként közvetíteni. E tevékenység megjelenik az osztályfőnöki órák programjaiban is.

A délutáni foglalkozások kínálatának kialakításakor figyelembe vesszük a tanulók környezettel kapcsolatos érdeklődését.

A tanulókat felruházzuk az információk önálló gyűjtésének, csoportosításának, értékelésének, elemzésének, a megfelelő következtetések levonásának képességével, és biztosítjuk számukra az ehhez szükséges kereteket.

A tanórán és azon kívül különböző munkaformákat alkalmazunk: kiselőadást, házi dolgozatot, faliújság, poszter, szórólap és számítógépes bemutató készítését.

Világossá tesszük tanítványaink számára, hogy a fenntartható fejlődés elméletének gyakorlatba való átültetése átmeneti enyhülést hozhat ugyan a fogyasztói társadalom alapvető problémái kezelésében, de az emberi faj fennmaradásának megbízható kereteit csak a mielőbb kimunkálendő gyökeres paradigmaváltás biztosíthatja.

Felhívjuk a figyelmet a nyersanyagokkal és energiával való takarékoskodás jelentőségére, ennek mindennapi lehetőségeire; a fogyasztói társadalom a „Használd és dobd el!” jelmondatban összefoglalható mentalitásának káros voltára.

Megpróbáljuk elérni, hogy a tanulók igazi otthonnak tekintsék iskolájukat, tartsák be a kulturált embertől elvárható normákat, és igyekezzenek jó értelemben a maguk képére formálni mindennapi munkájuk környezetét.

Az iskolai pályázatok meghirdetésekor gondosan mérlegeljük környezeti jellegű témák bevonását.

A külső előadók meghívásakor ügyelünk arra, hogy a kínálatban mindig egyaránt jelen legyen a természettudományi és a társadalomtudományi megközelítés.

Ragaszkodunk az iskolán kívüli osztály- és csoportprogramokhoz. A jól megválasztott kiállítás, film, zenemű, színdarab és egyéb művészeti alkotás közös megtekintése jelentős pedagógia lehetőségeket tartogat. Az osztály- és csoportkirándulások is erősítik az összetartozás érzését, és összekapcsolhatják ezt a környezeti kérdésekkel szembeni érdeklődés felkeltésével.

Nemzetközi kapcsolataink alakításakor, diákcserek előkészítésekor nem feledkezünk meg a környezeti vonatkozások bevonásáról. A szaktárgyi, tantárgyközi, iskolai és nemzetközi projektek kiválasztásakor, megtervezésekor igyekszünk a kínálatban környezeti nevelésre alkalmas tevékenységformákat is szerepeltetni.

Az iskola öregdiákjainak P. KOBÁK Egyesületével karöltve feltárjuk az intézmény környezetvédelmi hagyományait, a régi diákok e területhez kapcsolható jelentős teljesítményeit.

Folytatjuk a téli és nyári sporttáborok megrendezésének gyakorlatát. Hisszük, hogy a síelés, vízitúrázás, kerékpározás és a többi szabadtéri sport segít a környezethez fűződő harmonikus kapcsolat kialakításában.

Felhívjuk a tanulók figyelmét a Budapest több kerületében beindult szelektív hulladékgyűjtés tényére. Figyelemmel kísérjük és kihasználjuk a témában megjelenő intézményi, tanulócsoporthoz vagy egyéni pályázati lehetőségeket.

Felvesszük a kapcsolatot a környezeti neveléssel foglalkozó intézményekkel, és megismertetjük tanulóinkat a környezet védelmét zászlajukra tűző hazai és nemzetközi civil szervezetek tevékenységével.

Az iskola környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenységét továbbra is megjelenítjük az intézmény internetes honlapján, a diákönkormányzat által működtetett iskolarádióban és iskolaújságban.

A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja; diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének elvei

Nevelő-oktató munkánk eredményességének feltérképezéséhez az értékelés minden formáját hadrendbe állítjuk. Szummatív értékelést alkalmazunk egy nagyobb tantárgyi témakör lezárásakor, a tanév végén, a tantárgy tanulásának befejeződésekor.

A diagnosztikus értékelés fő funkciója a döntés-előkészítés: munkánk fejlesztéséhez kívánunk muníciót gyűjteni.

A biztos tudás kialakításához feltétlenül szükséges a közvetített ismeretek rendszeres (nem kampányszerű) és a tantárgynak megfelelő formákban végzett számonkérése, a tanuló teljesítményének folyamatos megfigyelése és értékelése.

A számonkérés írásbeli formáinak terjedése és szóbeli formáinak háttérbe szorulása miatt, a tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése céljából, a KLG tantestülete kívánatosnak tartja a szóbeli számonkérés részarányának növelését, elsősorban a humán terület tantárgyai és az élő idegen nyelvek esetében, de lehetőség szerint egyes reál tantárgyak vonatkozásában is.

A tanuló tantárgyi teljesítményében bekövetkezett jelentős visszaesés esetén a szaktanár segítő szándékkal konzultál a tanulóval, az osztályfőnökkel, az osztályközösséggel, és

szükség esetén természetesen a szülőkkel. A felzárkóztatásról írottak szellemében a szaktanár személyre szabott, egyéni segítségnyújtás formájában törekszik mind a fenti típusú tanulási gondok, mind az iskola 9. évfolyamára felvett, vagy a felsőbb évfolyamokra más iskolákból átvett tanulóknál jelentkező, a teljesítménnyel összefüggő problémák megoldására.

A tanuló tantárgyi teljesítményét a hagyományos ötfokozatú skála érdemjegyeivel minősítjük. A minősítés alapja kizárólag a tanuló teljesítményének a tantervi követelményekkel való összevetése. **Mindenképpen kerüljük az olyan minősítést, amely csupán a tanulók egymáshoz viszonyított relatív teljesítményén alapszik.**

A tanuló érdemjegyeiről, tantárgyi előrehaladásáról a szaktanár és az osztályfőnök az ellenőrző könyv, kivételes esetekben levél útján írásban, a fogadó órákon és a szülői értekezleteken szóban tájékoztatja a szülőket.

A kommunikáció naprakésszé tétele céljából lépéseket előkészítjük az elektronikus napló bevezetését.

A tanuló félévi és év végi tantárgyi osztályzatának kialakításához a heti tantárgyi óraszám és a félévenként minimálisan elvárt érdemjegyek száma a következőképpen alakul: 1/3, 2/3, 3/4, 4/5, 5/6, 6/7, 7/8, 18-20/15. A félévi és év végi tantárgyi osztályzat kialakításakor az adott időszak alatt megszerzett különböző típusú érdemjegyek súlyozott átlagától a szaktanár lefelé legfeljebb egy osztályzat erejéig, felfelé korlátlanul eltérhet. A szaktanár mérlegelésétől függően a tanuló az osztályozó konferencia előtt lehetőséget kaphat félévi és év végi osztályzatának átfogó javítására.

A mérlegelés alapjául szolgáló szempontokat a tanulóval ismertetni kell.

Ha az osztályt/csoportot az adott tantárgyból egynél több szaktanár tanítja, a félévi és év végi osztályzatot közösen alakítják ki.

A számonkérés egyes tantárgyakra jellemző formáit, a belső és külső vizsgákat, a különböző típusú (szóbeli felelet, témazáró felelet, írásbeli nagydolgozat, témazáró dolgozat, röpdolgozat stb.) érdemjegyek súlyát, valamint az egyéb tényezőket a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái

A tanuló magatartását és szorgalmát az osztályában tanító tanárok folyamatosan figyelemmel kísérik, megfigyeléseiket megosztják az osztályfőnökkel. A tanuló magatartásában és szorgalmában bekövetkező negatív változás esetén az osztályfőnök segítő szándékkal konzultál a tanulóval, a kollégákkal, az osztály diákönkormányzatával, és szükség esetén természetesen a szülőkkel.

A tanuló magatartását és szorgalmát az adott osztályban tanító tanárok a félévi, ill. tanév végi osztályozó konferencián értékelik. A hagyományos négyfokozatú skála érdemjegyeivel való minősítés az osztályfőnök javaslatára, véleménykülönbség esetén szavazással, egyszerű szótöbbséggel történik. A döntést előkészítő munkája során az osztályfőnök meghallgatja a tanuló és a diákönkormányzat véleményét is.

A magatartás értékelésekor – az intézmény házirendjében megfogalmazottak szellemében – a tantestület áttekinti, hogy

- a tanuló milyen mértékben fogadja el az iskola szellemiségét,
- szabályrendszerét, erkölcsi alapelveit;
- milyen mértékben jellemzi őt az önként vállalt fegyelmezettség;
- mennyire tartja tiszteletben az emberi együttélés, a kulturált viselkedés normáit;
- tiszteli-e a létrehozott szellemi és anyagi értékeket, védi-e a közösség és tagjai vagyonát;
- képességei szerint vállal-e szerepet az iskolai közösségek formálásában;
- közreműködik-e a kulturált iskolai környezet létrehozásában és fenntartásában.

A szorgalom értékelésekor a tantestület azt vizsgálja, milyen mértékben és színvonalon él a tanuló az iskola által számára biztosított művelődési lehetőségekkel. Ennek során alapvető szempont, hogyan aránylik a tanuló teljesítménye saját képességeihez.

A tanulói teljesítmény ellenőrzése, mérése, értékelése külső és belső mérések útján

A bemeneti, matematikából és magyar nyelvből történő, valamint az érettségi vizsgával fémjelzett kimeneti mérések közötti iskolaévek során számos rendszeres alkalom kínálkozik a tanulóink által elsajátított tudásanyag mennyiségének és minőségének ellenőrzésére.

Végzős tanulóink döntő többsége felsőoktatási tanulmányokra készül. A felvételi vizsgák szerepét a 2005. évtől a kétszintű érettségi vizsga vette át. Egyre több felsőoktatási intézmény követeli meg legalább egy emelt szintű érettségi vizsga letételét. Fontos tehát az a döntésünk, hogy igény esetén valamennyi tantárgyból felkészítjük végzőseinket ezekre a vizsgákra.

Az intézmény profilja miatt nagyon fontos az idegennyelv-tudás külső mérése. Kétnyelvű osztályaink tanulóinak német célnyelvi ismereteit a DSD der KMK. Stufe II nyelvvizsga, második idegen nyelvi tudását – miként ez a speciális tantervű osztály első és második idegen nyelve, valamint az emelt szintű osztály első idegen nyelve esetében is történik – a hazai

államilag elismert nyelvvizsga keretében mérik. E területen a 2005. óta fontos szerepet kap az idegen nyelvek emelt szintű vizsgája, amely B2 szintű államilag elismert nyelvvizsgálattal egyenértékű, ám ez – előzetes várakozásainkat igazolva – még középfokon sem szorította ki az akkreditált nyelvvizsgákat, a C1 szintű nyelvtudás bizonyítása a köznevelés keretei között csupán a két tanítási nyelvű (és a nemzetiségi) érettségi vizsgával lehetséges. Arra törekszünk, hogy tanulóink az emelt szintű idegen nyelvi érettségit már előre hozottan képesek legyenek letenni. (A kétnyelvű osztályok tanulóinak emelt szintű célnyelvi és célnyelvű szaktárgyi érettségi vizsgája továbbra is felsőfokú „C” típusú nyelvvizsgálattal lehet egyenértékű.)

A matematika tantárgyból elért fejlődést a szakmai munkaközösség a tanév végén az iskola minden osztályára kiterjedően méri fel.

Tesztek segítségével történő mérésekre rendszeresen kerül sor biológiából is.

A testnevelés tantárgy keretében a tanulók fizikai teljesítőképességét mérjük. Ennek az eddigieknél is nagyobb jelentőséget ad a mindennapos testnevelés bevezetése.

A tanulók írásbeli és szóbeli kifejezőképességét fokozottan igénylő tantárgyak (magyar nyelv és irodalom, történelem) esetében a kollégák a hagyományos módszereket alkalmazzák. A tesztekkel történő mérés természetesen itt is lehetséges, de ennek túlsúlyba kerülése nem kívánatos.

Nagy örömünkre szolgált, hogy a tanév rendjéről szóló oktatási miniszteri rendelet immár minden esetben tartalmaz kötelező és választható országos mérési feladatokat.

Továbbra is örömmel veszünk részt országos vagy regionális mérési, értékelési rendszerek megteremtését, kipróbálását célzó munkálatokban, amint azt az utóbbi évek során például a Fővárosi Pedagógiai Intézet, az Állami Nyelvvizsga Bizottság, a Kétnyelvű Iskoláért Egyesület, egyetemek és akkreditált nyelvvizsga-központok felkérésére tettük.

Elengedhetetlen a mérési eredmények összegzése alapján történő rendszeres elemző-értékelő munka, amelynek skálája a tanórai, személyre szabott szaktanári értékeléstől az adott tantárgyra vonatkozó szakmai munkaközösségi áttekintésen keresztül az iskola egészét átfogó – a rövid (a tanévi munkatervben meghatározott), ill. középtávú (a Pedagógiai programban és a vezetői programban felvázolt) tervezésben kitűzött célokkal való összehasonlításon alapuló – igazgatói és tantestületi értékelésig terjed. Ez utóbbi helyezi el az intézmény teljesítményét a magyar közoktatás rendszerében.

A külső és belső mérések, valamint a hozzájuk tartozó elemzés, értékelés rendszerének teljes és minden szint teendőit meghatározó kidolgozása, összehangolása és állandó fejlesztése – a pedagógiai hozzáadott érték kimutatásának eszközeként is – a minőség biztosításának fontos tényezője.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai. Az írásbeli beszámoltatások szerepe és súlya a tanulók tudásának értékelésében

A Kossuth Lajos Gimnázium tantestülete elvárja, hogy a tehetséggondozó oktatásban a tanulók minden tanórán képesek és készek legyenek ismereteikről számot adni. A beszámoltatás szóbeli formái mellett elkerülhetetlen a számonkérés írásbeli módozatainak alkalmazása is.

Elvi alapvetésként a tantestület előnyben részesíti az esszé formájú összefüggő és produktív megnyilatkozásokat a tesztekkel, elsősorban azok feleletválasztós változataival szemben.

Az írásbeli beszámoltatás minden ismert formája jelen van az iskolai munkában: az összefoglaló jellegű, átfogó témazáró dolgozat, a nagydolgozat, a tesztek és a röpdolgozatok. Különös gonddal gyakoroltatunk minden olyan írásbeli számonkérési formát, amellyel tanulóink az érettségi vizsgák, a különböző típusú mérések vagy egyéb vizsgák során találkozhatnak. A jó vizsgázónak nemcsak a tananyaggal, de a vizsgán alkalmazott módszerekkel is tisztában kell lennie.

A témazáró dolgozat (teszt, esszé; magyar irodalmi, nyelvi vagy élő idegen nyelvi nagydolgozat stb.) megírásának időpontjáról, a sikeres teljesítéshez szükséges tananyagrészekről, az értékelés mikéntjéről és fő szempontjairól, a felkészülés hatékony módjairól és minden egyéb fontos tényezőről a szaktanár legkésőbb az előző munkahét végéig tájékoztatja a tanulókat. Az ilyen típusú dolgozat esetében a szaktanár formai, külalaki kritériumokat is megállapíthat, és ezek teljesítését a minősítésnél figyelembe veheti. Témazáró dolgozat egy adott osztályban vagy csoportban – a Tanulói házirendben is szabályozott módon – egy tanítási napon legfeljebb két tantárgyból íratható. Ha ez az alapelv sérülni látszik, az osztály diákönkormányzatának jelzésére az osztályfőnök köteles szaktanár kollégáival egyeztetni, és végső esetben az iskolavezetés segítségét kérni.

A szaktanár a dolgozat javítása során pontosan jelöli a hibákat és a hiányokat; lehetőség szerint (lehetőleg pontozás és pontozási útmutató használatával) kizárja a minősítésből a szubjektív elemeket. A dolgozatot a szaktanár érdemjeggyel minősíti, majd a tanulócsoport és az egyes tanulók teljesítményét részletesen értékeli. Az értékelésnek alapul kell szolgálnia a tanuló teljesítményének jövőbeli javításához. Az ilyen típusú dolgozatokra kapott érdemjegy a tanuló teljesítményének év végi (vagy félévi) értékelésekor az egy anyagrészből történő írásbeli beszámolás vagy szóbeli felelet érdemjegyéhez képest legalább kétszeres (de a tantárgyi tantervekben részletezett módon akár többszörös) súllyal esik latba. Az ilyen kiemelkedően fontos osztályzatokat a szaktanár ezért a naplóban megkülönbözteti a többitől.

A témazáró dolgozatokat a szaktanár tantárgyi tanmenetében is szerepelteti. A munkaközösségek egységesítik az adott típusú tanulócsoportban tanévente megírandó nagydolgozatok minimális és maximális számát, és ezt a munkaközösség éves munkatervében rögzítik. E határokon belül a szaktanár maga dönt, és erről a tanév elején tájékoztatja a tanulókat.

A tanár döntése alapján sor kerülhet házi dolgozatok osztályzására is.

A folyamatos tanulásra ösztönző, gyakorlási szándékú, rövid idő alatt elkészülő röpdolgozat megíratását a szaktanár nem feltétlenül jelenti be előre. Az ilyen típusú írásbeli munkákat az osztályfőnök és a szaktanárok egymás között nem koordinálják. A röpdolgozatnak általában nincsenek kötelező formai kritériumai, de adott esetben a szaktanár – előzetesen – megállapíthat ilyeneket.

Az írásbeli beszámoltatás különböző formái esetben alkalmazott pontozási útmutatók kimunkálásakor a szaktanárok a minimális tantárgyi követelmények százalékosan megadott szintjéből indulnak ki.

A tanulói teljesítmény értékelése szempontjából nagy jelentőségű írásos munkákat, elsősorban a témazáró dolgozatokat és nagydolgozatokat az adott tanév végéig megőrizzük. A szülők kérésére lehetővé tesszük e dolgozatok megtekintését, és biztosítjuk a javítás magyarázatát.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok

meghatározásának elvei, valamint e feladatok korlátai

A Kossuth Lajos Gimnázium mindenek előtt tehetséggondozó intézmény, s e tény meghatározza a tantestület otthoni feladatokkal kapcsolatos álláspontját. Korunk alapkövetelménye az élethosszig való (akár önálló) tanulás készsége és az ehhez szükséges készségek és kompetenciák elsajátítása. Ennek a tanulók felsőoktatásba vagy szakképzésbe való bekapcsolódásáig meg kell történnie. A készségek és az eszközrendszer kialakításának pótolhatatlan terepe az önálló – az iskolai óraszámok korlátozottsága miatt rendszeresen otthon végzendő – munka. **Az otthoni írásbeli és szóbeli feladatokat tehát a Kossuth Lajos Gimnázium a tantestülete – különböző mértékben – valamennyi tantárgy esetében elengedhetetlennek tartja.**

Az otthoni feladatok szolgálhatják a tananyag elmélyítését, gyakoroltatását, rendszerezését, önálló alkalmazását, de megcélozhatják új ismeretek gyűjtését, megszerzését is.

A szóbeli feladatok ugyanolyan fontosak, mint az írásbeliek.

Az írásbeli feladatok gyakoriságát és mennyiségét a tanár a tananyag elsajátításának üteme alapján határozza meg.

A tanár az írásbeli feladatokkal kapcsolatosan is meghatározhat formai kritériumokat. A tanulók kötelesek minden iskolai és otthoni munkájukat olvashatóan írni.

Az otthoni feladatok lehetnek a tanulócsoporthoz minden tagja, vagy a tanulók valamely köre számára kötelezőek, vagy csupán ajánlottak. A tényről, hogy valamely feladat nem, ill. nem minden tanuló számára kötelező, a tanár a tanulókat pontosan tájékoztatja.

A feladatok elvégzéséhez szükséges segítséget, eligazítást a tanár megadja a tanulóknak.

A tanár tájékoztatja a tanulókat, ha valamely otthoni írásbeli feladat minősítése nagy súllyal esik latba a félévi vagy tanév végi osztályzat kialakításánál.

A feladatok elvégzését a tanár ellenőrzi, de nem feltétlenül a következő tanórán és nem feltétlenül minden tanulóra kiterjedően.

A feladatok minőségét és mennyiségét tanár a tanulócsoporthoz átlagos teherbíró-képességéhez szabja.

Az iskola heti órarendjének elkészítése bonyolult, sok fontos szempont egyeztetését megkívánó feladat. A legjobb szándék mellett sem valósítható meg az osztályok teljesen egyenletes terhelése, nem kerülhetők el az olyan napok, amikor komoly otthoni írásbeli feladatot igénylő tantárgyak kerülnek egymás mellé. Erre a tényre az írásbeli feladat elvégzésének ütemezésekor a tanulónak figyelemmel kell lennie. Egyébként sem célszerű az otthoni feladatokat mindig az adott nap előestéjén, az utolsó pillanatban elkészíteni. Ugyanez vonatkozik a hét végére is. A tanárok nem adnak olyan otthoni feladatokat, amelyeket kizárólag szombaton vagy vasárnap lehet elkészíteni. A tehetséggondozó oktatásban azonban időnként erre is szükség lehet. Az egy héten belüli otthoni feladatokat az osztályban tanító tanárok tehát általában nem koordinálják. Adott esetben azonban – a tanulócsoporthoz vagy a diákönkormányzat kezdeményezésére – nincs akadálya az egyeztetésnek.

Az osztályfőnök feladata figyelemmel kíséreni az osztályában folyó nevelő-oktató munkát, így az otthoni feladatokkal kapcsolatos problémák ügyében is ő kezdeményez egyeztetést kollégái, a diákönkormányzat és szükség szerint az iskolavezetés bevonásával.

Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a tanulók közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja. A helyi tantervi követelmények, amelyek teljesítése mellett a tanulók a választható érettségi vizsgatárgyból érettségi vizsgát tehetnek

Az érettségi vizsgára való jelentkezés feltétele a kiválasztott kerettantervek alapján megalkotott helyi tantervben szereplő – valamennyi évfolyam számára előírt – követelményeinek teljesítése.

Iskolánk biztosítja a középszintű érettségi vizsgára való felkészítést minden – a helyi tantervben szereplő – tantárgyból, az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést a kötelező érettségi tantárgyakból, valamint azon tantárgyakból is, amelyek előkészítő foglalkozásaira az előírt minimális létszámú tanuló jelentkezik. Az emelt szintű érettségi vizsga nagyon fontos szerepet kap, mivel a legkiválóbb egyetemekre és főiskolákra való bejutáshoz ennek letétele már a tanévben elengedhetetlen, vagy hamarosan az lesz. Szeretnénk megőrizni a továbbtanulási irányok eddigi sokoldalúságát, más megfogalmazásban: széles körű és magas színvonalú általános műveltséget kívánunk nyújtani.

A kétszintű érettségi vizsgára való felkészítés pontos intézményi programja az utóbbi években kialakult. Az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő csoportoknak az óratervben csak összesített száma tervezhető. A magyar-német két tanítási nyelvű osztály tanulói – a német célnyelven tanított tantárgyak esetében – nem alkothatnak közös csoportot a másik két párhuzamos osztály tanulóival. Az átlagosnál esetleg kisebb létszámú csoportok indítása a Két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelve alapján válhat lehetővé. (Az átlagosnál kisebb csoportokkal kell számolnunk azon esetekben is, amikor a már elindult előkészítő csoportból valamely tanuló – élve a jogszabályban biztosított lehetőséggel – kiválnak.)

A középszintű érettségi vizsga témakörei

(A témakörök részletező felsorolását Az érettségi részletes követelményeiről szóló 40/2002. számú OM-rendelet tartalmazza.)

Magyar irodalom

Szerzők, művek

Életművek a magyar irodalomból

Portrék

Látásmódok

A kortárs irodalomból

Világirodalom

Színház és dráma

Az irodalom határterületei

Regionális kultúra

Értelmezési szintek, megközelítések

Témák, motívumok

Műfajok, poétika

Korszakok, stílustörténet

Magyar nyelv

Ember és nyelv

Kommunikáció

A magyar nyelv története

Nyelv és társadalom

A nyelvi szintek

A szöveg

A retorika alapjai

Stílus és jelentés

Történelem

Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra

Népesség, település, életmód

Egyén, közösség, társadalom

A modern demokráciák működése
 Politikai intézmények, eszmék, ideológiák
 Nemzetközi konfliktusok és együttműködés
 Kossuth az emigrációban

Német célnyelv

Az élő idegen nyelvek követelményei, ezeken kívül:

Személyes vonatkozások

Családi munkamegosztás, generációk együttélése
 A család szerepe az egyén és a társadalom életében

Ember és társadalom

Az emberi kapcsolatok minősége
 Lázadás, alkalmazkodás, útkeresés
 Előítéletek
 A társadalmi hovatartozás kifejező eszközei
 Viselkedésformák

Környezetünk

A lakóhely és környéke fejlődésének problémái
 A természet és az ember harmóniája
 A környezetvédelem lehetőségei és problémái

Az iskola

Iskolatípusok és iskolarendszer
 Iskolai események, hagyományok

A munka világa

Divatszakmák, munkavállalás

Életmód

Étkezési szokások, specialitások
 A szenvedélybetegségek
 Alternatív gyógyítás

Szabadidő, művelődés, szórakozás

A szabadidő jelentősége
 A művészet szerepe a mindennapokban
 Szabadidősport, élsport, extrém sport
 A könyv, a média és az Internet szerepe, hatásai

Utazás, turizmus

A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra

Az idegenforgalom jelentősége

Tudomány és technika

A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre

Célnyelvi civilizáció**A célnyelvi országok földrajza**

A célnyelvi országok földrajzi fekvése, felszíne és tájegységei, nevezetességei

A célnyelvi országok nemzeti jelképei

Éghajlat

Népesség, nemzeti kisebbségek

A célnyelvi országok gazdasága

Gazdasági adottságok, jellemzők, ágazatok

Nemzetközileg ismert nagyvállalatok, termékek, fogyasztóvédelem

Közlekedés

A célnyelvi országok és az EU

Politikai viszonyok

Választási rendszer, pártok

Törvényhozó és végrehajtó hatalom működése

Összehasonlítás Magyarország politikai rendszerével

Társadalmi viszonyok

Társadalmi csoportok, társadalmi problémák

Oktatási rendszerek összehasonlítása

Munkavállalás, munkanélküliség

Biztosítási rendszerek

Vallás és egyházak

Mindennapi életmód

Család és gyermekek, gesztusnyelvek

Urbanizáció

Szabadidő eltöltése, ideálok, értékrendszer, etikett

Hagyományok, szokások, ünnepek

Nemzeti ünnepek

Népszokások, népviselet

Gasztronómia

Tömegkommunikáció, média

A sajtó, televízió, rádió helyzete és szerepe a társadalomban

Internet

Környezetvédelem

Globális és regionális környezeti problémák

Mindennapi környezetvédelem, szervezetek, mozgalmak

Sport

Tömegsport, élsport szerepe a társadalomban, ismert személyiségek

A célnyelvi országok történelme, irodalma, művészete

A német nyelvű országok történelmének meghatározó eseményei

Jelentősebb képzőművészeti alkotások a kezdetektől napjainkig

Jelentősebb célnyelvű irodalmi művek napjainkig

Válogatás a német zenei élet eseményeiből

Élő idegen nyelvek

Személyes vonatkozások, család

A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai

Családi élet, családi kapcsolatok

A családi élet mindennapjai, otthoni teendők

Személyes tervek

Ember és társadalom

A másik ember külső és belső jellemzése

Baráti kör

A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel

Női és férfi szerepek

Ünnepek, családi ünnepek

Öltözködés, divat

Vásárlás, szolgáltatások

Hasonlóságok és különbségek emberek között

Környezetünk

Az otthon, a lakóhely és környéke (lakószoba, a lakás bemutatása)

A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek

A városi és a vidéki élet összehasonlítása

Növények és állatok környezetünkben

Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben. Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért

Éghajlat, időjárás

Az iskola

Saját iskolájának bemutatása

Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka

A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága

Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

A munka világa

Diákmunka, nyári munkavállalás

Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

Életmód

Napirend, időbeosztás

Az egészséges életmód (a helyes táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)

Étkezési szokások a családban

Ételek, kedvenc ételek

Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben

Gyakori betegségek, sérülések, balesetek

Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak)

Szabadidő, művelődés, szórakozás

Szabadidős elfoglaltságok, hobbik

Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.

Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport, kirándulás

Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, Internet

Kulturális események

Utazás, turizmus

A közlekedés eszközei, lehetőségei; a tömegközlekedés

Nyaralás itthon, ill. külföldön

Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése

Az egyéni és a társasutazás előnyei és hátrányai

Vendéglátás

Tudomány és technika

Népszerű tudományok, ismeretterjesztés

A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

Magyarország és célországok

Országismeret, történelem, kultúra

Matematika

Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

Halmazelmélet

Logika

Logikai műveletek

Fogalmak, tételek, bizonyítások a matematikában

Kombinatorika

Gráfok

Számelmélet, algebra

Számfogalom

Számelmélet

Algebrai kifejezések, műveletek

Hatvány, gyök, logaritmus

Egyenletek, egyenlőtlenségek

Függvények, az analízis elemei

Függvények

Függvények grafikonja, függvény-transzformációk

Függvények jellemzése

Sorozatok

Geometria, koordinátagometria, trigonometria

Alapfogalmak, ponthalmazok

Geometriai transzformációk

Síkgeometriai alakzatok: háromszögek, négyszögek, sokszögek, kör

Térbeli alakzatok

Kerület, terület, felszín, térfogat

Vektorok

Trigonometria

Koordinátagometria

Valószínűségszámítás, statisztika

Leíró statisztika

Valószínűségszámítás

Informatika

Információs társadalom

Információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban.

Közhasznú magyar információs adatbázisok

Jogi és etikai ismeretek

Információs és kommunikációs technológiák a társadalomban

Informatikai alapismeretek – hardver

A számítógépek felépítése, funkcionális egységei, azok főbb jellemzői

A számítógép üzembehelyezése

Informatikai alapismeretek – szoftver

Az operációs rendszer és főbb feladatai

Az adatkezelés szoftver és hardver eszközei

Állományok típusai

Hálózatok működésének alapelvei, felhasználási területei

Szövegszerkesztés

Szövegszerkesztő program kezelése

Szövegszerkesztési alapfogalmak

Szövegjavítási funkciók

Táblázatok, grafikák a szövegben

Táblázatkezelés

A táblázatkezelő használata

Táblázatok felépítése

Adatok a táblázatokban

Táblázatformázás

Táblázatok, szövegek, diagramok

Problémamegoldás a táblázatkezelővel

Adatbázis-kezelés

Az adatbázis-kezelés alapfogalmai

Adatbázis-kezelő program interaktív használata

Alapvető adatbázis-kezelő műveletek

Képernyő és nyomtatási formátumok
 Információs hálózati szolgáltatások
 Kommunikáció az Interneten
 Weblap készítés
 Prezentáció és grafika
 Prezentáció
 Grafika
 Könyvtárhasználat
 Könyvtárak
 Információkeresés

Fizika

Mechanika

Mozgások kinematikai és dinamikai leírása:

az egyenes vonalú, egyenletes mozgás
 az egyenes vonalú, egyenletesen változó mozgás
 az egyenletes körmozgás
 gravitáció
 a harmonikus rezgőmozgás
 hullámmozgás

Statika

Hangtan

Munka és energia, ütközések

Termodinamika

Hőtágulás

Gázok állapotváltozásai:

gázok állapotjelzői
 izochor, izobar, izoterm, adiabatikus állapotváltozások

A kinetikus gázelmélet

A termodinamika I. főtétele

A termodinamika II. főtétele

Halmazállapot-változások

Elektromosság

Elektrosztatika

Az egyenáram:

 egyenáramú áramkörök

 galvánelemek

 félvezetők

Magnetosztatika

Az elektromágneses indukció

A váltakozó áram

Elektromágneses hullámok

Fénytan:

 geometriai optika

 hullámoptika

Atomfizika

Az anyag szerkezete

Az atom szerkezete

A kvantumfizika elemei

Magfizika:

 az atommag szerkezete

 radioaktivitás, maghasadás és fúzió

 atomreaktor, atombomba, sugárvédelem

 elemi részecskék

A csillagászat elemeiből

Fizika-kultúrtörténeti ismeretek

Biológia

Bevezetés a biológiába

Az egyed alatti szerveződési szint

Az egyed szerveződési szintje

Növényrendszertan

Állatrendszertan

Az emberi szervezet

 Homeosztázis

 Kültakaró

 A mozgás

 A táplálkozás

A légzés

Az anyagszállítás

A kiválasztás

A szabályozás

Az idegrendszer általános jellemzése

Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai

A hormonrendszer

Az immunrendszer

Szaporodás és egyedfejlődés

Az egyed feletti szerveződési szintek

Populáció

Életközösségek

Bioszféra

Ökoszisztéma

Környezet- és természetvédelem

Öröklődés, változékonyság, evolúció

Molekuláris genetika

Mendeli genetika

Populációgenetika és evolúciós folyamatok

A bioszféra evolúciója

Kémia

Általános kémia

Az atomok és a belőlük származtatható ionok

Molekulák és összetett ionok

Halmazok

A kémiai reakciók

Reakciótípusok

A kémiai reakciók és az elektromos energia kölcsönhatása

Tudománytörténet

Szervetlen kémia

Az elemek és vegyületek szerkezete

Az elemek és vegyületek fizikai tulajdonságai és ezek anyagszerkezeti értelmezése

Az elemek és vegyületek kémiai sajátosságai

Az elemek és vegyületek előfordulása

Az elemek és vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása

Az elemek és szervetlen vegyületek legfontosabb felhasználásai

Az elemek és vegyületek jelentősége

Tudománytörténet

Szerves kémia

A szerves vegyületek szerkezete és csoportosításuk

A szerves vegyületek fizikai tulajdonságai

A szerves vegyületek kémiai sajátosságai

A szerves vegyületek előfordulása

A szerves vegyületek jelentősége

A szerves vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása

Tudománytörténet

Kémiai számítások

Általános követelmények

Az anyagmennyiség

Az Avogadro-törvény

Oldatok, elegyek

A képlettel és reakcióegyenlettel kapcsolatos számítások

Termokémia

Kémiai egyensúly, pH-számítás

Elektrokémia

Földrajz

Térképi ismeretek

A földrajzi környezet ábrázolásának lehetőségei, módjai

Helymeghatározás a térképen

Kozmikus környezetünk

A Naprendszer felépítése és annak földi következményei. A Nap

A Föld mozgásai és azok következményei

A geoszférák földrajza

A kőzetburok

A kőzetlemezek és mozgásuk következményei

A Föld nagyszerkezeti egységei

A belső és külső erők felszínformáló szerepe, a felszínformák

A levegőburok

A légkör szerkezete, anyagi felépítése

A légkörben lezajló folyamatok és törvényszerűségeik, az éghajlati elemek közötti kölcsönhatások

Az időjárás-jelentések értelmezése

A vízburok

A vízburok tagolódása és a víz körforgása

A felszíni és felszín alatti víztípusok

A víz és a jég felszínformáló tevékenysége

A talaj

A földrajzi övezetesség

A földrajzi övezetek, övek, területek/vidékek elhelyezkedése

Népesség és településföldrajz

A Föld népességnövekedése

A népesség szerkezete

Az urbanizáció

A világ változó társadalmi-gazdasági képe

A világgazdaság

A világgazdaság ágazati felépítése

A fejlettség területi különbségei

A nemzetközi munkamegosztás és a világkereskedelem főbb irányai, résztvevői.

A globalizáció

A gazdasági ágazatok

A legfontosabb gazdasági ágazatok telepítő tényezői

Az energiagazdaság és az ipar jelentősége

A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok

Földünk országainak csoportosítása

A világgazdasági központok és a peremterületek

Magyarország földrajza

Hazánk természeti adottságai és erőforrásai

Népességföldrajzi folyamatok

Magyarország gazdaságának jellemző vonásai

Hazánk környezeti állapota

Európa regionális földrajza

Európa természeti és társadalmi-gazdasági képe

Az Európai Unió kialakulása. Egyes területeinek és országainak hasonlóságai és különbségei

Az Európán kívüli földrészek földrajza

Az egyes kontinensek általános természetföldrajzi és társadalmi-gazdasági jellemző, tipikus tájai

A világgazdaságban kiemelkedő jelentőségű országcsoportok és országok

A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

Példák a globális környezeti gondok megoldási lehetőségeire

Ének-zene**Népzene**

Régi stílusú népdalok

Új stílusú népdalok

Vegyes stílusú népdalok

Népi hangszerek

Népzene és műzene kapcsolata a XX. század zenéjében

Népdalgyűjtés

Zeneelmélet

A relatív szolmizációs rendszer

Kodály-módszer

Hangnemek rendszere

Az ábécés hangok rendszere 4 kereszt, 4 béig

Modális és tonális hangsorok

A hangközök és hangzatok rendszere

A zenei együttesek felépítése, hangszerek csoportosítása

Ritmusok és előadási utasítások a zenében

Szerkesztési elvek a klasszikus zenében

A kottairás készségi szintű alkalmazása

Hallás utáni kottairás

Zenetörténet

A korstílusok, stílusirányzatok általános jellemzése

A korszakok zeneszerzői
 Jellemzői zenei jelenségek
 Szerzői portrék
 Az egyes korszakok műfaji újításai
 A különböző művészeti ágak kapcsolata
 A zeneszerző státusza az adott korszakban
 Zeneművek elemzése, stilisztikai értelmezése

Éneklés

A tankönyv zenei anyagának ismerete
 Népzenei idézetek megszólaltatása
 Műzenei példák éneklése egy- és több szólamban
 Egyszólamú darab blattolása

Vizuális kultúra

Alkotás

Vizuális nyelv
 Technikák
 Ábrázolás, látványértelmezés
 Formaértelmezés
 Térértelmezés
 Színértelmezés
 Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás
 Kompozíció
 Érzelmek
 Folyamat, mozgás, idő
 Kép és szöveg
 Vizuális információ
 Tárgyak és környezet

Befogadás

A megjelenítés sajátosságai
 Vizuális nyelv
 Térábrázolási módok
 Vizuális minőségek
 Látványértelmezés

Kontraszt, harmónia

Kontextus

Technikák

Vizuális kommunikáció

Vizuális információ

Tömegkommunikáció

Fotó, mozgókép

Tárgy- és környezetkultúra

Forma és funkció

Tervező folyamat

Népművészet

Kifejezés és képzőművészet

Művészeti ágak

Műfajok

Művészettörténeti korszakok, irányzatok

Stílusjegyek

Alkotások és alkotók

Műelemző módszerek

Mű és környezete

Testnevelés és sport

Szóbeli követelmények

Magyar sportsikerek, olimpia

Egészséges életmód

Testi képességek

Gimnasztika

Atlétika

Torna

Testnevelés és sportjátékok

A természetben űzhető sportok

Küzdősportok

Ritmikus gimnasztika

Gyakorlati követelmények

Gimnasztika

Atlétika: ugrások, futások, dobások

Torna: talajtorna, szekrényugrás

Labdajátékok: röplabda, kosárlabda, labdarúgás, floorball

A legismertebb társastáncok alaplépései

A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok

A fejlesztési feladatokat a tantárgyak helyi tanterve tartalmazza.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A speciális nevelési igényű tanulók felvétele

A speciális nevelési igényű tanulók felvételével kapcsolatos végleges szabályozást az intézmény épületének teljes akadály-mentesítése után alkotjuk meg.

Az épület jelenlegi állapotában felvehetők

olyan mozgáskorlátozott tanulók, akik társaik segítségével képesek az épület bármely helyiségét elérni;

olyan halláskárosult tanulók, akik hallókészülék segítségével képesek a tanórai munkába bekapcsolódni, és a követelményeket teljesíteni;

olyan gyengén látó tanulók, akik társaik segítségével képesek az épületben tájékozódni, valamint a Braille-írás használatára vonatkozó szabályok betartásával képesek a tanórai munkába bekapcsolódni, és a követelményeket teljesíteni.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók képesség-kibontakoztató felkészítése

A Kossuth Lajos Gimnáziumba jelentkező valamennyi tanulóra azonos felvételi követelmények vonatkoznak.

A felvételtől szóló döntés meghozatalakor azonos felvételvizsga-eredményt elérő tanulók esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat és a hátrányos helyzetű tanulókat részesítjük előnyben.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatása integráltan történik.

Azon halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára, akik esetében fennáll a veszély, hogy az előírt követelményeket valamely tantárgy(ak)ból nem teljesítik, az iskola képesség-kibontakoztató képzést szervez.

A képesség-kibontakoztató képzésre történő felvételről és a képzés tantárgyairól az osztályfőnök javaslatára az osztályban tanító tanárok közössége a tanév első hónapjának végéig dönt.

A képzés az osztályfőnök és az érintett szaktanárok által készített egyéni fejlesztési terv alapján történik.

A képzésben való részvétel a tanuló számára kötelező mindaddig, amíg az osztályban tanító tanárok közössége azt szükségesnek látja.

A képzés tanórán kívüli foglalkozás(ok) keretében történik.

A képzésben részt vevő tanuló előmenetelét az osztályban tanító tanárok közössége a félévi és év végi osztályozó konferencián, ill. mindkét félév közepén értékeli.

Az értékelésbe be kell vonni a tanuló szülőjét, az ifjúságvédelmi felelőst, indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság, ill. a nevelési tanácsadó képviselőjét.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A hátrányos helyzet alapvetően egészségi vagy anyagi természetű lehet. Intézményünkben hosszú idő óta a családok elszegényedéséből következő típus dominál. Növekszik az egészségügyi hátterű esetek száma; ideszámíthatjuk a szülő(k) súlyos betegségéből adódó krízishelyzeteket is. A szülők válása miatt csonkává lett családok gyermekei mellett megdöbbentő számban vannak jelen a szülő(k) korai halála miatt (fél)árván maradt tanulók.

A két tanítási nyelvű – azaz a közvélekedés szerint elit-jellegű – oktatásban való részvétel nem csupán a vagyonosabb rétegek gyermekeinek privilégiuma. (Mindennek sajnálatos bizonyítéka, hogy a családok szerény anyagi helyzetéből eredő problémák ezen osztályok tanulói esetében is rendszeresen jelentkeznek.) A Kossuth Lajos Gimnázium tantestülete úgy véli: minden lehetséges eszközzel el kell érni, hogy a színvonalas oktatás ne a vagyon, hanem a tehetség alapján legyen a felnövekvő nemzedékek osztályrésze.

Ennek szellemében iskolánkban hagyománynak tekinthető az esélyek egyenlőségének – szerény eszközeinkkel történő – megteremtése. Mindenképpen segítenünk kell a hátrányos helyzetű tanulók iskolánkba való bejutását és itteni fejlődését, hiszen a jó iskola a hátrányok megszüntetésének fontos színtere. Ezt a célt szolgálja az intézményt megismerni kívánó szülők és tanulók személyre szabott tájékoztatása és az ingyenes előkészítő tanfolyam.

Az iskolánkba bekerült nehéz helyzetű tanulókon és családjukon A Sacculus Ludovici Alapítvány szociális segélyezés útján igyekszik segíteni. Az osztályokon belüli szolidaritás gyakran segíti hozzá a hátrányos helyzetű osztálytársat a család anyagi erejét meghaladó

programokban, például a cserekapcsolatokban való részvételhez. A tantestület arra törekszik, hogy kiaknázza a segítségnyújtás minden külső lehetőségét, így többek között a differenciáltan elosztott tanulói tankönyvtámogatást, ill. a különböző ösztöndíjakat.

A Kossuth Lajos Gimnázium továbbra is biztosítja tanulói számára a kedvezményes árú menzai ebédet; a választékos kínálatú, elfogadható árakkal üzemelő iskolai büfé igénybevételét; az iskolaorvos és a fogorvos meghatározott körű szolgáltatásait.

A tehetséges és szorgalmas, de anyagi gondokkal küzdő tanulók támogatása, esélyegyenlőségük biztosítása nem csupán egyének és családok, de hazánk érdeke is.

A tanuló jutalmazásának elvei

A tanulmányi kötelezettségek átlagon felüli teljesítését, az iskolai közösségért végzett tevékenységet, a színvonalas kulturális és művészeti teljesítményt, az iskola hírnevének öregbítését az alábbi módokon jutalmazzuk:

A tanulók egyéni dicséretének formái:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- tantestületi dicséret
- Kossuth-plakett.

A Kossuth-plakettet a nevelőtestület ítéli oda a végzős tanulóknak. Átadása ünnepélyes formában, a ballagás alkalmával történik.

Tanulócsoportok dicsérete:

Kiemelkedő tanulmányi eredményű és magatartású osztály, valamint kiemelkedő teljesítményű diákkör kaphatja.

A dicséretben részesültek jutalmazása történhet:

- oklevéllel
- könyvjutalommal
- egyéb tárgyjutalommal
- könyvvásárlási utalvánnyal
- pénzjutalommal.

Tanulócsoportok tanulmányi kirándulás céljára szabadnapot kaphatnak.

A dicséretnek fokozatait az osztálynaplóban rögzíteni kell.

Az igazgatói és tantestületi dicséretekről, valamint a tanulócsoporthoz jutalmazásáról tájékoztatjuk a tanulókat.

A tantestület által szükségesnek tartott további elvek

A pedagógusokra vonatkozó kívánalmak

A pedagógus abban a tudatban végezze munkáját, hogy tetteivel, magatartásával és megjelenésével is nevel. A nevelés hatékonysága érdekében működjenek együtt a nevelőtestület minden tagjával.

Egész tanévi munkáját a szakmai munkaközösség vezetője, munkaközösség hiányában az adott tantárgyat tanító rangidős kolléga által őrzött mintatanmenet alapján végezze. Az adott típusú osztályban/csoportban először tanító kolléga a tanmenetet másolatban megkapja. A tanmenet tartalmazza a tanulócsoporthoz tudásszintjét, az elérendő célokat, az éves óraszám felhasználásának vázlatát, a tankönyv(ek) és segédeszközök megnevezését, az iskolai dolgozatok számát és megírásuk tervezett időpontját. A tananyag órákra történő részletes lebontására nincs szükség.

A tanulóktól vagy hozzátartozóiktól – a mindennapi életben szokásos figyelmességeken kívül – ajándékot, kölcsönt és jogtalan előnyt ne fogadjon el.

Saját tanítványát magántanítványként, díjazás ellenében ne tanítsa.

Felhasznált irodalom

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény;
- a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. számú kormányrendelet;
- a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. törvény;
- a nevelési oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. számú EMMI rendelet;
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény;
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 138/1992. számú kormányrendelet;
- a Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló mindenkor hatályos törvények;
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény;
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011. számú kormányrendelet;
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény;
- a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 5/1993. MüM rendelettel;
- a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. számú kormányrendelet;
- a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. számú EMMI rendelet;
- a négyéves gimnáziumi nevelés-oktatás kerettantervei (gimnázium), Budapest, 2012.
- a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról szóló 4/2013. számú EMMI rendelet;
- az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. számú kormányrendelet;
- a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény
- a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 16/2013. számú EMMI rendelet
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény;
- a diákigazolványról szóló 17/2005. (II. 8.) számú kormányrendelet;
- az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) számú NM rendelet;

- a katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény;
- a Fővárosi Önkormányzat által működtetett nevelési-oktatási intézményekben alkalmazandó térítési díjak megállapításának szabályairól szóló 73/1996. (XII. 20.) számú Főv. Kgy. rendelet;
- a Fővárosi Önkormányzat által működtetett nevelési-oktatási intézményekben alkalmazandó étkezési térítési díjról szóló 5/1997. (II. 14.) számú Főv. Kgy. rendelet

- Budapesti Közoktatási Kalauz, (Szerk.: Hunyadi Zoltán) Budapest, 2000, 2001, 2002
- Elképzelések a Kossuth Gimnázium jövőjéről (Horváth Gábor, 1991.)
- Gondolatok a Fővárosi Önkormányzat Kossuth Lajos Gimnázium múltjáról, jelenéről és jövőjéről (Horváth Gábor, 1996.)
- A Fővárosi Önkormányzat Kossuth Lajos Gimnázium az új évezredben (Horváth Gábor, 2001.)
- A Fővárosi Önkormányzat Kossuth Lajos Gimnázium Európában (Horváth Gábor, 2006.)
- Kossuth Lajos Gimnázium. A századik tanév felé (Horváth Gábor, 2011.)
- A magyar közoktatás az 1990-es évtizedben (Horváth Gábor, 2002.)
- A KLG közösségeinek (Szülői Munkaközösség, Kossuth Diákok Köre, P. KOBÁK Egyesület) alapszabályai
- Neuwirth, Gábor: A középiskolai munka néhány mutatója 1999-2012.(OKI Kutatási Központ), Budapest
- Neuwirth, Gábor: A Köznevelés c. lapban megjelent statisztikák és elemzések
- Glatz, Ferenc: Információs társadalom, In: Ezredforduló, 2000/3. 19. oldal
- Vekerdi, Tamás: Jövőkép, In: A PTMIK hírlevele, 2000/VII. – október, 5. oldal
- Skrabski, Árpád – Kopp, Mária: Társadalmi beállítottság, társadalmi tőke, In: Századvég, Budapest, 2000., 135. oldal
- Az esélyteremtő közoktatásért (Szerk.: Hoffmann Rózsa), Budapest, 2000.
- Hankiss, Elemér: Iskola és minőség, In: Új Katedra, 1999. szeptember, 2. oldal
- Bíró Endre: Jog a pedagógiában, Budapest, 1998
- Hazai napi- és hetilapok közoktatással foglalkozó közleményei, elemzései

Finanszírozás

A Nemzeti köznevelési törvény a tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretéről szóló 6. sz. mellékletében engedélyezett órakeretet egyik osztálytípusunk esetében sem lépjük túl.

A személyi és tárgyi feltételek jelenleg mindhárom osztálytípus esetében adottak.

A magyar-német két tanítási nyelvű osztály anyanyelvi lektorát – a Magyarország és a Német Szövetségi Köztársaság államközi szerződésében foglaltak szerint – a kölni székhelyű, a német nyelv tanulásának támogatását az egész világon szervező Zentralstelle für das Auslandsschulwesen magyarországi vendégtanár-programjának keretében biztosítja.

Az anyanyelvi lektor magyarországi lakhatását szintén a program fedezi. Ingyenes a két tanítási nyelvű osztály végzős tanulói számára a Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz (Stufe II.) felsőfokú nyelvvizsga megszerzése is, amely a német nyelv felsőfokú (egyetemi tanulmányokhoz és munkavállaláshoz kiválóan alkalmas) ismeretét igazolja.

A fenntartó többletkötelezettsége

1. Fenntartónk, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ többletkötelezettség-vállalását igényli a két tanítási nyelvű osztályokban német célnyelven tantárgyakat tanító tanárok, valamint a két tanítási nyelvű oktatást szervező igazgató nyelvpótléka, ami a jelenlegi szinten havi 91.000, azaz egy tanévre 1.092.000 forint.
2. Ugyancsak fenntartónkra hárulna a két tanítási nyelvű oktatáshoz kapcsolódó – németországi testvériskolákkal lebonyolított – tanévenkénti két diákcseraprogram két magyar kísérő tanára németországi utazásának költsége, kb. 300.000 forint, valamint a vizontlátogatás alkalmával a két német kísérő tanár szállásának és ellátásának költsége, kb. 500.000 forint, tanévenként összesen 800.000 forint.
(A diákcsera ezen költségeit jelenleg a Sacculus Ludovici Alapítvány fedezi.)
3. Hasonlóképpen kötelezettségvállalást igényel a nyári gólyatábor mintegy 200.000 forintos költsége, valamint az osztályonként 1 tanévi kirándulás kísérőtanárai költségeinek (kb. 500.000 forint) fedezése. **(A három pontban felsoroltak mindösszesen: 2.592.000 Ft.)**

A működtető többletkötelezettsége

A 2014-2015. tanévben éri el első nyelvi előkészítő osztályunk a végzős évfolyamot, az eddigi 13 helyett tehát 14 tanulócsoporthoz kell majd elhelyezni az épületben. Ehhez szükség van két tanterem (már előkészített) időleges kettéoszthatóságának megteremtésére. (A nyelvi előkészítő osztály elindítását akkori fenntartónk, jelenlegi működtetőnk, Budapest Főváros Önkormányzata írta elő a 2010-2011. tanévtől kezdődően.)

Záró dokumentumok

A Pedagógiai program elfogadása, hatálya, nyilvánossága

A Pedagógiai programot 2013. március 26-án a Kossuth Lajos Gimnázium nevelőtestülete elfogadta, az intézmény vezetője jóváhagyta. A Pedagógiai program 2013. szeptember 1. napján lép hatályba és határozatlan időre szól.

Az órátáblázat és a helyi tanterv a 2013-2014. tanévi 9. évfolyam (a 9/KNY, 9/NY, 9. A, 9. B és 9. C osztályok) tanulóira vonatkozik. Az ezt megelőző évfolyamok tanulói tanulmányaikat az előző helyi tanterv követelményei alapján fejezik be.

A tantestület a Pedagógiai programot folyamatosan figyelemmel kíséri, és szükség esetén felülvizsgálja. Az egyes területek módosítását, kibővítését célzó javaslatokat az igazgató dokumentálja.

A Kossuth Lajos Gimnázium Pedagógiai programja – az intézmény többi alapvető dokumentumához hasonlóan – nyilvános: 8 és 15 óra között megtekinthető az igazgatói, igazgatóhelyettesi, iskolatitkári irodában és a könyvtárban. A fenti dokumentumok megtekinthetők az intézmény internetes honlapján is.

A fenti dokumentumokról való tájékoztatás – előzetes időpont-egyeztetés után – különösen az igazgató és az igazgatóhelyettes kötelessége.

Budapest, 2013. március hó 26.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
igazgató